



CRNA GORA  
AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA  
I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA



**IZVJEŠTAJ  
O STANJU ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA  
U CRNOJ GORI ZA 2012. GODINU**

Podgorica, mart 2013. godine



## **UVOD**

### **1. OPŠTI PRAVNI OKVIR**

- 1.1. Zaštita ličnih podataka
- 1.2. Usaglašavanje zakonodavstva

### **2. AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA**

- 2.1. Nadležnosti
- 2.2. Ovlašćenja
- 2.3. Unutrašnja organizacija i popunjenošć radnih mesta
- 2.4. Budžet Agencije za 2012. godinu
- 2.5. Plan rada
- 2.6. Procedure rada

### **3. TVINING PROJEKAT**

- 3.1. Seminar i edukacije u okviru tvinig projekata

### **4. EVIDENCIJA ZBIRKI LIČNIH PODATAKA**

- 4.1. Dostavljanje zbirke ličnih podataka
- 4.2. Registar

### **5. ODNOSI S JAVNOŠĆU**

- 5.1. Web stranica
- 5.2. Facebook
- 5.3. Elektronski i štampani mediji
- 5.4. Brošure i obrasci
- 5.5. Edukacija
- 5.6. Saradnja sa NVO sektorom
- 5.7. Slobodan pristup informacijama

### **6. MEĐUNARODNA SARADNJA**

- 6.1. Radna grupa „Article 29“
- 6.2. Sastanak sa delegacijom Državne Agencije Republike Kosovo
- 6.3. Workshop Tirana
- 6.4. Sastanak Biroa TPD
- 6.5. Proljećnja konferencija Luksemburg
- 6.6. 14-ti sastanak CEDPA
- 6.7. Regionalna Konferencija – Skoplje
- 6.8. Posjeta Državnoj Agenciji Kosova
- 6.9. 28-mo Plenarno zasjedanje TPD
- 6.10. Regionalna Konferencija – Budva
- 6.11. Radionica “Zaštita podataka o ličnosti” - TAIEX
- 6.12. Seminar u Beogradu u organizaciji OSCE i Centra za unapredjivanje pravnih studija
- 6.13. Treća Međunarodna konferencija – Moskva
- 6.14. 29-ta Plenarna sjednica TPD
- 6.15. Radionica o saradnji u oblasti zaštite ličnih podataka Skoplje

**7. MIŠLJENJA U VEZI SA PRIMJENOM ZAKONA**

**8. DAVANJE SAGLASNOSTI U VEZI SA INOŠENJEM LIČNIH PODATAKA IZ ZEMLJE**

**9. DAVANJE PRIJEDLOGA I PREPORUKA ZA UNAPRJEĐENJE ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA**

**10. DAVANJE SAGLASNOSTI U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM ZBIRKI LIČNIH PODATAKA**

**11. INSPEKCIJSKI NADZOR**

- 11.1. Redovan inspekcijski nadzor
- 11.2. Vanredan inspekcijski nadzor

**12. ANALIZA STANJA ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA**

**13. PLANIRANE AKTIVNOSTI**

## **UVOD**

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u skladu sa članom 62 stav 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“ br. 79/08, 70/09 i 44/12), podnosi Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka za 2012. godinu.

Zaštita privatnosti plod je dugotrajnog procesa rađanja ustanova i kulture civilnog društva a koje je prvi put kao pravo ustanovljeno opštom Deklaracijom Ujedinjenih nacija iz 1948. godine, zabranom proizvoljnog miješanja u privatni život, porodicu, stan ili prepisku.

Društvene posljedice upotrebe komunikaciono-informatičkih tehnologija, kao i pravna pitanja koja proizlaze iz tzv. napada na privatnost („assault on privacy“), i pitanja zaštite i bezbjednosti ličnih podataka predstavljaju ključnu pravnu tematiku poslednjih decenija. Problem zaštite podataka o ličnosti predmet je mnogih rezolucija, smjernica, direktiva, preporuka koje su donijeli Savjet Evrope, Ekonomski i društveni savjet, Komisija za ljudska prava Biroa Ujedinjenih nacija u Ženevi, Evropski parlament i Savjet Evropske unije. Osnovni standardi zaštite privatnosti, ratifikovani međunarodni ugovori, sporazumi i Konvencije su sastavni dio pravnog poretku Crne Gore.

U Crnoj Gori se više zakonskih akata bavi zaštitom privatnosti pojedinaca, pa se može konstatovati da postoji razgranat regulatorni okvir za borbu protiv zloupotreba ove vrste.

Zaštita ličnih podataka, u smislu zaštite privatnosti, je jedno od osnovnih ljudskih prava i neophodna je za pravilno funkcionisanje svakog demokratskog društva. U izvještajnoj godini preduzete su brojne edukativne aktivnosti kako bi građane, medije, javni i NVO sektor kao i sve rukovaoce zbirkama ličnih podataka informisali o zakonskim obavezama odnosno pravima koja proizlaze iz Zakona. Zakon o zaštiti podataka o ličnosti obezbjeđuje poštovanje prava na privatnost u pogledu obrade ličnih podataka. Zakonom su uspostavljeni osnovni principi zaštite ličnih podataka kao što je pravo na obradu, cilj obrade, prenos podataka u inostranstvo, bezbjednost podataka kao i formiranje nezavisnog nadzornog organa. Jedan od najvažnijih ciljeva Agencije je da bude prepoznatljiva kao snažan i pouzdan institucionalni mehanizam zaštite ličnih podataka.

Činjenica koja ohrabruje je da se zaštiti ličnih podataka svakim danom daje sve veći značaj tako da su pomaci evidentni i mjerljivi. Zajedničko djelovanje svih

subjekata je preduslov da se svijest o značaju zaštite ličnih podataka, koja još uvijek u Crnoj Gori nije zadovoljavajuća, podigne na viši nivo.

Svi izrazi koji se u ovom Izvještaju koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.



## **1. OPŠTI PRAVNI OKVIR**

### **1.1. Zaštita ličnih podataka**

Zaštita ličnih podataka se obezbeđuje primjenom normi pravnog okvira koji čine Ustav, ratifikovani međunarodni ugovori i opšte prihvaćena pravila međunarodnog prava, kao i domaće zakonodavstvo.

Ustav Crne Gore iz 2007. godine u preambuli kaže da su opredjeljenja građana Crne Gore da žive u državi u kojoj su osnovne vrijednosti, između ostalih i poštovanje ljudskih prava i sloboda, kao i demokratija i vladavina prava.

Ustav članom 6 jemči i štiti prava i slobode, proklamuje ih nepovredivim i obavezuje svakoga da ih poštuje.

U članu 9 stoji da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, te da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drugačije od unutrašnjeg zakonodavstva.

Jedno od osnovnih ljudskih prava je i pravo na privatnost. Pravo na privatnost se razrađuje članom 40, tako da se svakom garantuje poštovanje privatnog i porodičnog života.

Nepovredivost tajnosti pisama, telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja se garantuje u članu 42. Odstupanje od ovog načela je moguće samo na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti Crne Gore.

Zaštita podataka o ličnosti se jemči članom 43, zabranjuje se upotreba podataka ličnosti van namjene za koju su prikupljeni i daje se pravo svakome da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju zloupotrebe.

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, donijet 2008. godine , a izmjene i dopune istog 2009. godine, upravo razrađuje garanciju iz člana 43 Ustava Crne Gore. Osim ovih domaćih propisa dio pravnog poretka su i Evropska konvencija o osnovnim pravima i slobodama koju je Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala 2004. godine i Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu ličnih podataka Savjeta Evrope iz 1981. godine koju je Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala 2005. godine. Član 8 Evropske Konvencije o ljudskim pravima između ostalog štiti privatni život i prepisku pojedinaca. Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu podataka sadrži osnovna pravila za kvalitetnu zaštitu ličnih podataka u procesu automatske obrade. Tu se zapravo radi o minimumu standarda koji države, koje su je ratifikovale, moraju da primijene. Ova Konvencija je i osnova za Direktive Evropske Unije.

Na kraju, treba primijetiti da Direktiva EU koja se odnosi na zaštitu podataka u oblasti elektronskih komunikacija, nalaže državama članicama da obezbijede tajnost komunikacija i povezanih podataka o saobraćaju putem javne mreže za komunikaciju i javno dostupnih usluga elektronske komunikacije, kroz domaće zakonodavstvo. Iz ovog se može zaključiti da bi se Crna Gora, iako nije još članica Evropske Unije, potpisivanjem sporazuma o priključenju obvezala da kroz domaće zakonodavstvo i praksi zaštitu podataka ličnosti u saobraćaju dovede na isti nivo kao i zaštitu sadržaja telekomunikacije.

Što se tiče domaćeg pravnog okvira, on postoji još od Ustava SRJ iz 1992. godine i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti SRJ iz 1998. godine, ipak treba dodati da nijesu poznati slučajevi zaštite ovog prava po ovom pravnom osnovu. To, prije svega, vodi zaključku da građani nijesu bili upoznati o svojim pravima, a ne da je ovo pravo u praksi štićeno, te da nije bilo razloga za pokretanje postupaka. Još jedan veliki razlog je to što po Zakonu iz 1998. godine nije postojalo nezavisno tijelo koje bi štitilo lične podatke već je za to bilo nadležno Savezno Ministarstvo pravde.

## **1.2. Usaglašavanje zakonodavstva**

Donošenje i usaglašavanje Zakona o slobodnom pristupu informacijama, Zakona o tajnosti podataka i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ima za cilj da obezbijedi uspostavljanje ravnoteže između prava i interesa građana i javnosti na pristup informacijama i potrebe da se štiti privatnost pojedinca i spriječi nanošenje štetnih posljedica po javne interesu.

Uspostavljanje ravnoteže između prava građanina i javnosti „da zna“, odnosno da ima pristup informacijama u posjedu organa vlasti i prava na privatnost u praksi se postiže implementacijom standarda „propisani režim ograničenja“, odnosno izuzetaka u odnosu na pravo pristupa informacijama“, na koje se poziva Zakon o slobodnom pristupu informacijama.

Sa druge strane stoji potreba da se zaštiti država i obezbijedi efikasnost pojedinih njenih politika, zahtjeva da se određene informacije označe tajnim i tako zaštite od objavljivanja u određenom vremenskom periodu. Evidentno je da naznačena tri zakona nijesu bila međusobno harmonizovana, što je predstavljalo poteškoću u ostvarivanju prava na pristup informacijama, odnosno dokumentima koja posjeduju organi vlasti.

Polazeći od navedenog, rukovodeći se ustanovljenim međunarodnim standardima koji su sadržani u odredbama Međunarodne Konvencije o građanskim i političkim pravima (ICCPR), Evropske konvecije o ljudskim pravima (EHCR) i Konvencije Savjeta Evrope o pristupu zvaničnim dokumentima Skupština Crne Gore je donijela novi Zakon o slobodnom pristupu informacijama, izmjene i dopune Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, i izmjene i dopune Zakona o tajnosti podataka, koji su objavljeni u Službenom Listu Crne Gore, br. 44/12 od 09.08.2012. godine.

U izradi Zakona o slobodnom pristupu informacijama kao član radne grupe učestvovao je i član Savjeta Alekса Ivanović.

U radnoj grupi za izmjenu i dopunu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti učestvovali su svi članovi Savjeta i direktor Agencije.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti postigla se usklađenost sa relevantnim međunarodnim dokumentima i propisima koji se odnose na oblast zaštite podataka o ličnosti i privatnosti ličnosti, a naročito sa:

- Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950.) koja u članu 8 tretira pitanje zaštite prava na poštovanje privatnog i porodičnog života;
- Poveljom Evropske unije o osnovnim pravima (07. decembra 2000. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o zaštiti građana u vezi sa obradom ličnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka (95/46 od 24. 10. 1995. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi obrade ličnih podataka i zaštite privatnosti u elektronskim komunikacionim sektorima (2002/58 FC od 12. 07. 2002. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o zadržavanju generisanih ili obrađenih podataka u vezi sa odredbom u javnosti raspoloživih elektronskih komunikacionih servisa ili javne komunikacije mreže i dopune Direktive 2002/58/ec i (2006/24) EU od 15. 03. 2006. godine;
- Evropskom Konvencijom o zaštiti lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka Savjeta Evrope (ETSNo 108) i dodatnim protokolom uz Konvenciju o zaštiti u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka;
- Direktivom 2009/136/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta (od 25. 11. 2009. godine) o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi sa mrežama i uslugama elektronskih komunikacija;
- Presudama evropskog suda pravde:
  - Presuda Evropskog suda pravde (20. 05. 2003. godine) u zajedničkim predmetima C-465/00, OJ C 171, Rechnungshof;
  - Presuda Evropskog suda pravde (6. 11. 2003. godine) u predmetu C - 101/01 OJ C 7, Bodil Lindqvist;
  - Presuda Evropskog suda pravde (30. 05. 2006. godine) u zajedničkim predmetima C 317/04 OJ 228, i C-318/04 OJ C 228 - evidencija podataka o putnicima;
  - Presuda Evropskog suda pravde (16. 12. 2008. godine) u predmetu C- 524/06 OJ 44 - Huber –opšta obrada ličnih podataka i koncept neophodnosti;
  - Presuda Evropskog suda pravde (16. 12. 2008. godine) -73/07 OJ c 44- Satakunnan- obrada i protok poreskih podataka lične prirode;
  - Presuda Evropskog suda pravde (9. 03. 2010. godine) u predmetu C-



- 518/07 OJ –C 113- nezavisnost nacionalnih nadzornih organa;
- Presuda Evropskog suda pravde (7. 05. 2009. godine) u predmetu C-553/07 OJ C 153- Rijkeboer;
  - Presuda Evropskog suda pravde (9. 11. 2010. godine) u predmetu C-92/09 OJ C 317 i C 93/09 Volker und Markus Schecke.

## **2. AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA**

### **2.1.Nadležnosti**

Agencija za zaštitu ličnih podataka ima status pravnog lica, formirana je kao nadzorni organ u primjeni odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. U vršenju poslova iz svog djelokruga samostalna je i nezavisna.

Agencija vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite ličnih podataka u skladu sa Zakonom; rješava po zahtjevima za zaštitu prava; daje mišljenja u vezi primjene ovog Zakona; daje saglasnost u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka; daje mišljenje u slučaju kad postoji sumnja da li se određeni skup ličnih podataka smatra zbirkom u smislu ovog Zakona; prati primjenu organizacionih i tehničkih mjera za zaštitu ličnih podataka i predlaže poboljšanje tih mjera; daje prijedloge i preporuke za unaprjeđenje zaštite ličnih podataka; daje mišljenje da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica; sarađuje sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama; sarađuje sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka; daje prijedlog za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju pitanja obrade ličnih podataka i obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom.

Savjet Agencije: donosi pravila Agencije, Statut i Akt o sistematizaciji radnih mjesta, uz saglasnost radnog tijela iz člana 52 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kao i druge akte Agencije, priprema godišnji i posebni izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka, utvrđuje godišnji plan rada i godišnji izvještaj o radu Agencije, utvrđuje prijedlog finansijskog plana i završnog računa, donosi odluke po zahtjevu za zaštitu prava i u drugim slučajevima nakon izvršenog nadzora, obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Agencije.

Direktor Agencije: zastupa i predstavlja Agenciju; organizuje i vodi Agenciju; izvršava odluke Savjeta Agencije; predlaže Savjetu Agencije planove rada, izvještaje o stanju zaštite ličnih podataka, mišljenja u vezi primjene ovog zakona, mišljenja u slučaju kad postoji sumnja da li se određeni skup ličnih podataka smatra zbirkom u smislu ovog zakona, mišljenja da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica, predloge i preporuke za unapređenje zaštite ličnih podataka, podnošenje predloga za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju pitanja obrade ličnih podataka; obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i statutom Agencije.

Novim Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, čija primjena će početi 18. februara 2013. godine, Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je dobila nadležnost drugostepenog organa za rješavanje po žalbi na prvostepen akt o slobodnom pristupu informacijama. Dakle, Agencija, pored nadležnosti koje su propisane zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka: vrši nadzor nad zakonitošću upravnih akata kojima se rješava o zahtjevima za pristup informacijama i preduzima zakonom propisane mjere; vodi informacioni sistem pristupa informacijama; prati stanje u oblasti pristupa informacijama; vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona u odnosu na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama; podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka za povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama; vrši i druge poslove propisane ovim zakonom. Savjet Agencije je dužan da jednom godišnje podnese Skupštini Crne Gore izvještaj o stanju u oblasti pristupa informacijama.

## **2.2. Ovlašćenja**

Agencija vrši nadzor u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, preko kontrolora, koji su ovlašćeni za obavljanje poslova nadzora, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Inspeksijski nadzor po službenoj dužnosti sprovodi se putem vršenja redovnih nadzora prema Planu nadzora, koji se donosi na godišnjem odnosno mjesecnom planu na nivou Agencije, kao i vanrednog nadzora koji se vrši na zahtjev za zaštitu prava fizičkih lica. Svako može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka nadzora.

Kontrolor ima pravo pristupa ličnim podacima sadržanim u zbirkama ličnih podataka, bez obzira da li se evidencije o tim zbirkama vode u Registru, pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu ličnih podataka i sredstvima elektronske obrade ličnih podataka bez obzira na stepen tajnosti.

U vršenju nadzora Agencija je ovlašćena da rješenjem: naredi da se nepravilnosti u obradi ličnih podataka otklone u određenom roku, privremeno zabrani obradu ličnih podataka koji se obrađuju suprotno odredbama zakona, naredi brisanje ličnih podataka prikupljenih bez pravnog osnova, zabrani iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore ili davanje na korišćenje ličnih podataka korisnicima ličnih podataka suprotno odredbama Zakona, zabrani povjeravanje poslova obrade ličnih podataka kada obrađivač ličnih podataka ne ispunjava uslove u pogledu zaštite ličnih podataka, ili je povjeravanje navedenih poslova sprovedeno suprotno odredbama Zakona.

Shodno ovlašćenju iz Zakona o slobodnom pristupu informacijama Savjet Agencije, radi rješavanja po žalbi i vršenja nadzora nad zakonitošću upravnih akata po zahtjevima za pristup informacijama, ima pravo da zahtijeva: da mu organ vlasti dostavi kompletну informaciju ili dio informacije kojoj se traži pristup, kao i druge informacije i podatke koji su potrebni za odlučivanje; da inspekcija koja je nadležna za kontrolu kancelarijskog poslovanja utvrdi da li organ vlasti posjeduje traženu informaciju.

Ovim ovlašćenjima stvorena je realna prepostavka da se Agencija adekvatno bavi zaštitom ličnih podataka i slobodnim pristupom informacijama, a kroz ostala

rješenja takođe obezbijeđena je nezavisnost i nepristrasnost, što je jedan od osnovnih evropskih standarda.

### **2.3.Unutrašnja organizacija i popunjenošć radnih mesta**

Organi Agencije su Savjet, koji ima predsjednika i dva člana, i direktor Agencije. Predsjednika i članove Savjeta Agencije imenuje Skupština Crne Gore. Direktora Agencije imenuje Savjet na osnovu javnog konkursa.

Krajem 2011. godine preduzete su aktivnosti na izradi novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. Pored zakonom utvrđenih nadležnosti, potreba za donošenjem novog Pravilnika je proistekla iz Analize Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Agencije za zaštitu ličnih podataka kao i propratne analize Preporuka koje se odnose na predlog za izmjene Pravilnika, a koje su sačinjene od strane eksperata angažovanih u okviru Twining Projekta: „Sprovodenje strategije za zaštitu ličnih podataka u Crnoj Gori“.

Kao bitni uslovi za potpunu realizaciju ovog Projekta označeni su: broj zaposlenih u Agenciji koji prolaze obuku, adekvatna organizacija i sistematizacija radnih mesta i ekipiranje Agencije prioritetnim stručnim kadrovima.

Predlog Pravilnika je pripremljen u skladu sa preporukama i smjernicama EU eksperata, kao što su: ukidanje jednog nivoa hijerarhije, ukidanje radnog mesta pomoćnika direktora, jasno definisanje odsjeka, sistematizovanje radnog mesta savjetnika za odnose s javnošću-PR, povećanje broja kontrolora, povećanje broja IT eksperata i dr.

U tom smislu utvrđena je drugačija organizacija Agencije, na način što je ukinut Sektor za nadzor, samim tim i radno mjesto pomoćnik direktora, kao i što su spojena dva Odsjeka u jedan - Odsjek za predmete i žalbe. U Odsjeku za nadzor povećan je broj kontrolora za jedan, u Odsjeku za Registar i IT sistematizovano je radno mjesto savjetnik za IT, U Odsjeku za predmete i žalbe radno mjesto Savjetnik za odnose s javnošću, broj pravnih savjetnika je povećan za dva dok je spajanjem dva odsjeka ukinuto jedno mjesto šefa odsjeka.

U cilju stvaranja adekvatnih uslova za efikasan i ekonomičan rad i uspješno obavljanje brojnih zadataka iz nadležnosti Agencije, pripremljen je Predlog Pravilnika, kako bi se njegovim donošenjem stvorile pretpostavke za unapređenje funkcionisanja organa.

Prema Predlogu Pravilnika, organizaciona struktura Agencije sastoji se od tri Odsjeka: Odsjek za nadzor, Odsjek za Registar i informacione tehnologije i Odsjek za predmete i žalbe i Stručne službe. Pri projektovanju organizacionih rješenja, obezbijedeno je funkcionalno grupisanje poslova iz djelokruga Agencije i to po vrsti, složenosti, prirodi i međusobnoj povezanosti.

Po organizacionim cjelinama to izgleda ovako:

- U Odsjeku za nadzor sistematizovano je tri radna mjesta sa pet izvršioca, i to: Šef Odsjeka za nadzor (1), Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka) (3), i Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka) (1).
- U Odsjeku za Registre i informacione tehnologije sistematizovana su tri radna mjesta sa tri izvršioca i to: Šef Odsjeka-Rukovalac Registra (1), Savjetnik za informacione tehnologije (1), i Tehničar - Operater za unos i održavanje (1).
- U Odsjeku za predmete i žalbe sistematizovano je šest radnih mjesta sa osam izvršioca i to: Šef Odsjeka za žalbe i predmete (1), Pravni savjetnik (2), Pravni savjetnik (2), Savjetnik za razvoj i unaprjeđenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti (1), Savjetnik za odnose s javnošću - PR (1), Saradnik za opšte poslove (1). Pravni savjetnici su grupisani po uslovima koji se traže tako da imamo predviđena dva pravna savjetnika sa tri godine radnog iskustva i dva pravna savjetnika sa dvije godine radnog iskustva i poznavanjem engleskog jezika.
- U Stručnoj službi Agencije sistematizovano je sedam radnih mjesta sa sedam izvršioca i to: Sekretar Stručne službe (1), Računovoda (1), Knjigovođa–kontista bilansista (1), Arhivar-dokumentarista (1), Tehnički sekretar–administrator (2), Vozač–dostavljač pošte (1).

Predviđeno je da u Agenciji radi obuke može biti angažovan jedan ili više pripravnika sa visokom ili srednjom stručnom spremom.

Predlogom Pravilnika sistematizovana su 22 radna mesta sa ukupno 25 izvršioca.

Savjet Agencije je dana 06. februara 2012. godine usvojio, a Administrativni Odbor Skupštine Crne Gore dana 06. marta 2012. godine dao saglasnost na Predlog Pravilnika o sistematizaciji.

Na osnovu javno raspisanog oglasa, izabrani su Šef Odsjeka za Registar i IT - Rukovalac Registra, saradnik za opšte poslove i pravni savjetnik.

Zakonom o slobodnom pristupu informacijama Agencija je dobila novu nadležnost drugostepenog organa u rješavanju po žalbi prvostepenih odluka za slobodan pristup informacijama. Agencija je s tim u vezi formirala radne grupe za izradu Statuta, Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, Pravilnika o radu i Pravilnika o zaradama.

U decembru 2012. godine dostavljen je na davanje saglasnosti Administrativnom odboru Skupštine CG novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta kojim su predviđena 24 radna mesta sa 33 izvršioca. Organizacija Agencije izgleda ovako:

Stručna služba:

1. Odsjek za nadzor u oblasti zaštite ličnih podataka
2. Odsjek za predmete i žalbe u oblasti zaštite ličnih podataka
3. Odsjek za pristup informacijama
4. Odsjek za Registar i informacioni sistem
5. Odsjek za pravne, opšte i računovodstvene poslove

U Odsjeku za nadzor sistematizovana su tri radna mesta sa pet izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka) (3), i Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka- poseban uslov poznavanje albanskog jezika) (1).

U Odsjeku za predmete i žalbe sistematizovana su četiri radna mesta sa šest izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Pravni savjetnik (3), Savjetnik za saradnju sa rukovaocima (1), Savjetnik za razvoj i unaprjeđenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti (1).

U Odsjeku za pristup informacijama sistematizovana su tri radna mesta sa sedam izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Kontrolor (2), Pravni savjetnik (2), Pravni savjetnik (2).

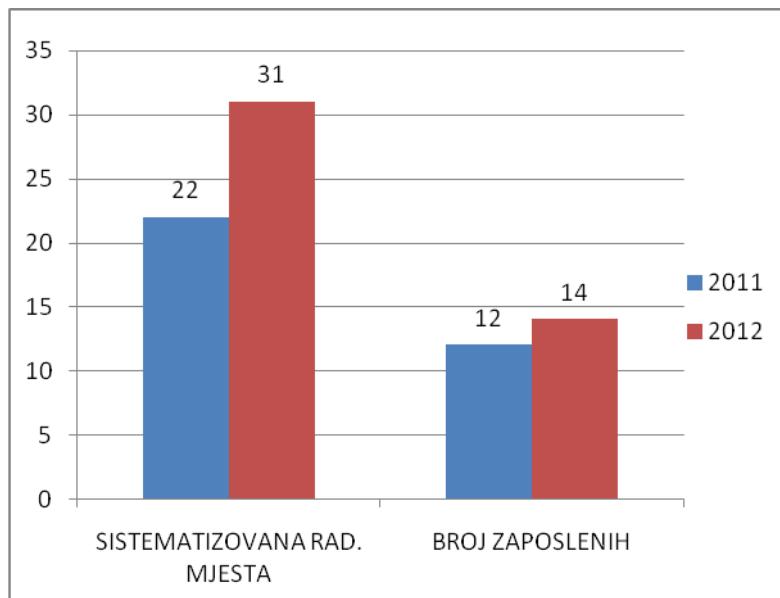
U Odsjeku za Registar i informacioni sistem sistematizovana su tri radna mesta sa tri izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Savjetnik za informacioni sistem (1), i Tehničar-Operater za unos i održavanje (1).

U Odsjeku za pravne, opšte i računovodstvene poslove sistematizovano je 9 radnih mesta sa deset izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Savjetnik za odnose s javnošću – PR (1), Saradnik za opšte poslove (1) Računovođa (1), Knjigovođa–kontista bilansista (1), Arhivar-dokumentarista (1), Tehnički sekretar–administrator (2), Vozač-dostavljač pošte (1), Higijeničarka (1).

Na kraju 2012. godine Agencija ima sljedeću kadrovsku popunjenoš:

- Predsjednik i dva člana Savjeta (3);
- direktor (1);
- sekretar Stručne službe (1);
- glavni kotolor, šef Odsjeka za nadzor (1);
- kontrolori za poslove inspekcijskog nadzora (3);
- savjetnik za razvoj i unapređenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti (1);
- pravni savjetnik (1);
- saradnik za opšte poslove (1);
- šef Odsjeka za Registar (1);
- tehnički sekretar (2);
- arhivar (1);
- vozač (1);

**Grafički prikaz br.1 :**



## 2.4. Budžet Agencije za 2012

Pregled Budžeta po pozicijama:

	<b>Pozicija</b>	<b>Opredijeljeno</b>
<b>411</b>	<b>Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca</b>	253,169.25
<b>412</b>	<b>Ostala lična primanja</b>	7,000.00
<b>413</b>	<b>Rashodi za materijal i usluge</b>	85,980.00
4131	Rashodi za materijal	14,490.00
4132	Rashodi za službena putovanja	26,980.00
4133	Rashodi za reprezentaciju	2,910.00
4134	Rashodi za energiju	5,760.00
4135	Rashodi za telefonske usluge	12,060.00
4136	Rashodi za poštanske usluge	1,010.00
4137	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	300.00
4139	Ugovorene usluge	25,200.00
<b>414</b>	<b>Tekuće održavanje opreme</b>	1,800.00
4415	Kapitalni izdaci (izdaci za opremu)	85,000.00

Ukupan Budžet Agencije u 2012. godini iznosio je 432,950.25 eura. Rebalansom budžeta Crne Gore za 2012. godinu, sa stavke kapitalnih izdataka - 4415 (izdaci za opremu) povučeno je 7,000.00 eura. Sa predmetne stavke ukupno je utršeno 54,433.18 eura, dok je napravljena ušteda u iznosu od 23,576.82 eura zahvaljujući podršci Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije koje je stavilo na raspolaganje svoje kapacitete za smještaj servera za Registar Agencije.



## 2.5. Plan rada

Planom rada su predviđene aktivnosti koje su sprovedene u 2012. godini.

Plan rada za 2012. godinu je usvojen dana 27. 01. 2012. godine i predviđa sljedeće:

- Odsjek za nadzor
  - Pripremati izradu mjesecnih, kvartalnih, godišnjih kao i posebnih izveštaja o radu Odsjeka za nadzor i drugih poslova iz djelokruga ovog odsjeka.
  - Izvršiti inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti:
    - a. redovan nadzor;
    - b. vanredan nadzor;
  - Izvršiti inspekcijski nadzor po zahtjevima za zaštitu prava;
  - Postupiti po zahtjevima za davanje mišljenja;
  - Donijeti odluke o davanju saglasnosti u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka;
  - Dati prijedloge i preporuke za unaprjeđenje zaštite ličnih podataka;
  - Ostvariti saradnju sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama;

- Ostvariti saradnju sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka;
  - Preduzeti potrebne aktivnosti na obuci zaposlenih u Agenciji za zaštitu ličnih podataka;
  - Preduzeti potrebne aktivnosti na obuci zaposlenih kod rukovaoca zbirkličnih podataka.
- Odsjek za predmete i žalbe:
- Pripremati prijedloge akata u vezi sa upravnim sporom, kao i poslova u vezi sa izvršenjem odluka Agencije i postupkom prekršajne odgovornosti za povredu zakona;
  - Pripremati akte u vezi sa ustavnom žalbom povodom ostvarivanja prava na zaštitu podataka, pratiti sudsku praksu u oblasti zaštite podataka u vezi sa upravnim sporovima i ustavnom žalbom pred nadležnim sudovima;
  - Pratiti propise u vezi sa ostvarivanjem prava na zaštitu podataka i učestvovati u pripremi akata kojima se inicira izmjena ovih propisa i njihovo usaglašavanje sa propisima i standardima Evropskog i međunarodnog prava;
  - Pripremati izradu mjesecnih, posebnih i godišnjih izvještaja - drugi poslovi iz djelokruga ovog odsjeka.
- Odsjek za registre i informacione tehnologije:
- Uposliti šefu Odsjeka- Rukovaoca Registra;
  - Uspostaviti Registar Agencije;
  - Izraditi Pravilnik o radu Registra;
  - Kontinuirano obavljati informatičke i druge poslove u funkciji Registra i drugih evidencija koje se vode u Agenciji;
  - Angažovati se na pripremi dokumenata sa popisom zbirkličnih podataka radi godišnjeg javnog objavlјivanja, pratiti primjenu informacionih tehnologija u pogledu zaštite podataka i predlagati mjere za unapređenje;
  - Pripremati izradu godišnjih i posebnih izveštaja i drugi poslovi iz djelokruga ovog odsjeka;
  - Ostvariti saradnju i davati instrukcije i stručnu pomoć rukovaocima pojedinačnih zbirkličnih podataka i obrađivačima podataka.
- Odsjek za predmete i žalbe:

- Pripremati akte Agencije kojima se daje inicijativa za donošenje ili izmjenu propisa kao i drugih predloga i preporuka, u cilju sprovođenja i poboljšanja mjera za zaštitu ličnih podataka i integracije odgovarajućih međunarodnih i evropskih standarda u pravni sistem;
- Sprovoditi postupak za utvrđivanje ispunjenosti uslova za iznošenje podataka iz Crne Gore i davanje saglasnosti za iznošenje tih podataka;
- Pripremiti prijedloge kojima Agencija daje mišljenje u vezi sa ustanovljavanjem novih zbirki podataka, u slučaju uvođenja nove informacione tehnologije u obradu podataka o ličnosti;
- Pripremiti prijedloge akata kojima Agencija daje instrukcije za postupanje u sprovođenju propisa o zaštiti podataka, obaveštavanja javnosti putem priručnika i drugih publikacija i materijala, medija, interneta, javnih tribina ili na drugi odgovarajući način;
- Priprema dokumentacije Odsjeka radi postupanja Agencije po zahtevima za pristup informacijama o radu Agencije, praćenja sudske prakse u oblasti zaštite podataka, u vezi sa upravnim sporovima i ustavnim žalbama, pred nadležnim sudovima i međunarodne sudske i druge prakse i drugi poslovi iz djelokruga ovog odsjeka;
- Praćenja sudske prakse u oblasti zaštite podataka, u vezi sa upravnim sporovima i ustavnim žalbama, pred nadležnim sudovima i međunarodne sudske i druge prakse i drugi poslovi iz djelokruga ovog odsjeka;
- Sačinjavanje liste najznačajnijih domaćih i međunarodnih skupova iz oblasti zaštite ličnih podataka;
- Organizacija Regionalne konferencije Agencija;
- Unapređenje međunarodne saradnje kroz nastavak procesa zaključivanja Memoranduma i Deklaracija o saradnji, kojima se definišu budući odnosi, sa Agencijama iz regionala i šire ;
- Aktivnosti na promovisanju rada Agencije i edukaciji opšte javnosti kroz izradu publikacija, flajera, brošura, video materijala (tv spotova) i sl;
- Priprema informacija za ažuriranje web ([www.azlp.me](http://www.azlp.me)) i Facebook stranice Agencije (Azlp Crne Gore) kako bi javnost blagovremeno bila upoznata sa svim aktuelnostima;
- Organizacija sastanka sa predstavncima NVO sektora;
- Praćenje medija (elektronskih i štampanih); dnevno izdvajanje press clippinga i prosljeđivanje zaposlenim putem e-maila; saradnja sa medijima; izrada saopštenja za javnost, najava događaja, izvještaja sa sastanaka i dr;

- Iniciranje vršenja inspekcijskog nadzora na osnovu događaja o kojima se saznalo iz elektronskih i štampanih medija;
  - Izrada zapisnika sa sjednica Savjeta i drugih sastanaka kojima prisustvuju direktor i članovi Savjeta;
  - Izrade godišnjeg i posebnih izvještaja iz djelokruga Sektora;
- Stručna služba
- Pripreme i izrada prijedloga pojedinačnih pravnih akata u vezi prijema u radni odnos i ostvarivanja prava, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih;
  - Izrada Pravilnika o vrednovanju pojedinačnog učinka za zaposlene u Agenciji sa ocjenom rada zaposlenih na mjesecnom, odnosno godišnjem nivou;
  - Preduzeti mjere bezbjednosti radi zaštite zdravlja na radu i osiguranja zaposlenih;
  - Sprovođenje postupaka javnih nabavki;
  - Izraditi finansijski plan Agencije s ciljem blagovremenog i namjenskog korišćenja sredstava u skladu sa budžetom i finansijskim planom;
  - Voditi poslovne knjige, periodične obračune i završni račun kao i administrativno tehničke, kancelarijske, arhivske, daktilografske i druge poslove;
  - Priprema nacrta ugovora koje zaključuje Agencija od strane službenika za javne nabavke;
  - Izraditi Pravilnik o arhiviranju i kancelarijskom poslovanju;
  - Izraditi Predlog Izvještaja o radu Agencije i stanju zaštite ličnih podataka za 2011. godinu;
  - Formirati disciplinsku komisiju;
  - Uspostaviti biblioteku Agencije.



## **2.6. Procedure rada**

Agencija je tokom 2012. godine pristupila izradi procedura. Kratkoročni ekspert na Tvincing Projektu g.din Mario Osvald je pripremio obrazac za pojedinačne procedure rada Agencije za pregled poslova koje obavlja svaki zaposleni pojedinačno (Overview). Izrađeno je ukupno 25 procedura rada zaposlenih u Agenciji s ciljem da se opišu najkonkretniji postupci i pristup izradi akata, dokumenata i gotovo svih aktivnosti iz domena rada Agencije. Konkretan opis hronološki složenih postupaka u velikoj mjeri garancija je veće efikasnosti i uspješnosti Agencije.

U izvještajnom periodu su pripremljene sljedeće Procedure:

- Mišljenje
- Saglasnost za zbirke
- Saglasnost za iznošenje podataka
- Saopštenja za javnost
- Dostavljanje zbirki
- Izrada Zapisnika sa sjednica Savjeta
- Rješenje po Prigovoru na Zapisnik
- Redovan nadzor
- Vanredan nadzor
- Nadzor po zahtjevu za zaštitu prava
- Učešće Odsjeka za Registar i IT prilikom vršenja nadzora
- Arhiviranje dokumenata
- Objava dokumenata na web sajtu Agencije
- Arhiva
- Plan rada
- Web sajt
- Odgovor na tužbu
- Godišnji odmor
- Javne nabavke
- Finansijski plan
- Rješenje o radnoj grupi

- Kopiranje akata iz arhive Agencije
- Rješenje o slobodnom pristupu informacijama
- Zastupanje Agencije
- Press clipping

### **3.TVINING PROJEKAT**

Važnost zaštite ličnih podataka prepoznata je od strane EU koja je finansirala Tvining projekat pod nazivom „Sprovodenje strategije za zaštitu ličnih podataka u Crnoj Gori”. Tvining projekat započeo je u novembru 2010. godine.

Ciljevi Tvining projekta odnosili su se na jačanje kapaciteta Crne Gore za zaštitu ličnih podataka i sprovodenje zakonodavstva u odnosu na zaštitu ličnih podataka koji se sastojao od dvije komponente: usklađivanja zakonodavstva i organizovanja obuka o zaštiti ličnih podataka. Sa strane država članica EU, ovaj projekat sprovela je Austrija kao veći partner i Slovenija kao manji. Eksperti iz oblasti zaštite podataka iz Austrije, Slovenije i ostalih država članica saradivali su zajedno sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka, sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i ostalim organima...

Agencija je izradila Izvještaj o radu po zahtjevu Tvining Projekta za period od 09. 11. 2011. godine do 25. 03. 2012. godine.

Implementacija Tvining projekta je uspješno završena 28. 06. 2012. godine. Svečano zatvaranje Tvining projekta "Sprovodenje Strategije o zaštiti ličnih podataka" održano je u hotelu "Podgorica". O postignutim rezultatima na polju usklađivanja našeg zakonodavstva u oblasti zaštite ličnih podataka sa pravnom tekovinom EU, koji su od strane predstavnika Komisije EU ocijenjeni kao veoma pozitivni, govorili su Nikola Bertolini, šef delegacije Komisije EU u Crnoj Gori, ambasador Leopold Maurer, Ambasador Austrije Martin Pamer, koja je bila lider projekta, i gđa Lesjak iz ambasade Slovenije čiji su eksperti bili članovi Tvining projekta. U ime Crne Gore, zemlje korisnika projekta zahvalio se Ministar unutrašnjih poslova i javne uprave, Ivan Brajović koji je apostrofirao da je ispunjena obaveza iz člana 82 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kojim se Crna Gora obavezala da uskladi svoje zakonodavstvo sa pravnom regulativom EU. Govornici su ocijenili da su u periodu od petnaest mjeseci, koliko je trajao Tvinig projekat, postavljeni zakonski osnovi zaštite ličnih podataka, da su unaprijeđeni kapaciteti i nezavisnost Agencije za zaštitu ličnih podataka kao nadzornog organa. Pozitivna ocjena rada Agencije data je u bilateralnom skriningu pristupnih pregovora u poglavljju 24 koja se odnosi na vladavinu prava. Projekat "Strategije Sprovodenje Strategije o zaštiti ličnih podataka" predstavili su lider projekta zemlje korisnice, Zora Čizmović iz Ministarstva unutrašnjih poslova, lider projekta države članice, Eva Souhrada-



Kirchmayer iz Komisije za zaštitu podataka Austrije i Predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka Šefko Crnovršanin.

### **3.1. Seminari i edukacije u okviru Tvincing projekta**

#### **3.1.1. Sastanak sa predstavnicima MUP-a i ANB-a, 04. 05. 2012.**

Dana 04. 05. 2012. godine u Agenciji za zaštitu ličnih podataka održan je sastanak na temu “Usklađenost Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost iz 2011. godine sa relevantnim zakonodavstvom i standardima zaštite podataka EU“. Ekspert Tvincing projekta, prof. dr. Hannes Tretter prezentovao je Izvještaj o usklađenosti Zakona o ANB sa standardima zaštite podataka EU sa posebnim osvrtom na zaštitu ličnih podataka u Crnoj Gori. Sastanku su prisustvovali Waltarut Kotschy, vođa Tvincing projekta, Vesna Durović iz ANB Crne Gore, Zora Čizmović iz MUP i Bojan Obrenović, direktor AZLP.

U Izvještaju su analizirane odredbe Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost iz 2011. godine u vezi usklađenosti s Konvencijom Savjeta Evrope o zaštiti lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka i precedentnog prava Evropskog suda za ljudska prava o Evropskoj Konvenciji o ljudskim pravima. Uzimajući u obzir da obradom podataka, posebno onih osjetljivih, može doći do dubokog miješanja u privatnu sferu pojedinca, neophodno je utvrđivanje metodologije sakupljanja podataka i način vršenja operativnog rada. S tim u vezi date su preporuke koje se odnose na što efikasniju zaštitu prava privatnosti i zaštite ličnih podataka u sferi nadležnosti službe za nacionalnu bezbjednost.

#### **3.1.2. Seminar za privatni sektor, 15. 05. 2012. godine**

U okviru Tvincing projekta o zaštiti ličnih podataka Agencija za zaštitu ličnih podataka je organizovala u utorak, 15. 05. 2012. godine u restoranu “Ribnica” Seminar na temu “Usklađenost važećeg i budućeg zakonodavstva iz oblasti zaštite ličnih podataka - da li ste spremni za nadzor?” sa privatnim sektorom u oblasti finansija, telekomunikacija, energetike i osiguranja. Seminaru su prisustvovali predstavnici Erste banke, First financial bank, NLB Montenegro banka, Hypo Alpe Adria banka ispred bankarskog sektora; Pošta Crne Gore, Crnogorski telekom, Telenor i Total TV ispred sektora telekomunikacija; Sava Montenegro osiguranje,

Atlas life osiguranje, Merkur osiguranje iz osiguravajućih društava i Elektroprivreda Crne Gore. Pomoćnik Komesara za zaštitu ličnih podataka Slovenije, gđa Rosana Lemut – Strle je prezentovala slovenačka iskustva iz nadzora u privatnom sektoru i upoznala na predloge izmjena odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka Crne Gore. Uvodni elaborat o sprovedenim aktivnostima Agencije i potrebi mijenjanja odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka je održao Bojan Obrenović, direktor Agencije za zaštitu ličnih podataka.

### **3.1.3. Seminar za privredna društva i civilni sektor, 29. i 31. 05. 2012. godine**

Tvining tim zajedno sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka Crne Gore je organizovao seminar na temu: „Usklađenost sa standardima o zaštiti podataka EU i predstojeće novo zakonodavstvo o zaštiti podataka u Crnoj Gori“. Dva državna supervizora iz kancelarije Komesara za Informacije Slovenije, g. Jernej Dirnbek i g. Klement Misic i direktor Agencije za zaštitu ličnih podataka Bojan Obrenović su govorili o ovim standardima, o izvjesnim promjenama u crnogorskom zakonodavstvu i o svojim praktičnim iskustvima u sprovođenju zaštite ličnih podataka u privatnom sektoru. Posebna pažnja je posvećena pitanju na koji način se može osigurati usklađenost sa ovim standardima u skladu sa domaćim zakonodavstvom. Seminari su održani dana 29. i 31. 05. 2012. godine za predstavnike privrednih društava i civilnog sektora.

Seminaru održanom 29. 05. 2012. godine su prisustvovali predstavnici privrednih društava i to: Univerzitet „Mediteran“, Bayfarm, JP Aerodromi Crne Gore, 7. Avgust, Crnagoracoop, Atlas banka, A.D. „Štampa“, Sava Montenegro A.D., Okov d.o.o., Hotel „Romanov“, A.D. „13. jul Plantaže“.

Seminaru održanom 31. 05. 2012. godine su prisustvovali predstavnici civilnog sektora i to: NVO Cedem, RTV Atlas, Invest Banka Montenegro, Univerzitet „Mediteran“, NVO Institut Alternativa, Turistička agencija „In Travel“, Dnevne novine „Dan“, NVO „Građanska alijansa“, Novinar emisije „Robin Hood“, Dnevne novine „Dnevne novine“, Atlas Banka, Advokatska komora, NVO „Akcija za ljudska prava“, NVO „Centar za prava djeteta“ i Univerzitet „Donja Gorica“.

Prisutni su iskazali interesovanje za predmetnu temu kroz postavljanje brojnih pitanja na koja su odgovore, pored gore navedenih, davali i kontrolori Agencije



Čedomir Mitrović i Dragan Sekulić.

### **3.1.4.Seminar na Pravnom fakultetu, 26. 06. 2012. godine**

U okviru Tvincing projekta IPA 2009 "Sproveđenje Strategije o zaštiti ličnih podataka" na Pravnom fakultetu je 26. 06. 2012. godine održan seminar "Zaštita podataka o ličnosti – predstojeća pravna situacija u Crnoj Gori i Evropskoj Uniji". Prof. Tretter sa Univerziteta u Beču i Instituta za ljudska prava Ludvig Boltzman imao je predavanje na temu "Osnovno pravo na zaštitu podataka i njegova primjena u domaćem zakonodavstvu." Stalni savjetnik na Tvincing projektu, gđa Kotschy predstavila je "Predlog Vlade Crne Gore za izmjene Zakona o zaštiti ličnih podataka". Predloge za inoviranja evropske regulative u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti sopština je Komesar za informacije Slovenije, gđa Pirc kroz predavanje "Najvažnije teme u predlogu Komisije EU za reforme zakonodavstva o zaštiti ličnih podataka EU." Predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka, gđin. Crnovršanin je upoznao prisutne sa novom nadležnošću Agencije kao drugostepenog organa za sloboden pristup informacijama. Učesnici seminara su bili iz reda pravosuđa: Vrhovnog suda Crne Gore, Osnovnog suda Podgorice, Područnog organa za prekršaje Podgorica; Komisija za konflikt interesa; NVO sektora: Građanska alijansa, Centar za edukaciju i Sigurna ženska kuća; finansijskog sektora: Erste banka i Sava Montenegro; sa Pravnog fakulteta i advokati.

### **3.1.5. Svečano zatvaranje Tvincing Projekta, 28. 06. 2012. godine**

Radionica sa temom "Usklađivanje osnovnih prava", održana je 28. 06. 2012. godine u hotelu "Podgorica" na kojoj je govorila Nataša Pirc-Musar, Komesar za informacije Slovenije. Komesar Pirc-Musar je govorila na temu "Zaštita podataka i sloboden pristup informacijama", a prof. Hannes Tretter iz Boltzmann Instituta za ljudska prava na temu "Zaštita podataka i mediji".

#### **4. EVIDENCIJA ZBIRKI LIČNIH PODATAKA**

##### **4.1. Dostavljanje zbirkii ličnih podataka**

Kvalitetna komunikacija između Agencije, kao nadzornog organa i rukovalaca zbirkii predstavlja je prvi neophodan uslov za sistemsku zaštitu ličnih podataka, i čini važnu kariku u lancu zaštite prava privatnosti. Procjena da u Crnoj Gori postoji oko 30.000 rukovaoca i preko 120.000 zbirkii ličnih podataka nedvosmisleno govori koliko je važno strateško djelovanje u kojem se kroz legitimaciju pravnog poretkaa građanima garantuje zaštita ličnih podataka i pravo na privatnost.

Shodno članu 27 Zakona, Rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da prije uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka dostavi obavještenje nadzornom organu koje sadrži podatke iz člana 26 stav 2 ovog zakona. Na isti način postupa rukovalac zbirke ličnih podataka kad dođe do značajne izmjene u obradi ličnih podataka.

Obaveza obavještavanja, odnosno dostavljanja ne odnosi se na javne registre i evidencije uspostavljene u skladu sa zakonom. Ukoliko su rukovaoci dostavili zbirke koje se odnose na javne registre i evidencije, Agencija je takve zbirke registrovala shodno članu 29. Zakona.

Važno je napomenuti da registracija rukovalaca znači da su ispunjene obaveze na koje su rukovaoci dužni prema Zakonu, u pogledu prijavljivanja informacija iz evidencije o zbirkama ličnih podataka. Samom registraciom nije isključena mogućnost da Agencija na osnovu zahtjeva za zaštitu prava, putem inspekcijskog nadzora ili po službenoj dužnosti provjerava zakonitost obrade ličnih podataka.

Zakonska obaveza rukovaoca je da utvrdi standarde i mjere za obezbjeđenje podataka o ličnosti. Rukovaoci zbirkii su iskazali očigledno nesnalalaženje u ovoj oblasti, pogotovu kada su u pitanju tehničke, kadrovske i organizacione mjere zaštite ličnih podataka. Na rukovaocima je da sami odrede odgovarajući nivo zaštite, a Agencija bi u tom pogledu trebala pružiti određene informacije o tome koji su standardi vezani za prirodu samih podataka. Npr. ako tražimo primjer

međunarodno utvrđenog standarda, koji je tehnološki nezavisan i odnosi se na obradu podataka u papirnoj i elektronskoj verziji to bi bio ISO/IEC 27001.2005.6 itd. Slična situacija postoji sa određivanjem zaštite posebne kategorije ličnih podataka, jer je rukovalac zbirke dužan da doneše plan zaštite posebne kategorije ličnih podataka. Od najvećeg je značaja da finansijski i zdravstveni sektor izvrši zakonsku obavezu donošenja podzakonskih propisa tj. internog Pravila o zaštiti ličnih podataka shodno članu 26 tačka 11 Zakona.

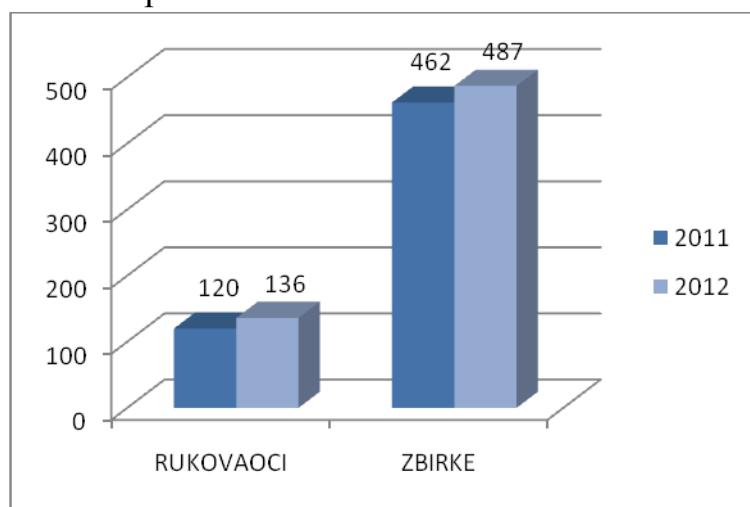
U vezi obaveze vođenja evidencije o zbirkama podataka o ličnosti, u 2012. godini održani su sastanci sa predstavnicima sljedećih rukovalaca: Skupštine Crne Gore, Uprave Policije, Cosmetics marketa, Univerziteta Mediteran, 17 Oktobar, Securitas Montenegro, Maestrala, Okova, Plantaža, In travela, Rektorata Univerziteta Crne Gore, Avon Cosmetics, Agencije za nadzor osiguranja, Fonda za zaštitu depozita, JZU Hitna pomoć, Plantaže, Delta Generale, Winer Štediše, Deloite, Univerziteta Mediteran, Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, Državne izborne komisija, NVO Građanska Alijansa, NVO Institut Alternativa, Ministarstva finansija, Poreske Uprave, Avon Cosmeticsa, Delhaize Groupe Crna Gora, Ramela d.o.o., Sava osiguranje, Ministarstva za informaciono društvo, BK Komerca.

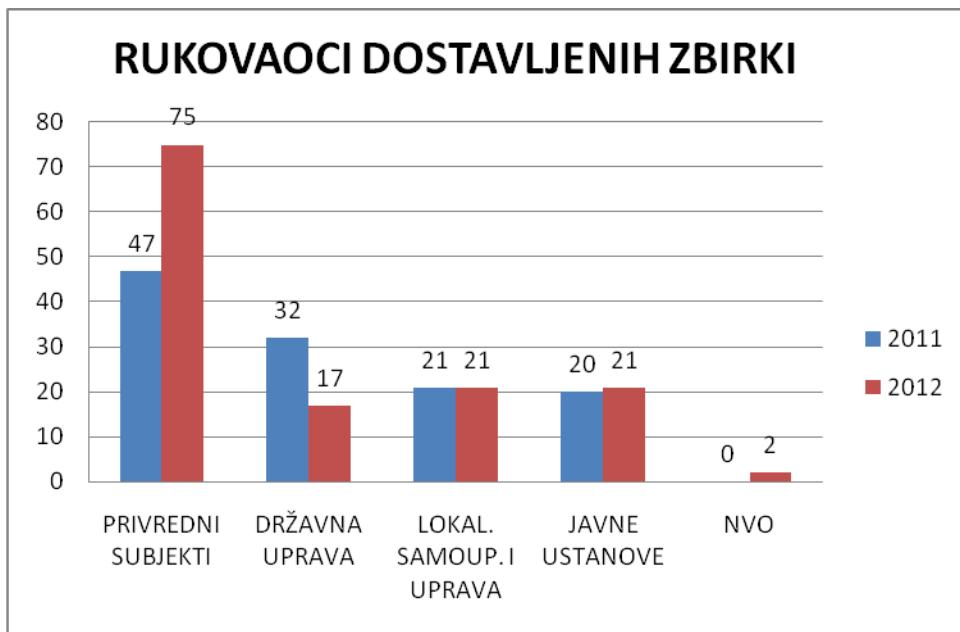
U izvještajnom periodu, na adresu Agencije dostavljeno je 487 evidencija zbirki ličnih podataka. Evidencije su dostavljene od strane 136 rukovaoca.

Broj rukovaoca i zbirki razvrstanih po sektorima je sljedeći:

- državni organ i organ državne uprave - 17 rukovalaca (60 zbirki),
- lokalna samouprava i uprava - 21 rukovalaca (86 zbirki),
- privredni subjekti - 75 rukovalaca (206 zbirki)
- javne ustanove - 21 rukovalaca (129 zbirki)
- NVO sektor - 2 rukovaoca (6 zbirki)

Grafički prikaz:





#### **4.2.Registar Agencije**

Vođenje Registra evidencija o zbirkama ličnih podataka je obaveza Agencije kao nadzornog organa shodno članu 29. Zakona. U Registar se ne unose podaci o zbirkama ličnih podataka kad to zahtijevaju interesi odbrane, nacionalne i javne bezbjednosti, kao i zaštite života i zdravlja ljudi, po pribavljenom mišljenju Agencije.

Dana 09. 04. 2012. godine raspisani su tenderi za uspostavljanje Registra Agencije. Agencija je raspisala dva tendera za uspostavljanje Registra: tender za softver i tender za hardver i drugu opremu. Za tender za softver sačinjen je Ugovor sa firmom koja je dostavila najbolju ponudu.

Tender za hardver je u prvom postupku obustavljen jer nijedan od tri ponuđača nije dostavio ispravnu ponudu. Dana 18. 06. 2012. godine je raspisan ponovni tender u skraćenom trajanju od 22 dana, nakon čega je izabran najpovoljniji ponuđač.



## **5. ODNOSI S JAVNOŠĆU**

### **5.1. WEB stranica**

Agencija je u toku 2012. godine unaprijedila web prezentaciju na način što je ista prilagođena, pored oblasti zaštite ličnih podataka, i novoj nadležnosti koja se odnosi na slobodan pristup informacijama.



Takođe, novina na web sajtu [www.azlp.me](http://www.azlp.me) je i mogućnost vršenja uvida u Registar zbirki ličnih podataka, kao i mogućnost konekcije preko portala E-uprave posredstvom kojeg je omogućena elektronska registracija rukovalaca i dostavljanje zbirki ličnih podataka.

Agencija je u izvještajnom periodu putem web sajta informisala javnost na polju domaće i međunarodne saradnje kao i što je blagovremeno objavljivala Mišljenja u vezi primjene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, uputstva i smjernice za rukovaoce koji su u značajnoj mjeri doprinijeli boljem razumjevanju i prevazilaženju poteškoća u vezi sa praktičnom primjenom.

### **5.2. Facebook**



U cilju približavanja rada Agencije korisnicima društvene mreže Facebook, koja je veoma zastupljena u Crnoj Gori, Agencija je u 2011. godini otvorila profil na ovoj mreži, kako bi na dnevnom nivou korisnike informisala o svom radu kao i o potencijalnim rizicima za zaštitu ličnih podataka na internetu.

Pravilnikom o Facebook profilu Agencije, koji je donijet dana 08.05.2012. godine bliže je uređen način funkcionisanja Facebook profila Agencije, odnosno način

ažuriranja podataka kao i vrste podataka koji se objavljuju na ovoj društvenoj mreži.

### **5.3. Elektronski i štampani mediji**

Elektronski i štampani mediji predstavljaju najbolji način da informacija dopre u javnost i da se građani i rukovaoci upoznaju sa svojim pravima odnosno obavezama koje proističu iz Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Blagovremeno smo informisali javnost o preduzetim aktivnostima, aktuelnim predmetima, mišljenjima u vezi sa primjenom Zakona kao i što smo davali komentare na aktuelne događaje sa aspekta zaštite ličnih podataka i upućivali preporuke.

Prije svega, trudili smo se da svi događaji u kojima je Agencija jedan od organizatora budu medijski propraćeni.

Tokom 2012. godine Agencija je nastavila da razvija ranije uspostavljenu dobru saradnju s medijima.

Predsjednik, članovi Savjeta i direktor Agencije su davali izjave i intervjuje za sve dnevne novine, gostovali na televizijama i radio stanicama kao što su i redovno odgovarali na novinarska pitanja upućena putem mejla ili telefonskim putem.

Članci i prilozi o Agenciji su plasirani u sljedećim medijima:

#### **RTCG 1**

- Gostovanje člana Savjeta Radenka Lacmanovića -Jutranji program (27. 02. 2012.)
- Izjava direktora Bojana Obrenovića -Jutranji program (13. 03. 2012.)
- Gostovanje člana Savjeta Radenka Lacmanovića (28. 09. 2012.) - emisija "Mozaik"- povodom Dana slobodnog pristupa informacijama

#### **RTV „Vijesti“**

- Gostovanje člana Savjeta Alekse Ivanovića-Jutarnji program (11. 01.



2012.)

- Trebaju li nam kamere u školama, bolnicama, kafićima? (27. 01. 2012.)
- Informativna emisija „U pola sedam“- Video nadzor (28. 03. 2012.)



### **Nezavisni dnevnik „Vijesti“ i portal „Vijesti“**

- Traže uklanjanje kamera i 2000 eura (19. 01. 2012.)
- Snima ko hoće i gdje hoće (28. 01. 2012.)
- Imena kažnjениh funkcionera su tajna (04. 03. 2012.)
- Video nadzor se u većini slučajeva zloupotrebljava (28. 03. 2012.)
- Obrenović i Raonić zajedno za privatnost građana (12. 05. 2012.)
- Obesmislili Zakon o konfliktu interesa (13. 05. 2012.)
- Bogatstvo bi da gurnu pod tepih (25. 06. 2012.)
- Uklonili kamere nakon tužbe (03. 07. 2012.)
- Kako troše novac iz budžeta ne smiju kriti (05. 07. 2012.)
- Mugoša neće prekršiti Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ako kaže kome je dao stanove- Radenko Lacmanović (13. 07. 2012.)
- Ministar Katnić nas vodi u kolaps-Radenko Lacmanović (17. 07. 2012.)
- Mora se znati kako se troše pare iz budžeta- Aleksa Ivanović (28. 07. 2012.)
- Ne mogu ja za sve druge da odgovaram – Katnić (Postupali kako smo morali – Crnovršanin) – (03. 11. 2012.)
- Podaci izbrisani ali nema dokaza (07. 11. 2012.)
- Hoće da sakriju imovinu (24. 11. 2012.)
- Niste privatne stvari završavali u amfiteatru (28. 12. 2012.)

### **Dnevna novina „Dan“**



- Kamere spriječile tuče studenata i profesora (20. 01. 2012.)
- Privatnost se ne smije ugrožavati (28. 01. 2012.)
- O funkcionerima se mora više znati (04. 03. 2012.)
- Plate manje i do 25 odsto-Radenko Lacmanović (29. 04. 2012.)
- Potpisani memorandum (12. 05. 2012.)
- Funkcioneri bi da sakriju prihode (15. 05. 2012)
- Represivnim mjerama štite privatnost-Bojan Obrenović (20. 05. 2012.)
- Kršite prava studenata i pacijenata (01. 06. 2012.)
- Pustite nas da biramo kadrove-Radenko Lacmanović (23. 07. 2012.)

- Mugoša se krije iza zakona- Radenko Lacmanović (14. 07. 2012.)
- Agencija za zaštitu ličnih podataka apeluje - Štitite privatnost (28. 10. 2012.)
- Ministrima podijelili 75.000 i zaposlili 697 činovnika (02. 11. 2012.)
- Agencija nije sigurna da li banke treba da uzimaju lične podatke građana (27. 11. 2012.)
- Nakon tužbe uklonili video-nadzor (02. 12. 2012.)
- Odlučivaće po žalbama (04. 12. 2012.)
- Najveći problem video nadzor (08. 12. 2012.)
- Ignorisali izmjene 20 zakona – Lacmanović (11. 12. 2012.)

### **Dnevni list „Pobjeda“**



- Kamere nijesu za učionicu (28. 01. 2012.)
- Za registar Vlada daje 80.000 eura (15. 02. 2012.)
- Agencija treba da sproveđe detaljnu kontrolu - Aleksa Ivanović (12. 06. 2012.)
- Policija i tužilaštvo treba da reaguju - Šefko Crnovršanin (14. 06. 2012.)
- Inspektori „češljaju“ Klinički centar (15. 06. 2012.)
- Novim rješenjima država radi dobar posao (29. 06. 2012.)
- Nova kontrola u Kliničkom centru- Šefko Crnovršanin (03. 07. 2012.)

### **Dnevne novine „Dnevne novine“**



- Kamere mimo intime (28. 01. 2012.)
- Kolikom para, koliko muzike (05. 02. 2012.)
- Građani neće znati kolika je ušteđevina funkcionera (21. 03. 2012.)
- I Obamini podaci se objavljuju (01. 04. 2012.)
- Ne zna se ko nas posmatra (30. 04. 2012.)
- Dokumenta ili pare (04. 07. 2012.)
- Uklonite sporne podatke- Bojan Obrenović (24. 07. 2012.)
- Vlast grubo krši pravo na privatnost građana (29. i 30. 09. 2012.)
- Primjene zakona da komšija ne bi znao koliko ste dužni (02. 12. 2012.)

### **Portal Analitika**



- Nema mjesta video nadzoru u učionicama (27. 01. 2012.)

- Pretpostavka je da preko milion zbirki vode rukovaoci u Crnoj Gori –Bojan Obrenović (18. 06. 2012.)
- Nezakonito objavljivanje podataka o nivou alkohola u krvi (12. 07. 2012.)
- Objavljinjem matičnih brojeva građana grubo prekršen Zakon- Bojan Obrenović (19. 09. 2012.)
- Boljević: Registar dugova da bude dostupan svima (16. 10. 2012.)
- Obrenović: Za dopunu podataka o dugu CBCG treba da obavijesti Agenciju (17. 10. 2012.)
- AZLP: Učestali slučajevi kršenja prava na zaštitu privatnosti od strane medija (26. 10. 2012.)

### **Atlas TV**



- Na potrošače motri "Veliki brat" (02.12.2012.)

### **Cafe del Montenegro**



- Mediji ne poštaju privatnost i presuđuju bez dokaza (26.10.2012.)

### **Saopštenja za javnost**

- Saopštenje za javnost povodom Regionalne Konferencije 03. 10. 2012. (Najava)
- Saopštenje za javnost povodom Regionalne Konferencije 05. 11. 2012 (Izvještaj)
- Saopštenje za javnost povodom potpisivanja Memoranduma o saradnji sa NVO „Institut Alternativa“ - 10.09.2012.
- Saopštenje povodom objavljinjanja podataka u medijima - 21. 09. 2012.

### **5.4. Brošure i obrasci**

U okviru Tvining Projekta, izrađeni su priručnici i publikacije koje se nalaze na web sajtu Agencije tako da su dostupne široj javnosti.

Predstavnici Tvininga su pripremili priručnike za pojedince i za rukovaće kao što su:

- Zaštita ličnih podataka - priručnik za građane

- Iznošenje podataka iz Crne Gore - priručnik za rukovaće
- Smjernice za video nadzor - priručnik za rukovaće

## **5.5. Edukacija**

Edukacija o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i nadležnostima Agencije u njegovoj implementaciji vršena je kroz razne aktivnosti zaposlenih. U vezi sa tim organizovani su seminari i obuke na kojima su predavači iz Agencije i okruženja govorili o ovoj oblasti ljudskih prava.

### **5.5.1. Obilježavanje 28. januara, Međunarodnog dana zaštite ličnih podataka**

Povodom 28. januara, Međunarodnog dana zaštite ličnih podataka, Agencija za zaštitu ličnih podataka Crne Gore je 27. 01. 2012.godine, organizovala Okrugli sto na temu: „Video nadzor u funkciji zaštite imovine i lica ili ugrožavanje prava na privatnost“.

Uvodno izlaganje na predmetnu temu imali su Radenko Lacmanović, član Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i Alberto Kamarata, šef Sektora za politiku, evropske integracije i privredu u Delegaciji Evropske Unije u Crnoj Gori. Ispred Agencije, na pitanja prisutnih pored člana Savjeta Radenka Lacmanovića, odgovarali su i član Savjeta Alekса Ivanović i direktor Bojan Obrenović.

Na Okruglom stolu prisustvovali su predstavnici sljedećih pravnih lica: Pošta CG; Unija poslodavaca; Vrhovni sud; Komunalna policija; KSM sistemi d.o.o.; NVO “Građanska alijansa” Uprava policije; Zaštitnik ljudskih prava i sloboda; Elektroprivreda; Skupština CG; Centar za razvoj NVO; Glavni grad Podgorica; Privredna komora; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Voli Trade d.o.o.; Crnogorski Telekom; JP “Sportski objekti”; Telenor; Uprava za imovinu; Ministarstvo održivog razvoja i turizma; NVO “Udruženje mladih sa hendikepom”; Ministarstvo prosvjete i sporta; M:tel; Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost; Unija slobodnih sindikata CG.

Skup je propraćen i prenešen od strane više štampanih i elektronskih medija: TV Pink, RTV Montena, Portal Analitika, TV Vijesti, Radio Vijesti, Dan, Novinska agencija MINA, Dnevne novine, TV Atlas, Nezavisni dnevnik „Vijesti“ i Pobjeda.

**5.5.2. Seminar “Sprječavanje sukoba interesa”-  
30.10.2012.**

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je 30.10.2012. godine organizovala seminar “Sprečavanje sukoba interesa” na kojem se razgovaralo o prijavljivanju i objavljivanju imovine javnih funkcionera.

Seminaru su prisustvovali predstavnici državnih organa kao i gosti iz Komisije za sprječavanje sukoba interesa Hrvatske.

Ispred Agencije, seminaru su prisustvovali Šefko Crnovršanin-predsjednik Savjeta i Biljana Božić- pravna savjetnica.

**5.5.3. Seminari “Zaštita podataka o ličnosti-zakonska rješenja i primjena“ održani u Bijelom Polju, Nikšiću i Kotoru**

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama održala je tri jednodnevna seminara na temu “Zaštita podataka o ličnosti-zakonska rješenja i primjena“ u opština Bijelo Polje, Nikšić i Kotor. Cilj seminara je bio upoznavanje organa državne uprave, organa lokalne uprave i samouprave, javnih ustanova, privrednih subjekata i NVO sektora, odnosno rukovaoca zbirki ličnih podataka sa zakonskim obavezama zaštite ličnih podataka. Rukovaoci su edukovani kroz tematske cjeline: „Zaštita podataka o ličnosti-zakonska rješenja“, „Nadzor u oblasti zaštite ličnih podataka“ i „Registar zbirki ličnih podataka“ o nadležnostima Agencije, zakonskim propisima iz oblasti zaštite ličnih podataka, inspekcijskom nadzoru na polju obrade i zaštite ličnih podataka i Registru evidencija o zbirkama ličnih podataka.

Prvi u nizu seminara održan je 03. 12. 2012. godine u Bijelom Polju u prostorijama Privrednog suda. Predavači su bili Predsjednik Savjeta-Šefko Crnovršanin, Šef

Registra i IT-Nenad Durković, kontrolor-Dragan Sekulić i Ljiljana Brajović iz Odsjeka za predmete i žalbe.

Dana 07. 12. 2012. godine održan je drugi seminar u Nikšiću na Filozofskom fakultetu. Na seminaru su govorili direktor Agencije Bojan Obrenović, predsjednik Savjeta Šefko Crnovršanin, Šef Registra i IT Nenad Durković, kontrolor Muhamed Gjokaj i Ljiljana Brajović iz Odsjeka za predmete i žalbe.

U Kotoru, u Galeriji solidarnosti, dana 12. 12. 2012. godine upriličen je treći seminar. Ispred Agencije, predavanje su održali član Savjeta, Alekса Ivanović, Šef Registra i IT, Nenad Durković, kontrolor Čedomir Mitrović i Biljana Božić pravna savjetnica iz Odsjeka za predmete i žalbe.

#### **5.5.4. Predavanja u Upravi za kadrove - “Zakon o zaštiti podataka o ličnosti“, 15.10.2012. i 26.11.2012.**

Član Savjeta Alekса Ivanović je održao predavanja na temu “Zakon o zaštiti podataka o ličnosti“, 15.10.2012. i 26.11.2012. godine u Upravi za kadrove. Učesnici seminara su bili službenici iz Uprave za inspekcijske poslove, Uprave carina, Poreske uprave, Ministarstva odbrane, Državnog arhiva, „Agencije za nacionalnu bezbjednost, Zavoda za zbrinjavanje izbjeglica, Uprave policije, NVO MANS-a, Uprave za sprječavanje pranja novca, Ministarstva odbrane, Ministarstva održivog razvoja, Uprave za antikorupcijsku inicijativu, Komisije za hartije od vrijednosti.

#### **5.5.5. Taiex radionica- “Zaštita ličnih podataka i policijska saradnja”**

Uprava policije je uz finansijsku podršku Taiex-a, organizovala radionicu na temu “Zaštita ličnih podataka i policijska saradnja”. Radionica je održana od 16. do 21.12.2012.godine.

Ispred Agencije, radionici su prisustvovali Dragan Sekulić- kontrolor i Biljana Božić- pravna savjetnica.

### **5.6. Saradnja sa NVO sektorom**

U 2012. godine nastavljena je kvalitetna saradnja sa NVO sektorom.

#### **5.6.1. Sastanak sa NVO Institut Alternativa, 08.03.2012. godine**

Dana 08.marta 2012.godine, u prostorijama Agencije održan je sastanak sa predstavnicima NVO Institut Alternativa. Sastanku su prisustvovali: direktor Agencije - Bojan Obrenović, savjetnica- Mirjana Perišić, Stevo Muk –predsjednik Upravnog Odbora NVO Institut Alternativa i Dina Bajramspahić - saradnica.

Predstavnici NVO IA su predstavili Plan apliciranja za Projekat kod Evropske Komisije. Naime, IA bi implementirao Projekat čiji bi korisnik bila Agencija. Projekat bi se sastojao od monitoringa rada Agencije, izrade publikacija, edukacije i sl. Direktor Agencije je goste upoznao sa dosadašnjim aktivnostima i iskazao spremnost za buduću saradnju.

#### **5.6.2. Sastanak sa NVO Građanska alijansa , 11. 05.2012.**

Spremnost Agencije za čvršćom saradnjom sa nevladinim sektorom iskazana je i potpisivanjem Memoranduma o saradnji sa Građanskom alijansom. Direktor Agencije za zaštitu ličnih podataka Bojan Obrenović i programski direktor NVO „Građanska alijansa“ Boris Raonić su 11. maja 2012.godine potpisali Memorandum o budućoj saradnji. Potpisivanjem ovog dokumenta nastavlja se uspješna saradnja Agencije i NVO sektora koja će biti unaprijeđena kroz razmjenjivanje informacija iz domena rada oba subjekta, posebno onih koje se tiču ugrožavanja prava na privatnost. Strane potpisnice su se obavezale da će se uzajamno konsultovati u postupku pripreme i izmjene zakonskih propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka i praćenju njihove primjene u praksi, te da će sarađivati na praćenju sprovođenja organizacionih i tehničkih mjera za zaštitu podataka o ličnosti i definisanju preporuka za njihovo poboljšanje. Potpisnice Memoranduma su se obavezale da će, u domenu svojih nadležnosti i kadrovskih i tehničkih mogućnosti, pružati potrebnu podršku u realizaciji projekata i zajedničkih aktivnosti.

#### **5.6.3. Sastanak sa NVO “Institut Alternativa”**

Agencija za zaštitu ličnih podataka i NVO „Institut Alternativa“ su dana 07. 09 2012. godine zaključili Memorandum o budućoj saradnji.

Potpisivanjem ovog dokumenta nastavljena je uspješna saradnja Agencije i NVO Instituta alternativa u zajedničkom cilju podizanja nivoa svijesti o značaju prava na zaštitu ličnih podataka.

Strane potpisnice ovog Memoranduma će obezbjediti redovno i blagovremeno informisanje u vezi sa aktivnostima u oblasti zaštite podataka o ličnosti. Ukoliko zajednički ocijene potrebu, organizovaće okrugle stolove i druge skupove usmjerene ka promovisanju prava na zaštitu podataka o ličnosti.

Potpisnice ovog Memoranduma će sarađivati na planiranju, osmišljavanju i sprovođenju projekata od zajedničkog interesa.

### **5.7. Slobodan pristup informacijama**

U 2012. Godini, na adresu Agencije prispjelo je ukupno 14 (četrnaest) zahtjeva za slobodan pristup informacijama i to:

- T. P. N.D „Vijesti“, 15.03.2012. godine
- A.I., 07.02.2012.godine
- NVO Institut Alternativa, 02.03.2012. godine
- T.P. N.D., „Vijesti“, 22.02.2012. godine
- A.I., 24.02.2012. godine
- A.I., 24.02.2012. godine
- NVO Institut Alternativa, 28.03.2012. godine
- A.I., 10.02.2012. godine
- A.I. , 08.02.2012. godine
- NVO MANS, 16.10.2012. godine
- NVO MANS, 16.10.2012. godine
- NVO MANS, 04.12.2012. godine
- NVO MANS, 04.12.2012. godine
- NVO MANS, 05.12.2012.godine

Postupajući po gore navedenim zahtjevima, Agencija je na adresu podnosioca u traženoj formi i zakonskom roku dostavila potrebne informacije. Agencija je u 4 (četiri) slučaja obavijestila podnosioca zahtjeva da se tražena informacija nalazi na web sajtu Agencije, u 5 (pet) slučajeva je dozvolila pristup, u 2 (dva) slučaja je dozvolila djelimičan pristup, a u 3 (tri) slučaja je odbila pristup traženoj informaciji.

Na osnovu iskustva iz prošle i ove godine, možemo konstatovati da građani ne koriste svoje pravo na podnošenje zahtjeva koji bi im omogućavao uvid u informaciju u posjedu organa. Ovo pravo uglavnom koriste nevladine organizacije i novinari.

## **6. MEĐUNARODNA SARADNJA**

Agencija za zaštitu ličnih podataka, u skladu sa članom 50 tačka 9 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, sarađuje sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama. U 2012. godini nastavljena je vrlo kvalitetna i intenzivna saradnja sa nadležnim organima iz regiona na osnovu potpisanih Memoranduma o saradnji, koji se tiču unapređenja zaštite ličnih podataka. Agencija je bila domaćin vrlo uspješne i sadržajne dvodnevne Regionalne konferencije na kojoj su uzeli učešća predstavnici nadležnih organa za zaštitu ličnih podataka iz regiona.

Crna Gora je u 2012. godini postala zvanična članica CEDPA tijela koje u svom članstvu okuplja države centralne i istočne Evrope, odnosno autoritete za zaštitu ličnih podataka tih država.

Član Savjeta Alekса Ivanović je u periodu 26 - 27. 03. 2012. godine, kao predstavnik Agencije, prisustvovao Skriningu za Poglavlje 24, "Pravosuđe i temeljna prava" koji je održan u Briselu.

Član Savjeta Radenko Lacmanović je, kao predstavnik Agencije, prisustvovao Prvom eksplanatornom Skriningu za Poglavlje 10, "Informatičko društvo i mediji", u periodu od 06 - 07. 12. 2012. godine u Briselu.

### **6.1. Radna grupa „Article 29“ –Brisel, 84. Sastanak, 01—02.02.2012.**

Član Savjeta Agencije Alekса Ivanović je prisustvovao zasjedanjima Radne grupe „Article 29“ koja su se održavala u Briselu. Ova radna grupa je savjetodavno tijelo EK i sastoji se od predstavnika institucija za zaštitu ličnih podataka 27 članica EU i susjednih zemalja. Agencija na ovim skupovima ima svojstvo posmatrača.

### **6.2. Sastanak sa delegacijom Državne Agencije Republike Kosovo, 19.01.2012.**

Posjeta Agenciji Republike Kosovo je obavljena 19. 01. 2012. godine. Crnogorsku delegaciju činili su Šefko Crnovršanin - predsjednik savjeta, Bojan Obrenović - direktor i Muhamed Gjokaj - kontrolor. Na bilateralnom susretu je iskazana obostrana spremnost za buduću saradnju koja je formalizovana potpisivanjem Memoranduma o saradnji. Memorandum i Deklaracija su potpisani 19. 01. 2012. godine.

### **6.3. Workshop Tirana, 26. 01. 2012.**

Predstavnici Agencije za zaštitu ličnih podataka, 26. 01. 2012. godine su prisustvovali workshopu pod nazivom „Obrada ličnih podataka u finansijskom sektoru“ održanom u Tirani - Albanija. Workshop je organizovan u okviru aktivnosti Povjerenika za zaštitu ličnih podataka Albanije, u cilju jačanja uticaja kancelarije u dijelu usklađivanja zakona sa standardima Evropske unije.

Ispred Agencije za zaštitu ličnih podataka Crne Gore Workshopu su prisustvovali: predsjednik Savjeta Agencije – Šefko Crnovršanin i kontrolori Čedomir Mitrović i Muhamed Gjokaj. Na početku skupa pozdravni govor je održala Povjerenica za zaštitu ličnih podataka Albanije g-đa Flora Čabej (Pogače), koja je između ostalog ukazala na značaj Workshopa u dijelu usklađivanja domaćih zakona sa standardima Evropske unije, kao i jačanje uticaja Kancelarije Povjerenika u dijelu

sprovođenja Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u bankarskom i finansijskom sektoru.

#### **6.4. Sastanak Biroa TPD u Parizu, 16 - 18. 04. 2012.**

Sastanak Biroa Savjetodavnog komiteta Konvencije SE 108 o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka održan je 16 - 18. 04. 2012. godine u vezi modernizacije Konvencije 108. Na sastanku su razmatrani predlozi koji se odnose na uvođenje novih, oštrijih standarda zaštite podataka i jačanje nezavisnih tijela koji te standarde treba da štite. Predlozi su upućeni Savjetu Ministara na finalno razmatranje i usvajanje. Sastanku Biroa TPD prisustvovali su član Savjeta Radenko Lacmanović i direktor Agencije Bojan Obrenović.

#### **6.5. Proljećna konferencija Luksemburg, 02 - 04. 05. 2012.**

Predstavnici Agencije za zaštitu ličnih podataka, su od 02 - 04. 05. 2012. godine prisustvovali Proljećnoj Konferenciji evropskih vlasti o zaštiti podataka koje je organizovala Komisija za zaštitu ličnih podataka (CNPD) i koja se održala u Luksemburgu.

Konferencija se bavila pitanjima koja proističu iz novih okvira za zaštitu podataka koju je predložila Evropska komisija. Naziv Konferencije je "Reforma EU o zaštiti podataka".

Takođe, diskutovalo se i postavljalo veoma važno pitanje na konferenciji i to kako poboljšati efikasnu zaštitu ličnih podataka i privatnosti građana u digitalnom dobu i globalizovanom svijetu.

Na konferenciji se takođe analizirao predlog za poboljšanje obrade podataka i zaštite privatnosti i to je bila jedna od značajnijih pitanja jer su mnogi učesnici iz raznih zemalja diskutovali o ovim veoma važnim pitanjima.

Naime, ono što je veoma važno istaći da je na toj Konferenciji Crna Gora ušla kao član Spring Conference i primila čestitke od ostalih učesnika što je veoma važan trenutak za zaštitu ličnih podataka kao i zaštitu privatnosti.

Službenu posjetu su obavili: predsjednik Savjeta - Šefko Crnovršanin, član Savjeta - Aleksa Ivanović i sekretar Stručne službe Maja Žunjić - Mitrović.

#### **6.6. 14-ti sastanak CEEDPA, Kiev, 20 - 22. 05. 2012.**

U periodu od 20. do 22.maja 2012. godine, dvočlana delegacija Agencije za zaštitu ličnih podataka Crne Gore je prisustvovala 14. sastanku CEEDPA koji je održan u Kijevu-Ukrajina.

CEEDPA je tijelo koje u svom članstvu okuplja države centralne i istočne Evrope odnosno autoritete za zaštitu ličnih podataka tih država. Crnogorska Agencija je prvi put imala svoje predstavnike na ovom skupu. Član Savjeta Radenko Lacmanović i savjetnica za razvoj i unapređenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti Mirjana Perišić su uzeli učešće na ovom događaju. Crna Gora je prihvatanjem Deklaracije i zvaničnim proglašenjem postala članica CEEDPA.

Pored crnogorske Agencije, sastanku su prisustvovali i predstavnici sljedećih zemalja: Ukrajine, Ruske federacije, Moldavije, Bugarske, Estonije, Albanije, Slovenije, Makedonije, Srbije, Česke, Poljske i Mađarske.

Sve navedene zemlje su imale prezentaciju svog rada i postignutih rezultata. Predstavnik Češke, pored ove teme, je izlagao i na temu „Video nadzor na fudbalskim stadionima“ dok je predstavnik Poljske dao osvrt na evropsko zakonodavstvo u oblasti zaštite ličnih podataka. Prezentaciju ispred crnogorske Agencije na temu „Stanje u oblasti zaštite ličnih podataka u Crnoj Gori“ održala je savjetnica Mirjana Perišić.

Boravak u Kijevu je bio dobra prilika da se predstavi naš rad i razmijene iskustva sa predstavnicima drugih Agencija.

Domaćin sljedećeg sastanka će biti Poverenik Republike Srbije, a obzirom da se sastanci održavaju jednom godišnje, skup u Beogradu će biti 2013.godine.

#### **6.7. Regionalna Konferencija, Skoplje, 30 - 31. 05. 2012.**

Tročlana delegacija Agencije za zaštitu ličnih podataka Crne Gore u sastavu: Šefko Crnovršanin-predsjednik Savjeta, Muhamed Gjokaj-kontrolor i Božić Biljana-pravna savjetnica je od 30 - 31 maja 2012. godine učestvovala na konferenciji, koja je organizovana u Skoplju od strane Direktorata za zaštitu ličnih podataka Makedonije pod nazivom: Konferencija o modernizaciji zakonodavstva o zaštiti podataka Evropske Unije.

Na ovom skupu je bilo prisutno oko 10 država iz regiona i Evrope. Svi predstavnici zemalja su održali prezentacije u kojima se najviše govorilo o rezultatima autoriteta za zaštitu ličnih podataka u matičnim zemljama. Ispred Agencije za zaštitu ličnih podataka prezentaciju je pripremila savjetnica Biljana Božić, pod nazivom: Tvinig projekat- Sprovođenje strategije za zaštitu ličnih podataka u Crnoj Gori.

Veoma koristan segment ove posjete bila je i neposredna komunikacija koja se bazirala na uspostavljanju značajnih kontakata i upoznavanju sa rezultatima zemalja, iz oblasti zaštite ličnih podataka. Crnogorska delegacija je naročito bila zapažena u dijelu svog izlaganja, a koje se odnosilo na dosadašnji rad i ostvarene rezultate u ovoj oblasti zahvaljujući podršci eksperata Tving projekta.

## **6.8. Posjeta Državnoj Agenciji Kosova, 11 - 12. 06. 2012.**

Tročlana delegacija Agencije za zaštitu ličnih podataka Crne Gore u sastavu: Šefko Crnovršanin - predsjednik Savjeta, Alekса Ivanović - član Savjeta i Muhamed Gjokaj - kontrolor je 11 i 12. juna 2012.godine boravila u Prištini u posjeti Državnoj agenciji za zaštitu ličnih podataka Republike Kosovo.

Cilj ove posjete bio je nastavljanje saradnje i razmjena iskustava dviju institucija, kao i učešće na seminaru koji je organizovala Državna agencija za zaštitu ličnih podataka Republike Kosovo u saradnji sa Institutom za javnu upravu Kosova.

U toku dvodnevног boravka, član Savjeta Agencije Alekса Ivanović, održao je niz predavanja iz oblasti zaštite ličnih podataka iz oblasti usklađenosti Aqui Communitarie, tj. međunarodne prakse i direktiva sa Zakonom o zaštiti podataka o

ličnosti. Takođe, predavanje se odnosilo i na dosadašnje iskustvo u implementaciji Zakona o zaštiti ličnih podataka i usklađivanje sa drugim zakonima u Crnoj Gori.

Veoma koristan segment ove posjete bila je i neposredna komunikacija koja se bazirala na otvaranju značajnih pitanja u oblasti zaštite ličnih podataka i načina njihovog rješavanja, kao i na iskustvu Agencije za zaštitu ličnih podataka Crne Gore prilikom inspekcijskih nadzora, praksi i postupanju Agencije u konkretnim predmetima, koje je prezentovao kontrolor Muhamed Gjokaj.

### **6.9. 28-mo Plenarno zasijedanje TPD, Strazbur 19 - 22. 07. 2012.**

Radenko Lacmanović - član Savjeta učestvovao je na 28. Plenarnom zasijedanju TPD od 19 - 22. 06. 2012. godine u Strazburu. Na Plenumu se raspravljalo o predlozima modernizacije Konvencije 108 koji se odnose na obavezu rukovaoca da imenuje lice odgovorno za zaštitu ličnih podataka; predlog u vezi biometrijskih podataka koji se više ne bi svrstali u posebnu kategoriju podataka, već bi se regulisali posebnim članovima Zakona; preporuka državama-potpisnicama Konvencije 108 da dodatno kadrovski, materijalno, organizaciono i finansijski ojača i podrži rad nezavisnog nadležnog organa za zaštitu ličnih podataka. Takođe, sa zaključaka plenuma, preporučeno je da se u okviru obrazovnog sistema vrši edukacija o pravu privatnosti i zaštiti podataka o ličnosti. Član Savjeta Radenko Lacmanović je u svom izlaganju apostrofirao da su u Crnoj Gori u toku izmjene i dopune Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i da će Agencija biti domaćin regionalne Konferencije o zaštiti ličnih podataka u oktobru mjesecu 2012. godine.

### **6.10. Regionalna Konferencija**

Dvodnevna Regionalna Konferencija „Pristup informacijama i zaštita ličnih podataka“ u organizaciji Agencije za zaštitu ličnih podataka Crne Gore održana je u Budvi 04 i 05. 10. 2012.godine.

Konferenciju su otvorili predsjednik Savjeta Agencije-Šefko Crnovršanin i Alberto Kamarata-predstavnik Delegacije EU u CG.

Ovom skupu su prisustvovali predstavnici Makedonije, Albanije, Kosova, Bosne i Hercegovine i Hrvatske koji su imali zapažene prezentacije i prenijeli iskustva svojih država u ovim značajnim oblastima. Pored gostiju iz regionala, prisutni su bili i predstavnici državnih organa CG i NVO sektora ( Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Ministarstvo pravde, Ministarstvo finansija, Bankarski Ombudsman, Institut Alternativa, Građanska alijansa, Komisija za sprječavanje sukoba interesa, Uprava za kadrove, Ministarstvo kulture) .

Među brojnim temama koje su bile predmet diskusije najviše pažnje prisutnih je bilo usmjereno na pitanja objavljivanja ličnih podataka od strane komisije za sprječavanje sukoba interesa, odnos između prava javnosti da zna i slobodnog pristupa informacijama kao i objavljivanje ličnih podataka birača.

Na skupu su govorili i članovi Savjeta Agencije Aleksić ( Proaktivni pristup informacijama i Anonimni zahtjev) i Radenko Lacmanović (Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama (zakonska rješenja i praksa)), pomoćnik ministra kulture za oblast medija Željko Rutović (Slobodan pristup informacijama i zaštita ličnih podataka (Harmonizacija ili konflikt prava - uloga medija)) i član Komisije za javne nabavke Tomo Miljić (Ograničenja pristupa informacijama).

Zajednički zaključak konferencije bio je da razmjena iskustava i dobra saradnja domaćih i međunarodnih subjekata predstavlja osnov za unapređenje prava privatnosti i prava javnosti da zna.

### **6.11. Radionica “Zaštita podataka o ličnosti” - TAIEX**

U periodu od 19 - 23. 11. 2012. godine, kontrolor Agencije prisustvovao je radionici “Zaštita podataka o ličnosti” koju je podržao TAIEX u saradnji sa ekspertima Savezne kriminalističko – obavještajne službe Republike Austrije.

Teme radionice su bile: međunarodna praksa i pravni okvir za stvaranje baza podataka analitičkih radnih fajlova (AWFs), EUROPOL konvencija i njena pravila (standardne procedure) za otvaranje novih Pravila/propisa za čuvanje, razmjenjivanje i brisanje ličnih podataka.

### **6.12. Seminar/Predavanje 01.10.2012. godine u Beogradu u**

## **organizaciji OSCE i Centra za unapredjivanje pravnih studija**

Član savjeta Alekса Ivanović je učestvovao kao predavač na seminaru “Pravljenje balansa izmedju slobodnog pristupa informacijama od javnog značaja i zaštite povjerljivih podataka” u organizaciji OSCE i Centra za unapređivanje pravnih studija, dana 01.10.2012. godine.

Predavanje se odnosilo na temu “ Regionalno i evropsko iskustvo u uspostavljanju pravičnog balansa između slobodnog pristupa informacijama i zaštite ličnih podataka.

### **6.13. Treća Međunarodna konferencija - Moskva 21 - 22.11.2012.**

Predstavnici Agencije za zaštitu ličnih podataka Crne Gore Radenko Lacmanović, član Savjeta i Mirjana Perišić, savjetnica za razvoj i unapređenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti su 21. i 22.11.2012.godine prisustvovali trećoj Međunarodnoj konferenciji „Zaštita ličnih podataka“ koja je održana u Moskvi u organizaciji Federalne službe za nadzor u sferi telekoma, informacionih tehnologija i masovnih komunikacija.

Prvog dana je organizator priedio Okrugli sto na kom su predstavnici autoriteta koji se bave zaštitom ličnih podataka predstavili rad organa s akcentom na međunarodnu saradnju.

Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici sljedećih zemalja: Rusija, Ukrajina, Mađarska, Njemačka, Čile, Poljska, Češka, Rumunija, Kazahstan, Kirgistan, Crna Gora, Bugarska i Jermenija.

Drugog dana je priređena Konferencija kojoj je pored gostiju iz inostranstva prisustvovalo oko 300 predstavnika državnog i privatnog sektora Rusije. Na Konferenciji je bilo riječi o nezavisnosti autoriteta koji se bave zaštitom ličnih podataka, o zakonodavstvu u oblasti zaštite ličnih podataka, značaju međunarodne saradnje i dr.

### **6.14. 29-ta Plenarna sjednica TPD, Strazbur, 27 - 30. 11. 2012.**

Član Savjeta Agencije, Radenko Lacmanović je učestvovao na 29-tom godišnjem plenarnom zasjedanju TPD o Modernizaciji Konvencije 108 koji je održan u Strazburu u periodu od 27 - 30. 11. 2012. godine. Na sastanku je usvojena Modernizacija Konvencije 108. Prilikom bilateralnih susreta, član Savjeta Lacmanović je, prije svega sa predstavnicima zemalja iz regiona, dogovorio konkretnе oblike saradnje. Zajednički je konstatovano da bi Agencije iz zemalja regiona mogle da pripremaju Projekte sa kojima bi jedinstveno aplicirale kod EU i drugih međunarodnih fondova, u cilju što efikasnije zaštite ličnih podataka.

### **6.15. Radionica o saradnji u oblasti zaštite ličnih podataka Skoplje, 17 - 18. 12. 2012. godine**

Predstavnici Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Crne Gore: Šefko Crnovršanin, Bojan Obrenović, Dragan Sekulić, Nenad Durković, Mirjana Perišić i Biljana Božić su 17 - 18. 12. 2012. godine prisustvovali Balkanskoj Konferenciji koja je održana u Skoplju u organizaciji Direkcije za zaštitu ličnih podataka Makedonije uz podršku TAIEX-a.

Konferenciju je otvorio Dimitar Gjeorgijevski-direktor Direkcije za zaštitu ličnih podataka Makedonije. Nakon njega, uvodno izlaganje su imali: Aivo Orav, šef Delegacije EU u Makedoniji i Idzet Memeti, Ombudsman.

Na dvodnevnoj konferenciji su prisustvovali predstavnici autoriteta koji se bave zaštitom ličnih podataka i slobodnim pristupom informacijama sa područja Makedonije, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Albanije i Kosova kao i brojni predstavnici međunarodnih tijela (EUROJUST, European Data Protection Supervisor, Council of EU) koji su imali zapažene prezentacije na sljedeće teme:

- Iznošenje ličnih podataka u treće zemlje,
- Proces obrade i zaštita ličnih podataka u EUROJUST-u (zadaci i izazovi),
- Nezavisnost autoriteta za zaštitu ličnih podataka,
- Zaštita ličnih podataka u medijima,
- Slobodan pristup informacijama.

Na predlog gdina Gjeorgijevskog, predstavnici delegacija prisutnih zemalja su dali pozitivno mišljenje na zaključak Konferencije koji se odnosi na saradnju

balkanskih zemalja na polju zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama koji treba učvrstiti kroz zajednički Projekat koji bi se sprovodio u svakoj od zemalja a za koji će se aplicirati kod EU fondova.

## **7. MIŠLJENJA U VEZI PRIMJENE ZAKONA**

U 2012. godini Agenciji je upućeno je 37 zahtjeva za davanje mišljenja u vezi sa primjenom odnosno tumačenjem odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Od ukupnog broja zahtjeva, izdato je 34 mišljenja, dok su na osnovu dva zahtjeva mišljenja data u 2013. godinu jer su prispjela na samom kraju godine. Jedan zahtjev za davanje mišljenja je u dogовору sa podnosiocem zahtjeva preinačen u Zahtjev za zaštitu prava.

**7.1.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje B.B., odbornice u Skupštini Glavnog grada, br. 01/51 od 28.12.2011., u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (Sl.list.79/08 i 70/09), da li dostavljanje podataka o licima sa prezimenom Mugoša koji su u radnom odnosu na neodređeno, odnosno određeno radno vrijeme i koji su po ugovoru o djelu angažovani ili su bili angažovani u 2011. godini u organima uprave Glavnog grada, te u ustanovama čiji je osnivač Glavni grad u vidu spiska

lica sa slijedećim informacijama (ime i prezime, stručna sprema, pozicija koju pokrivaju) u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

da dostavljanje ličnih podataka, u navedenom obimu, u vidu spiskova zaposlenih, nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.2.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje B.B., odbornice u Skupštini Glavnog grada, br. 01/52 od 28.12.2012. u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (Sl.list.79/08 i 70/09), u vezi sa dostavljanjem kopija svih odluka koje je donijela Komisija za rješavanje stambenih potreba Glavnog grada, a u cilju rješavanja stambenih potreba lica koja bira ili imenuje Skupština Glavnog grada, Gradonačelnik i drugih lica čiji je rad od posebnog interesa za Glavni grad, za period 2006-2010. godine, te kopije svih odluka koje se odnose na rješavanje stambenih potreba službenika i namještenika organa uprave Glavnog grada, zaposlenih u javnim ustanovama, čiji je osnivač Glavni grad i lica u stanju socijalne potrebe za period 2006-2010. godine. Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

da dostavljanje podataka o korisnicima budžetskih sredstava, visini i namjeni, po navedenom osnovu, u potrebnom ograničenom obimu, nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.3.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Sekretarijata za lokalnu samoupravu Opštine Budva, br. 03-131/1 od 17.01.2012. godine u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), o dostavljanju na uvid putem fotokopiranja kompleta spisa predmeta vezanih za građevinsku dozvolu, koja je izdata na ime drugog – nepovezanog fizičkog lica, a koja se nalazi u posjedu ovog organa, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

da dostavljanje dijela ličnih podataka u predmetnoj proceduri, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, dok je u drugom dijelu dostavljanje ličnih podataka moguće isključivo ukoliko postoji saglasnost lica čiji se podaci dostavljaju.

**7.4.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Advokatske kancelarija Prica & Partners, br. 03/245 od 10. 02. 2012. godine, zahtjev primljen elektronskom poštom, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), u dijelu: prikupljanja ličnih podataka, odnosno obaveze formiranja zbirke ličnih podataka za lica koja bi pratila program nove televizijske kuće putem Internet sajta koji obezbeđuje Crnogorski Telekom; prenosa prikupljenih ličnih podataka direktno u zemlju sjedišta televizijske kuće, gdje će se vršiti obrada tih podataka i s tim u vezi pitanja: 1) ukoliko se Zakon o zaštiti podataka o ličnosti primjenjuje u konkretnom slučaju da li je potrebno da televizijska kuća imenuje svog predstavnika u Crnoj Gori i 2) s obzirom da će televizijska kuća direktno obrađivati i koristiti lične podatke, a ne Crnogorski Telekom, ko se u tom slučaju smatra rukovaocem zbirkom ličnih podataka, a ko korisnikom, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

da je za ostvarenje cilja televizijske kuće, prije uzimanja ličnih podataka potencijalnih korisnika, odnosno gledalaca, neophodno detaljno predočiti sve navedene uslove i na taj način dobiti saglasnost potencijalnog gledaoca/gledateljke, uz obavezno određivanje predstavnika ili zastupnika sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori.

**7.5.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, br. 11/12-0401-27 od 30.01.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), u vezi zahtjeva za pristup informacijama koji glase: „akta koja sadrže imena svih lica koja su dobila subvencije“, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

da dostavljanje podataka o korisniku budžetskih sredstava, visini i namjeni, po navedenom osnovu, u neophodnom obimu, nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.6.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje D.P., primljen elektronskom poštom, br. 261/03 od 14.02.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), u dijelu rada osiguravajućih društava kada kontrolišu zdravstvene kartone svojim klijentima, tj. rada Agencije za nadzor osiguranja, kada dozvoljava takvu aktivnost osiguravajućim društvima, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

**MIŠLJENJE**

da ukoliko postoji saglasnost lica koje se osigurava, nema kršenja Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.7.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Zahtjev od Crnogorskog Telekoma br. 07-3602 od 22.02.2012.godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u situaciji dostavljanja ličnih podataka o postojećim i primanjima podataka o potencijalnim korisnicima Crnogorskog Telekoma od Kreditnog biroa Crne Gore, koji se odnose na izmirenje telekomunikacionih usluga, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

**MIŠLJENJE**

da bi se dostavljanjem ličnih podataka u predmetnoj situaciji postupalo suprotno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, ukoliko ne bi postojala saglasnost lica čiji se podaci dostavljaju.

**7.8.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Komisija za sprječavanje sukoba interesa, br. 02/12 od 09.02.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), da li se na sajtu Komisije mogu objavljivati sankcije – prekršajne kazne izrečene javnim funkcionerima, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

**MIŠLJENJE**

da se obrada ličnih podataka putem objavljivanja sankcija-prekršajnih kazni izrečenih javnim funkcionerima na sajtu Komisije ne može vršiti bez saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju.

**7.9.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Uprave policije Crne Gore, br.04/12 od 17. 02 .2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), da li Uprava policije Crne Gore može policiji Republike Albanije dostaviti podatke o ulasku i izlasku određenog putničkog vozila u tačno naznačenom danu preko graničnog prelaza Božaj, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

da Uprava policije Crne Gore dostavljanjem podataka koji su traženi zahtjevom od strane policije Republike Albanije ne krši Zakon o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.10.** Komisija za Hartije od vrijednosti , je uputila Zahtjev za davanje mišljenja br. 318/12 od 20. 02. 2012. godine na koji je Agencija, saglasno sastanku održanom sa pravnicima Komisije, uputila dopis Komisiji tražeći pojašnjena, jer na način na koji je bio koncipiran Zahtjev nije se moglo valjano odgovoriti. Povratna informacija nije stigla.

**7.11.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije, broj 051-01-723/1-12 od 19. 03. 2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) u vezi pristupa društva Teleinfo me d.o.o. CRS-u, , Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Da je pristup CRS-u od strane TELEINFO ME D.O.O, u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Lice čiji se podaci obrađuju u Univerzalnom telefonskom imeniku, prilikom prijave promjene adrese nadležnom organu kao zakonskoj obavezi, možda i ne želi javnu objavu te promjene, tako da je eventualna izmjena u Univerzalnom telefonskom imeniku isključivo predmet pisanog zahtjeva lica čiji se podaci obrađuju prema izabranom operateru za pružanje usluga Univerzalne službe informacija.

**7.12.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Sektora za inspekcijski nadzor i prekršajni postupak Ministarstva održivog razvoja i turizma, br.09/12 od 29.03.2012.godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži

mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) da li je forma izvještaja koji su pripremljeni radi objave na web sajtu ovog ministarstva u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti , Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

Objavljivanje predmetnih izvještaja na sajtu Ministarstva održivog razvoja i turizma nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.13.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Crnogorskog Telekoma A.D. Podgorica, od 02.04.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) u vezi sa dostavom podataka o svojim postojećim korisnicima- firmama koje se bave otkupom potraživanja, a odnose se na: ime , prezime, JMBG, adresa i grad korisnika, finansijsku karticu, odnosno finansijske podatke; podatke o otvorenim fakturama, odnosno, iznos neizmirenih potraživanja, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

Da dostavljanje navedenih podataka, u konkretnom slučaju, nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.14.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje nevladine fondacije “Građanska alijansa” od 03.04.2012. godine, broj 01/12, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti(„Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) u vezi obezbjeđivanja mogućnosti pretrage po licima u elektronskom registru NVO, koji je postavljen na sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

Da obezbjeđivanje mogućnosti pretrage po licima, uz isključivo korišćenje imena i prezimena, u elektronskom registru NVO, koji se zakonski javno objavljuje, nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.15.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje M.T., br. 03/721 od 09.04.2012. godine , u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) u vezi sa tim da li se krše odredbe ovog Zakona činjenicom da svako

fizičko lice, koje je vlasnik određene stambene jedinice, ukucavanjem broja svog lista nepokretnosti ili broja parcele zgrade u kojoj posjeduje stambenu jedinicu, na sajtu Uprave za nekretnine, može imati uvid u podatke svih ostalih vlasnika stambenih jedinica uključujući ime, prezime, JMBG, adresu, kao i ostale podatke o vlasništvu. Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

Da tehničko rješenje Uprave za nekretnine, na osnovu kojeg se putem sajta, od strane vlasnika jedne stambene jedinice može izvršiti uvid u lične podatke svih vlasnika stambenih jedinica u stambenoj zgradbi, nije u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.16.** Područni organ za prekršaje Pljevlja

**7.17.** Područni organ za prekršaje Cetinje

**7.18.** Područni organ za prekršaje Berane

Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Područnog organa za prekršaje br. 16/12 od 17.04.2012.godine , u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) u vezi sa omogućavanjem pristupa informacijama po zahtjevu novinara N.D. „Vijesti“, koji se odnosi na dostavljanje statističkih podataka o donijetim Odlukama u vezi sa funkcionerima koji krše Zakon o sprječavanju sukoba interesa za period 01.01.-29.03.2012.godine, kao i podataka o kojim se funkcionerima radi (ime, prezime i funkcija) i kakve su im sankcije određene, odnosno koje su odluke donijete, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće :

### **MIŠLJENJE**

Dostavljanje statističkih podataka o donijetim Odlukama-rješenjima u vezi sa funkcionerima koji krše Zakon o sprječavanju sukoba interesa nije u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Dostavljanje podataka o funkcionerima (ime, prezime i funkcija, sankcija koja im je određena odnosno odluka koja je donijeta) nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, ukoliko Prekršajni organ nije izrekao zaštitnu mjeru javnog

objavljivanja odluke odnosno ukoliko ne postoji saglasnost lica čiji se podaci obrađuju.

**7.19.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Crnogorskog Telekoma A.D br. 18/12 od 27.04.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), da li je potrebna saglasnost nadzornog organa za iznošenje ličnih podataka u Veliku Britaniju, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Za iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore u Veliku Britaniju nije obavezna prethodna saglasnost nadzornog organa.

**7.20.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje NVO za zaštitu potrošača „ECOM“ i Centra za zaštitu potrošača „CEZAP“ br. 01:19/13 od 17.05.2012. godine u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) vezano za postupak fotokopiranja ličnih karata, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Članom 2. Stav 1. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, definisano je da se obrada ličnih podataka (fotokopiranje ličnih podataka je obrada član 9. stav 1. tačka 2. Zakona), može vršiti za namjenu koja je određena zakonom ili uz prethodnu saglasnost lica čiji se podaci obrađuju (kopiraju).

Niti jedan zakon koji definiše, u zahtjevu navedene oblasti (bankarstvo, trgovina i elektronske komunikacije) ne propisuje mogućnost kopiranja ličnih dokumenata, tako da je ovakva vrsta obrade ličnih podataka, bez saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.21.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje M.N. br. 1067/12 od 20. 06. 2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) u vezi sa javnim objavljivanjem na oglasnoj tabli u ulazu stambene zgrade imena i prezimena etažnih vlasnika o visini duga za redovno održavanje etažnih stanova i duga za zakup poslovnog prostora, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće :

#### **MIŠLJENJE**

Javno objavljivanje ličnih podataka, dugovanja za redovno održavanje etažnih stanova i duga za zakup poslovnog prostora, na oglasnoj tabli u ulazu stambene zgrade nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.22.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine br. 1065/12 od 20.06.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09) u vezi sa elektronskim publikovanjem zahtjeva za izdavanjem i izdate građevinske i upotrebne dozvole u kojima su navedeni lični podaci kao što su jedinstveni matični broj, broj lične karte, broj telefona i sl., Savjet Agencije je na sjednici održanoj 11.07.2012 godine utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Javno objavljivanje podataka o građanima na sajtu organa uprave odnosno lokalne samouprave (jedinstvenog matičnog broja, broja lične karte, broja telefona i sl.) koji su podnijeli zahtjev za izdavanje građevinske dozvole, odnosno dobili građevinsku i upotrebnu dozvolu nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, ukoliko ne postoji saglasnost lica čiji se podaci obrađuju.

**7.23.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje NVO “Građanska alijansa“ br. 23/12 od 21.06.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 i 70/09), u vezi sa dostavljanjem kopije presude K.br 117/10/06 od 15.06.2010.godine, kojom je osuđen policijski službenik X.X., informacije da li je presuda pravosnažna, te i informacije da li je u Osnovnom sudu u Kotoru vođen još neki postupak protiv X.X., ukoliko jeste dostavljanje kopije presude sa naznakom da li je ista pravosnažna ili nije, po osnovu podnijetog zahtjeva NVO “Građanska alijansa“, Savjet Agencije je na sjednici održanoj 11.07.2012. godine utvrdio sljedeće :

#### **MIŠLJENJE**

Dostavljanje podataka o građanima (ime, prezime, krivična sankcija koja im je izrečena odnosno odluka koja je donijeta) nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, ukoliko Osnovni sud u Kotoru nije izrekao mjeru bezbjednosti javnog objavljivanja presude odnosno ukoliko ne postoji saglasnost lica čiji se podaci obrađuju.

**7.24.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Bambis stolarije doo br. 27/12 od 10.09.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 ,70 09/ i 44/12 ), u vezi sa dobijanjem od Fonda PIO fotokopija obrazaca M1 radnika koji su navedeni u predmetnom zahtjevu a koji su zaposleni u firmi Jasen doo Pljevlja kao i prava na uvid u godišnje obrasce uz fotokopiju istih i dobijanja podatka o datumu prijema na arhivu Fonda PIO predmetnih obrazaca M1 za radnike firme Jasen doo Pljevlja, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

**MIŠLJENJE**

Dostavljanje od strane Fonda PIO fotokopija obrazaca M1 radnika koji su navedeni u predmetnom zahtjevu a koji su zaposleni u firmi Jasen doo Pljevlja kao i prava na uvid u godišnje obrasce uz fotokopiju istih, nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, ukoliko ne postoji saglasnost lica čiji se podaci obrađuju. Dostavljanje podatka o datumu prijema na arhivu Fonda PIO predmetnih obrazaca M1 za radnike firme Jasen doo Pljevlja je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.25.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore br.01-31/12 od 24.09.2012.godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti(„Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 ,70/09 i 44/12), u vezi sa usaglašenošću zaključka Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore br. 07-1352 od 31.08.2012.godine sa propisima o zaštiti ličnih podataka, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

**MIŠLJENJE**

Zaključak Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore br 07-1352 od 31.08.2012. godine je skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.26.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Crnogorskg Telekoma A.D. Podgorica br. 33/12 od 19.10.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 ,70/09 i 44/12), da li Crnogorski Telekom A.D. sa drugim operatorima mobilne telefonije može razmjenjivati podatke o kreditnoj sposobnosti potencijalnih korisnika, uz njihovu prethodnu eksplicitnu saglasnost, prilikom zaključenja ugovora kojim mu se

obezbjeduje kupovina mobilnog telefona po povlašćenim uslovima, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

Razmjenom podataka o kreditnoj sposobnosti potencijalnih korisnika, uz njihovu prethodnu eksplicitnu saglasnost, operatori mobilne telefonije ne bi kršili odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.27.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje X.X. br. 1923/12 od 26.11.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08, 70/09 i 44/12), da li je uvid od strane korisnika ličnih podataka-uvid u platne kartice i ostala lična primanja svih zaposlenih na Pravnom fakultetu Univerziteta CG, lični podatak svih zaposlenih pojedinačno čiji je identitet utvrđen; da li se obrada ovih podataka može vršiti bez prethodno dobijene saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju; da li lice koje je po Rješenju Rektora Univerziteta CG zaduženo za realizaciju pristupa ovim informacijama i obradi ličnih podataka- ličnih primanja zaposlenih, krši tajnost ličnih primanja zaposlenih izvršavanjem Rješenja Rektora, a da prethodno nije zatražena i dobijena saglasnost lica čiji se lični podaci trebaju obrađivati kao i da li, u realizaciji ovog zaduženja, ima odgovornosti iz člana 176 Krivičnog zakonika. Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

### **MIŠLJENJE**

Lična primanja zaposlenih i njihove platne kartice predstavljaju lični podatak u smislu osnova primitaka i odbitaka (socijalna davanja, refundacija troškova liječenja, alimentacija i dr.) stoga je moguće izvršiti djelimičan uvid odnosno uvid u bruto zaradu zaposlenog i druge nakande koje zaposleni ostvaruje radnim angažmanom a koje se finansiraju iz Budžeta CG dok se lični podaci sadržani na platnim karticama moraju zaštiti.

Obrada gore navedenih podataka (bruto zarade i naknada za radni angažman) putem uvida u iste, bez prethodne saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.28.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Ministarstva finansija br. 36/12 od 09.11.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan

pristup informacijama traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 , 70/09 i 44/12) , po zahtjevu za pristup informacijama može X.X. iz Herceg Novog dostaviti ime i prezime državnog službenika Ministarstva finansija, odnosno donosioca Rješenja br:07-2-885/2010 od 31.08.2012.godine, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Dostavljanje informacije o imenu i prezimenu državnog službenika odnosno donosioca rješenja nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.29.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Skupštine Crne Gore br. 1947/12 od 29.11.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama traži mišljenje u vezi sa primjenom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 , 70/09 i 44/12) , u vezi utvrđivanja načina uvida u dokumentaciju oglasa, koja je propisana Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, Savjet Agencije je, utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Skupština CG je u obavezi da prilikom utvrđivanja načina uvida u dokumentaciju oglasa, koja je propisana Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, vodi računa da se obimom podataka u koje se vrši uvid postiže svrha i namjena obrade kako se ne bi kršio član 2 stavovi 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.30.** Odlučujući po zahtjevu za mišljenje Željezničke infrastrukture Crne Gore A.D. Podgorica br.41/12 od 26.11.2012.godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama traži mišljenje u vezi sa primjenom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 , 70/09 i 44/12) , o tome da li se lični dohodak smatra ličnim podatkom, ko je ovlašćen da trećim licima daje podatke o ličnom dohotku, kao i u kojim slučajevima se trećim licima mogu davati podaci o zaradama bez pristanka zaposlenog na koga se taj podatak odnosi, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Bruto zarada zaposlenog ne predstavlja lični podatak te se stoga podatak o istoj može dostaviti bez saglasnosti lica na koje se odnosi. Podatak o bruto iznosu zarade zaposlenog u Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore AD Podgorica može dati ovlašćeno službeno lice koje je zaduženo da se bavi obračunom zarada odnosno koje je ovlašćeno da postupa po zahtjevima za slobodan pristup

informacijama. Na osnovu zahtjeva trećih lica može se dostaviti podatak o visini bruto zarade zaposlenog u Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore AD Podgroca, bez saglasnosti lica na koga se taj podatak odnosi.

**7.31.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenje Centralna Banka Crne Gore br.03-4853/1 od 05.11.2012.godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i sloboden pristup informacijama traži mišljenje u vezi sa primjenom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 , 70/09 i 44/12) , u vezi sa obavezama Centralne banke Crne Gore kao rukovaocem zbirke ličnih podataka Kreditnog registra, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Centralna banka Crne Gore dužna je da kao rukovalac zbirke ličnih podataka Kreditnog registra Agenciji za zaštitu ličnih podataka kao nadzornom organu prije uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka dostavi obavještenje koje sadži podatke iz člana 26 stav 2 Zakona o zaštiti ličnih podataka i interno pravilo obrade i zaštite ličnih podataka.

**7.32.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenjem Pošte Crne Gore br.01-32/12 od 26.09.2012.godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i sloboden pristup informacijama traži mišljenje u vezi sa primjenom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 , 70/09 i 44/12) u vezi sa dostavljanjem Upravi policiji podataka iz domena GIS odnosno Geo informacionog sistema, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

#### **MIŠLJENJE**

Dostavljanje Upravi policije podataka iz donema GIS odnosno Geo informacionog sistema je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.33.** Odlučujući po Zahtjevu za mišljenjem Teleinfo.me Podgorica br.39/12 od 15.11.2012.godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i sloboden pristup informacijama traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 , 70/09 i 44/12) u vezi sa dostavljanjem Upravi policiji kompletног imenika registrovanih preplatnika u CD formatu, Savjet Agencije je utvrdio sljedeće:

## **MIŠLJENJE**

Dostavljanje platnih lista svih zaposlenih Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore za period septembra mjeseca 2012.godine je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

**7.34.**Odlučujući po zahtjevu Elektroprivreda Crne Gore br.2021/12 od 07.12.2012. godine, u kojem se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List Crne Gore“ br. 79/08 , 70/09 i 44/12) u vezi sa postupkom javne nabavke usluge štampanja i kovertiranja računa za utrošenu električnu energiju, Savjet Agencije je na sjednici održanoj 27.12.2012.godine utvrdio sljedeće:

## **MIŠLJENJE**

Ponuđač koji ima dozvolu (licencu ili drugi akt) za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke, odnosno usluge štampanja i kovertiranja računa za utrošenu električnu energiju je obavezan da obezbijedi tehničke, kadrovske i organizacione mjere zaštite ličnih podataka, radi zaštite od gubitka, uništenja, nedopuštenog pristupa, promjene, objavljivanja, kao i od zloupotrebe.

EPCG dostavljanjem podataka (ime i prezime kupca, adresa, naplatni/preplatnički broj, poštanski broj, čitački broj, broj brojila, iznos računa, ukupni dug, protokol, vrijednost protokola, rate i dospjele obaveze ukoliko je kupac sklopio protokol na prethodni dug i istoriju potrošnje u kw/h-ima) trećem licu, ne krši Zakon o zaštiti podataka o ličnosti.

EPCG poslove obrade ličnih podataka može povjeriti trećem licu Ugovorom, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

Za iznošenje ličnih podataka u druge zemlje neophodna je saglasnost Agencije, osim u slučajevima iz člana 42 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

## **8. DAVANJE SAGLASNOSTI U VEZI SA IZNOŠENJEM LIČNIH PODATAKA IZ ZEMLJE**

Lični podaci koji se obrađuju mogu se iznositi iz Crne Gore u drugu državu ili davati na korišćenje međunarodnoj organizaciji, koja primjenjuje adekvatne mjere

zaštite ličnih podataka propisane Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, na osnovu prethodno pribavljene saglasnosti nadzornog organa.

Saglasnost Agencije nije obavezna kada:

1. je iznošenje ličnih podataka propisano posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom koji obavezuje Crnu Goru;
2. je od lica čiji se podaci iznose dobijena prethodna saglasnost i lice upoznato sa mogućim posljedicama iznošenja podataka;
3. je iznošenje ličnih podataka potrebno radi izvršavanja ugovora između pravnog ili fizičkog lica i rukovaoca zbirke ličnih podataka ili ispunjavanja predugovornih obaveza;
4. je iznošenje ličnih podataka potrebno radi spašavanja života lica na koje se podaci odnose ili kad je to u njegovom interesu;
5. se iznošenje ličnih podataka obavlja iz registara ili evidencija koje su, u skladu sa zakonom ili drugim propisima, dostupne javnosti;
6. se iznose podaci u države članice Evropske Unije i evropskog ekonomskog prostora ili države koje se nalaze na listi Evropske Unije koje imaju adekvatan stepen zaštite podataka o ličnosti;
7. je prenos ličnih podataka neophodan radi ostvarivanja javnog interesa ili radi ostvarivanja ili zaštite pravnih interesa lica na koje se podaci odnose;
8. rukovalac zbirke ličnih podataka zaključi ugovor, koji sadrži odgovarajuće ugovorne obaveze, prihvачene od strane država članica Evropske Unije, sa obrađivačem ličnih podataka iz države koja nije članica Evropske Unije;
9. je prenos ličnih podataka potreban radi zaključenja ili ispunjavanja ugovora između rukovaoca zbirke ličnih podataka sa pravnim ili fizičkim licem, kada je ugovor u interesu lica čiji se podaci obrađuju.

## **8.1. Societe Generale Montenegro**

Agenciji za zaštitu ličnih podataka obratila se Societe Generale Montenegro iz Podgorice, Zahtjevom za izdavanje odobrenja za iznošenje ličnih podataka u inostranstvo, br. 189/12 od 22.11.2012. godine kojim je traženo, da se na osnovu člana 41 Zakona, dozvoli izdavanje odobrenja za iznošenje podataka posebne kategorije deponenata ove banke (američkih poreskih obveznika ili američkih državljanina) u Francusku, odnosno u sjedište Societe Generale Group u Parizu, a da

je krajnji obrađivač Poreska vlast SAD-IRS (Internal Revenue Service). U Zahtjevu je navedeno da iznošenje ličnih podataka ima za svrhu konsolidaciju podataka na nivou Societe Generale Group, kojoj Societe Generale Banka Montenegro AD pripada shodno potpisanim „Foregin Account Tax Compilance Act” (FATCA), dokumentu između Societe Generale Group i poreskih vlasti Sjedinjenih Američkih Država, koji ima za cilj procijenu prihoda i kapitala koji se nalazi u inostranstvu za rezidente SAD i za potrebe njihovog oporezivanja. Poštovanje obaveza iz ovog dokumenta podrazumijeva dostavljanje ličnih podataka deponenata ove banke koji su američki poreski obveznici ili američki državljeni kao što su ime i prezime, matični broj i broj pasoša deponenta. Takođe, je navedeno da će se prije prenosa podataka tražiti pisana saglasnost deponenata na koji se FATCA regulativa odnosi. Agencija je zatražila da se dostavi FATCA dokumenat kako bi zazuela stav oko iznošenja podataka. Societe Generale Montenegro isti još nije dostavio.

## **9. DAVANJE PREDLOGA I PREPORUKA ZA UNAPREĐENJE ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA**

### **9.1. Predlog za izmjenu člana 257 Zakonika o krivičnom postupku**

Crnogorski državni organi u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije koriste sredstva koja im pruža Zakonik o krivičnom postupku. Ovim sredstvima se zadire u Ustavom garantovanu privatnost građana.

Pitanje ograničenja privatnosti u elektronskim komunikacijama, osim ustavnih garancija i međunarodnih dokumenata, rješava i Zakonik o krivičnom postupku. U poglavljiju 9. ZKP-a definisane su mjere tajnog nadzora. Ovdje se nećemo baviti mjerama tajnog nadzora, jer smatramo da pravilna primjena ne dovodi u pitanje garancije iz prava privatnosti.

Pravni problem počinje tada, kada se otvori pitanje da li su listinzi telefonskih poziva, listinzi sms poruka i drugi podaci vezani za telekomunikacioni saobraćaj, kao što su informacije sa baznih stanica, dio privatnosti takvog karaktera da bi trebali da imaju sudsku zaštitu ili je dosadašnja praksa i tumačenje člana 257 Zakonika o krivičnom postupku pravno valjano postupanje u skladu sa Ustavom Crne Gore, međunarodnim dokumentima potpisanim i ratifikovanim, te samom duhu Zakonika o krivičnom postupku, koji svojim odredbama treba da detaljnije garantuje ostvarivanje prava na privatnost kroz krivično pravni postupak.

Dosadašnja praksa dobijanja listing telefonskih poziva i listinga sms poruka na osnovu člana 257 iziskuje potrebu komentara. Ovim članom se omogućuje policiji da samoinicijativno ili po zahtjevu državnog tužioca preduzme potrebne mjere da bi se pronašao učinilac krivičnog djela, da se otkriju tragovi, prikupe obavještenja itd.

ZKP propisuje, da u cilju ispunjenja dužnosti, policija može da zatraži od pružaoca usluga elektronskih komunikacija provjeru identičnosti telekomunikacijskih adresa koje su u određenom vremenu uspostavile vezu.

Upravo ova ovlašćenja uzrokuju pravne nedoumice da li je to, kako tvrde iz policije, pravo da se dobiju listinzi ili samo da se utvrdi telekomunikacijska adresa, što bi se po mišljenju Agencije odnosilo na to ko je vlasnik telefona i broja.

Bilo kako bilo, ovaj član ZKP-a ne obavezuje policiju da za pribavljanje ovih podataka imaju naredbu suda. Međutim, ako se radi o tumačenju člana 257, da se mogu dobijati i listinzi, onda se tu radi o tome da je ovaj član suprotan Ustavu, Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i sloboda, odnosno članu 8 i praksi suda u Strazburu, Malone protiv Ujedinjenog Kraljevstva (br. 8691/79 od 2. avgusta 1984. godine) suprotan je i Direktivi EU 95/46, koja je zapravo i osnovni dokument sa kojim treba da bude usklađen Zakon o zaštiti podataka o ličnosti i praksa zaštite ličnih podataka.

Povodom posljednje tvrdnje, da je član 257 ZKP suprotan Direktivi EU, mogao bi se čuti prigovor da su Direktive EU obavezne samo za države članice. Autori se ne slažu bar u dijelu koji se tiče člana 81 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između država članica, s jedne strane, i Crne Gore, s druge strane, koji propisuje da će stupanjem na snagu ovog Sporazuma Crna Gora uskladiti svoje zakonodavstvo u oblasti zaštite ličnih podataka s pravom Zajednice, i s drugim evropskim i međunarodnim zakonodavstvom o privatnosti. Nadalje, Crna Gora se obavezuje da će osnovati nezavisna tijela s finansijskim i ljudskim resursima, dovoljnim za sprovođenje efikasne kontrole i garantovanje sprovođenja zakona u oblasti zaštite ličnih podataka. Ako bi ovo sporno pitanje razumjeli tako da policija u prekrivičnom postupku, zaista ima ovlašćenja da u slučaju postojanja osnova sumnje da je krivično djelo izvršeno (djelo koje se goni po službenoj dužnosti), može od operatera zahtijevati dostavljanje listinga telefonskih poziva i sms poruka, kao i lokacije mobilnog telefona u trenutku ostvarenja komunikacije, onda se zaista ostavlja mogućnost za obimna kršenja prava na privatnost.

Prvo pitanje koje se nameće uslijed nepreciznosti propisane procedure, što se dešava sa podacima prikupljenim na ovaj način, ako se protiv lica čiji su podaci prikupljeni nikad ne pokrene krivični postupak. U tom slučaju ta lica nikad ne bi saznala da su se podaci o njima obrađivali od treće strane i samim tim ne bi mogla ostvariti pravo da to sazna, kad prestanu potrebe za prikupljanje i obradu ovih podataka. Nadalje, ne zna se šta se dešava sa ovim podacima, kako i koliko se

čuvaju, te na koji se način uništavaju, jer se po pravilima o zaštiti ličnih podataka ovi podaci ne smiju trajno čuvati.

Polazeći od činjenice da je Evropski sud u više presuda rekao da su podaci iz telekomunikacionog saobraćaja dio privatnosti nekog lica, onda se dodatno postavlja pitanje kako je te podatke, privatnog karaktera, moguće prikupljati bez odobrenja suda za krivična djela iz nadležnosti osnovnih sudova, ako pođemo od rješenja iz člana 8 Evropske konvencije o osnovnim ljudskim pravima i slobodama, koje propisuje da se javne vlasti, u skladu sa zakonom mogu miješati u pravo privatnosti, pod uslovom da je to neophodno u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprečavanja nereda i kriminala, zaštite zdravlja ili morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

U Crnoj Gori se uočava stepen političkog značaja zaštite prava na privatnost i zaštite ličnih podataka. Stepen pravne zaštite privatnosti bez sumnje mora biti puno veći. Pritom se misli i na unapređenje zakonodavnog okvira, ali još više na stepen zaštite u praksi. Svakako da stepen zaštite ne može biti dovoljno visok, ako ne postoje volja odgovornih, materijalna sredstva i kulturni ambijent. Što se tiče ekonomskog razvoja, on isto tako dijelom utiče od unapređenja zaštite privatnosti, jer investitori koji dolaze iz razvijenog demokratskog svijeta daju posebnu pažnju ovom pitanju. Političkog napretka, posebno onog koji se tiče evropskih integricija ne može biti bez napretka u zaštiti prava privatnosti, to je bez dileme jedan od evropskih prioriteta.

Sa svega gore navedenog Agencija predlaže:

- Izmjenu Zakonika o krivičnom postupku, na način što će se za pribavljanje podataka iz telekomunikacionog saobraćaja morati obezbijediti sudska naredba;
- Da se u ZKP-u propiše da svi podaci dobijeni od operatera, a tiču se telekomunikacionog saobraćaja, moraju biti uništeni nakon okončanja postupka predviđenog ZKP-u. Predlažemo da se način uništavanja predviđi po uzoru na isti postupak u vezi materijala pribavljenog MTN;
- Da se u ZKP-u propiše da i kod prikupljanja podataka o telekomunikacionom saobraćaju policija kao i kod MTN, je obavezna da dostavi izvještaj tužiocu, a ovaj суду о materijalu pribavljenom;

- Da se u ZKP-u propiše da i kada se radi o prikupljanju podataka iz telekomunikacionog sobraćaja, kao i kod MTN, sudija za istragu, pored naredbe kojom određuje ovu mjeru, izdaje i *poseban nalog* u kojem se navodi samo telefonski broj lica u odnosu na koje se prikupljaju podaci o telekomunikacijskom saobraćaju. Takav nalog policija potom predaje pravnom licu koje se bavi pružanjem usluga iz oblasti telekomunikacija.

Polazeći od činjenice, da sa aspekta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, DNK predstavlja podatak posebne kategorije, čija obrada zahtjeva i posebne mjere zaštite, cijenimo da treba uzeti u razmatranje izmjenu ZKP-a u dijelu nadležnosti za uzimanje DNK. Član 257 ZKP u tački 2 policiji se daje ovlašćenje da uzme uzorak DNK za analizu. Uzorak za DNK analizu bi se morao uzimati isključivo kao *uzorak pljuvačke*, jer je to najmanje invazivna radnja. Ova odredba (član 257 stav 2) je u izvesnoj mjeri u koliziji sa odredbom člana 277 stav 2, pa bi trebalo tumačiti da policija samo na zahtjev ili po odobrenju državnog tužioca može uzeti uzorak pljuvačke radi DNK analize, ako je to potrebno za svrhe krivičnog postupka<sup>i 1</sup> (Komentar ZKP, prof.dr.M.Škulić)

Komparativna praksa nam pokazuje da se velikom broju demokratskih zemalja odobrenje za uzimanje DNK za analizu dobija od strane suda u izuzetno hitnim situacijama od strane tužioca. U nekim zemljama se ovakva odredba nalazi u posebnom zakonu o uzimanju i korišćenju DNK.

Važnost ovog pitanja je najosjetljviji dio privatnosti nekog pojedinca. Savjet Agencije se obavezuje da iznese stav, da bi trebalo izmijeniti ZKP i uvesti više garancija za zaštitu ovog prava, kroz propisivanje načina uzimanja DNK, kao što je već rečeno.

## **9.2. Analiza postupanja sa identifikacionim dokumentima i smjernice za unapređenje**

Agencija ,u cilju unapređenja mjera zaštite ličnih podataka i poboljšanja prakse u Crnoj Gori koja se primjenjuje prilikom postupanja sa identifikacionim

dokumentima građana, daje smjernice rukovaocima, kojih su dužni da se pridržavaju prilikom obrade ličnih podataka.

## **I Pojam**

Identifikacioni dokumenti su javne isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet imaoца, a koji se izdaju zakonom za određene namjene (lična karta, pasoš, vozačka dozvola i dr.).

Lična karta je javna isprava kojom građanin dokazuje identitet i državljanstvo.

Pasoš je javna isprava za ličnu identifikaciju koja služi za prelazak državne granice radi putovanja u drugu državu, boravka i povratka u zemlju koja je izdavaoc isprave.

Vozačka dozvola je javna isprava koju je izdao nadležni državni organ kojom se dokazuje pravo upravljanja određenom kategorijom motornog vozila. Vozačka dozvola može biti domaća i međunarodna.

## **II Pravni okvir**

### **1.1. Ustav Crne Gore ( “ Sl. list CG ”, br. 01/07 )**

Podaci o ličnosti  
Član 43

Jemči se zaštita podataka o ličnosti.

Zabranjena je upotreba podataka o ličnosti van namjene za koju su prikupljeni.

Svako ima pravo da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju zloupotrebe.

### **1.2. Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ( “Sl. list CG ”, br. 79/08, 70/09)**

Član 2

“Podaci o ličnosti mogu se obrađivati za namjenu koja je određena zakonom ili uz prethodno pribavljenu saglasnost lica čiji se podaci obrađuju.

Lični podaci ne mogu se obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade.”

## **Evidencija o ulasku i izlasku iz poslovnog ili službenog prostora**

### **Član 33**

“Radi zaštite lične i imovinske bezbjednosti poslovnog, odnosno službenog prostora, javni sektor, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik može zahtijevati od lica koje ulazi u poslovni, odnosno službeni prostor da:

- 1) saopšti razlog ulaska u poslovni, odnosno službeni prostor;
- 2) da lične podatke;
- 3) stavi na uvid identifikacioni dokument, ako je to potrebno.

Identifikacioni dokument iz stava 1 tačka 3 ovog člana je dokument o utvrđivanju identiteta izdat u skladu sa zakonom.

Lični podaci iz stava 1 tačka 2 ovog člana su lično ime, vrsta i broj identifikacionog dokumenta, prebivalište ili boravište, adresa i zaposlenje.”

### **1.3. Zakon o ličnoj karti ( “Sl. list CG “, br. 28/11 )**

### **Član 26**

„Podatke iz evidencije, osim otiska prstiju i potpisa, može koristiti ministarstvo za izvršavanje poslova iz svog djelokruga rada i organ uprave nadležan za poslove policije u izvršavanju zakonom utvrđenih poslova.

Državni organi, organi lokalne uprave i drugi organi i organizacije mogu koristiti podatke iz evidencije, osim biometrijskih podataka, za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, ako su za korišćenje tih podataka ovlašćeni zakonom.

Organi i organizacije iz st. 1 i 2 ovog člana obavezni su da obezbijede zaštitu podataka, koje koriste od slučajnog ili neovlašćenog pristupa, korišćenja, obrade i prosljeđivanja, u skladu sa zakonom.

Podaci iz evidencije mogu se koristiti za statističke, naučne, istraživačke i druge namjene, bez oznake identiteta građanina na kojeg se podaci odnose, u skladu sa zakonom.”

#### **1.4. Zakon o registrima prebivališta i boravišta ( “Sl. list CG “, br. 40/11 od 08.08.2011)**

##### **Obaveza podnošenja prijave i odjave**

##### **Član 12**

Crnogorski državljanin i stranac obavezni su da podnesu prijavu promjene prebivališta odnosno privremenog prebivališta i promjene adresu, u roku od osam dana od nastale promjene i odjavu prebivališta ako se odseljavaju iz Crne Gore.

Crnogorski državljanin koji nema prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori, obavezan je da podnese prijavu prebivališta ako se nastani u Crnoj Gori, u roku od osam dana od dana nastanjivanja.

Prijavu i odjavu iz st. 1 i 2 ovog člana, za lice bez poslovne sposobnosti, obavezan je da podnese roditelj ili staratelj. Ako roditelji žive odvojeno, prijavu i odjavu podnosi roditelj kojem je dijete povjereno na čuvanje i vaspitanje.

### **III Praksa u Crnoj Gori**

Prilikom nadzora, koji vrše ovlašćena lica tj. kontrolori Agencije, uočene su nepravilnosti kopiranja, skeniranja ili zadržavanja identifikacionih dokumanata. Agencija je u tom smislu preduzela određene aktivnosti, na način što je pružaocima usluga smještaja dana 15.12.2011.godine uputila Preporuku o postupanju s ličnim dokumentima. U Preporuci je jasno naznačeno “da se ustaljena praksa zaustavi jer, zadržavanje i fotokopiranje identifikacionih dokumenata predstavlja direktno kršenje odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.”

Može se konstatovati da postoje određeni pomaci kada je u pitanju zadržavanje identifikacionih dokumenata prilikom ulaska u službeni prostor. Takođe, i svijest građana o pravu na zaštitu ličnih podataka odnosno o ovoj nezakonitoj radnji je veća. Praksa koja je u Crnoj Gori postojala, je unaprijeđena postupanjem po Preporuci Agencije koja je upućena Upravi policije. Danas imamo situaciju da se u državnim organima koje obezbjeđuje Uprava policije posjetiocu identikuju i njihovi lični podaci upisuju uvidom u identifikacioni dokument koji se odmah po upisu vraća imaocu.

Takođe, uvidom u određene podzakonske akte može se uočiti da se kao jedan od potrebnih dokumenata prilikom aplikacije kandidata ili ostvarivanja nekog prava traži i kopija lične karte. U tom smislu, potrebno je da Agencija edukuje najznačajnije rukovaće koji su zaduženi za donošenje podzakonskih akata, kako bi se izvršile izmjene ovih propisa.

Svjedoci smo, da je ne tako davno u Crnoj Gori postojala, možemo reći, masovna zloupotreba kopija ličnih karata, koja za posljedicu ima da danas značajan broj građana Crne Gore otplaćuje bankarske kredite a da pri tom nijesu ni znali da su kreditni jemci. Sve ovo ukazuje na potrebu dodatnog opreza kada je u pitanju postupanje sa identifikacionim dokumentima. Građani moraju voditi računa kome i zbog čega daju svoje lične podatke, jer je svaka obrada ličnih podataka mimo namjene za koju su prikupljeni, protivzakonita.

#### **IV Smjernice**

Kopiranje identifikacionog dokumenta se može vršiti ukoliko za tu radnju postoji zakonski osnov, što je jedan od dva alternativna uslova predviđena Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Takođe, zakon treba da predviđa obradu ličnih podataka ovim putem samo kada se na drugi način ne može postići svrha obrade i da se pri tom vodi računa o obradi podataka u mjeri koja je neophodna da se postigne namjena za koju su podaci prikupljeni. Bitno je naznačiti da podzakonskim aktima kojima se detaljnije uređuju određene procedure, ne može i ne smije biti propisano zadržavanje, kopiranje i skeniranje identifikacionog dokumenta ukoliko taj osnov ne postoji u zakonu koji taj akt detaljnije razrađuje. Podzakonski akt, u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore, ne predstavlja osnov za obradu

ličnih podataka. Postupak donošenja podzakonskih akata: Pravilnika, Uredbi, Odluka, Naredbi, Uputstava i sl. je znatno jednostavniji i podložniji izmjenama nego što je donošenje zakona a samim tim ostavlja i mogućnost da određeni organi propisuju obradu podataka koja nije u skladu sa zakonom.

Primjer da se drugim propisom osim zakona ne može uređivati obrada ličnih podataka jeste i Odluka Ustavnog suda Srbije br.IU3-41/2010 od 06.07.2012.godine koja je donijeta po Prijedlogu za ocjenu ustavnosti odredaba Zakona o zaštiti podataka o ličnosti Srbije (član 12. stav 1. tačka 3., člana 13. i člana 14.stav 2. tačka 2. ). Navedeni Prijedlog je podnijet od strane Povjerenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. U odluci je navedeno: „ Iz navedenog po oceni suda sledi da se samo zakonom može urediti prikupljanje, držanje, obrada i korišćenje podataka.“

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore u članu 2. stav 1. kaže „Podaci o ličnosti mogu se obrađivati za namjenu koja je određena zakonom ili uz prethodno pribavljenu saglasnost lica čiji se podaci obrađuju. Iz navedenog se nedvosmisleno može zaključiti da podzakonski akt ne predstavlja osnov za obradu ličnih podataka već da osnov mora postojati u zakonu.

Jedini način koji rukovalac može i mora primijeniti, ukoliko vrši kopiranje lične karte bez zakonskog osnova, jeste isključiva pisana saglasnost lica čiji se podaci obrađuju. Izostanak pisane saglasnosti predstavlja kršenje Zakona.

Saglasnost mora da bude potpisana od strane lica čiji se podaci obrađuju i u njoj moraju biti naznačeni lični podaci koji se obrađuju, svrha i rok obrade istih. Nakon postizanja svrhe obrade odnosno isteka roka na koji je saglasnost data vrši se brisanje odnosno uništavanje ličnih podataka. Saglasnost se može koristiti samo za namjenu za koju je data. Saglasnost ne može da bude prečutna, ne može da se podrazumijeva (npr. ukoliko rukovalac stavi obavještenje da su lica koja ulaze u poslovni prostor dužna da daju lična dokumenta na kopiranje što predstavlja uslovljavanje) već ona mora biti u skladu sa navedenim u prethodnom stavu. Takođe, saglasnost mora biti prethodna, odnosno data prije obrade podataka.

Kopiranje identifikacionog dokumenta bez zakonskog osnova je ujedno i postupak kojim se vrši obrada ličnih podataka u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade, a što je u suprotnosti sa članom 2 stav 2 Zakona. Upisom broja identifikacionog dokumenta, imena i prezimena imaoca i PJ koja je isti izdala, rukovalac dobija dovoljan obim podataka i na taj način izbjegava eventualne zloupotrebe.

Prilikom ulaska u službeni/poslovni prostor lice se identificuje na način što se vrši uvid u identifikacioni dokument, upisuju potrebni podaci i isti se vraća imaocu. Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, članom 33, je precizno propisano postupanje u ovoj situaciji. Dakle, rukovalac može od lica zahtijevati da saopšti razlog ulaska u poslovni, odnosno službeni prostor; da lične podatke; i stavi na uvid identifikacioni dokument, ako je to potrebno. Evidencija ulaska/izlaska u službeni/poslovni prostor predstavlja Zbirku ličnih podataka. Stoga, rukovaoci su u obavezi da na propisanom Obrascu ( " Sl.list br.73/10 " ) Agenciji dostave evidenciju zbirke.

**Primjer:**

**Evidencija podataka o zbirkama podataka o ličnosti**

**1. Naziv zbirke podataka o ličnosti:**

Evidencija ulazaka stranaka u službene prostorije

**Datum uspostavljanja zbirke podataka o ličnosti:** 02.03.2011.god.

**2. Pravni osnov za obradu podataka o ličnosti:**

Zakon o zaštiti ličnih podataka („Sl. List CG“, br.79/08 i 70/09)

Pravilo o ponašanju zaposlenih, 21.12 2010. god.

**3. Podaci o rukovoacu zbirke podataka o ličnosti:**

Naziv/lično ime: Agencija za zaštitu ličnih podataka, direktor Bojan Obrenović

Sjedište/prebivalište ili boravište: Podgorica

Adresa: Kralja Nikole 2

**3.a Podaci o obrađivaču zbirke podataka o ličnosti kome je obrada povjerena ugovorom :**

Naziv/lično ime

Sjedište/prebilavište ili boravište:

Adresa:

**4. Svrha obrade:**

Opis: evidencija stranaka koje ulaze u službene prostorije Agencije

Svrha obrade određena je: Zakon o zaštiti ličnih podataka ,

Pravilo o ponašanju zaposlenih

**5. Kategorije lica i vrste podataka o ličnosti:**

Kategorije lica: lica koja ulaze u službene prostorije

Vrste podataka: ime i prezime lica, br. lične karte, ime i prezime zaposlenog

**5a. Kategorije lica i vrste posebnih kategorija podataka o ličnosti:**

Kategorije lica:

Vrste posebnih kategorija podataka:

**6. Način prikupljanja podataka o ličnosti:**

Vrste podataka: ime i prezime lica, br. lične karte, ime i prezime zaposlenog

Način prikupljanja: neposredno od lica, uvidom u dokumentaciju

**7. Način čuvanja podataka o ličnosti:**

Vrste podataka: ime i prezime lica, br. lične karte, ime i prezime zaposlenog

Način čuvanja: u pisanoj formi;

## **8. Rok čuvanja i korišćenja podataka o ličnosti:**

Vrste podataka: : ime i prezime lica, br. lične karte, ime i prezime zaposlenog

Rok čuvanja: 1 god.

Rok korišćenja:: ime i prezime lica, br. lične karte, ime i prezime zaposlenog

Rok korišćenja: 1 god.

## **9. Podaci o korisniku podataka o ličnosti:**

Naziv/lično ime: .

Sjedište/prebilavište ili boravište:

Adresa:

## **10. Podaci o iznošenju podataka o ličnosti iz Crne Gore:**

Naziv države ili međunarodne organizacije:

Svrha:

Pisana saglasnost lica:

## **11. Interna pravila obrade i zaštite podataka o ličnosti rukovaoca zbirke podataka o ličnosti:**

Naziv internog pravila: Pravilo obrade i zaštite ličnih podataka

Datum donošenja: 28.02.2012.

Način objavljivanja odnosno upoznavanja sa internim pravilima: Oglasna tabla

Mjere zaštite:

Lični podaci u pisanoj formi čuvaju se u ormaru za dosijea, koji je zaključan kada nije u upotrebi. Pristup ormaru sa ličnim podacima ima samo službenik koji prema opisu poslova vrši obradu ličnih podataka.

Lični podaci u elektronskoj formi čuvaju se u bazi podataka u zaštićenom serveru. Pristup ličnim podacima u elektronskoj formi, imaju ovlašćeni službenici Agencije.

## **VI Zaključak**

Postupanjem po predmetnim Smjernicama se smanjuje rizik od zloupotrebe ličnih podataka. Obrada ličnih podataka putem zadržavanja, skeniranja i kopiranja identifikacionih dokumenata bez zakonskog osnova ili prethodne saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

### **9.3. Analiza davanja saglasnosti na uspostavljanje zbirki ličnih podataka shodno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti**

Nadležnost Agencije za zaštitu ličnih podataka shodno članu 50 stav 1 tačka 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ( “Sl. List Crne Gore”, br.79/08,70/09 i 44/12 ) je i davanje saglasnosti u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka.

U starom Zakonu ova nadležnost Agencije precizirana je članom 27 koji je glasio:

”Rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da prije uspostavljanja zbirke ličnih podataka pribavi saglasnost nadzornog organa. Uz zahtjev za davanje saglasnosti, rukovalac zbirke ličnih podataka dužan je da dostavi podatke iz člana 26 stav 2 ovog zakona.”

Agencija je u dosadašnjoj praksi, postupajući po odredbama ovog člana Zakona, razmatrala podnesene zahtjeve za davanje saglasnosti za uspostavljanje zbirkličnih podataka. Ukupan broj izdatih saglasnosti je 25, pri čemu je određeni broj saglasnosti podrazumijevao uspostavljanje nekoliko zbirki od strane jednog rukovaoca, dok se najviše izdatih saglasnosti odnosilo na vršenje video nadzora.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ovaj član 27 je promjenjen, tako da glasi:

“Rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da prije uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka dostavi obavještenje nadzornom organu koje sadži podatke iz člana 26 stav 2 ovog Zakona. Na isti način će postupiti rukovalac zbirke ličnih podataka kad dođe do značajne izmjene u obradi ličnih podataka.

Obaveza iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na javne registre i evidencije uspostavljene u skladu sa zakonom.

Rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da, nakon uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka, odredi lice odgovorno za zaštitu ličnih podataka. Rukovalac zbirke ličnih podataka koji ima manje od 10 službenika koji vrše obradu ličnih podataka nije obavezan da odredi lice odgovorno za zaštitu ličnih podataka.”

Gore navedeno podrazumijeva da rukovalac, prije uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka, Agenciji kao nadzornom organu dostavlja obavještenje i podatke iz člana 26 stav 2 ovog zakona, odnosno Evidenciju zbirke ličnih podataka. Obaveza obavještavanja ne odnosi se na javne registre i evidencije uspostavljene u skladu sa zakonom. Dakle, po prethodnom zakonu rukovaoci su bili u obavezi da traže saglasnost prije uspostavljanja zbirke ličnih podataka, dok po važećim odredbama obaveza postoji samo u određenim slučajevima.

U inoviranom Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, shodno čl. 28, rukovalac je obavezan da dobije saglasnost nadzornog organa ukoliko planira automatsku obradu ličnih podataka, koja predstavlja poseban rizik za prava i slobode lica, a naročito ako se:

1. predviđa obrada posebnih kategorija ličnih podataka;
2. predviđa obrada ličnih podataka koji se odnose na procjenu ličnosti, sposobnosti ili ponašanje;
3. obrađuju biometrijski podaci.

Odredbama čl. 28 stav 2 Zakona, propisani su izuzeci kada saglasnost nadzornog organa nije potrebna i to u slučajevima ako se obrada ličnih podataka vrši na osnovu zakona, ako je lice dalo saglasnost za obradu ličnih podataka ili je obrada neophodna za ispunjavanje ugovora između rukovaoca zbirke ličnih podataka i lica.

Kada je riječ o posebnom vidu obrade ličnih podataka putem vršenja video nadzora , rukovalac je dužan da pribavi saglasnost Agencije shodno članu 28 tačka 2 Zakona, koja se odnosi na procjenu ličnosti,sposobnosti ili ponašanje.

Što se tiče roka za davanje saglasnosti, on je u članu 27 stav 3 Zakona predviđao obavezu nadzornog organa da u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva dostavi odgovor, a ukoliko taj rok bude prekoračen, pretpostavljalja se prečutna saglasnost. U važećem zakonu ova odredba je izbrisana. Cijeneći dosadašnju praksu, smatramo da je cjelishodno da odgovor Agencije treba dati u roku koji je predviđao stari Zakon.

U važećem zakonu izbrisani je član 28 koji je glasio:

“Rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da prije promjene podataka iz člana 26 stav 2 ovog zakona, pribavi saglasnost nadzornog organa.

Ako nadzorni organ ne dostavi odgovor iz stava 1 ovog člana, u roku od 30 dana od dana njegovog podnošenja, smatraće se da je saglasnost data.

Odredbe stava 1 ovog člana ne odnose se na zbirke ličnih podataka , kad su namjena ličnih podataka ili kategorija ličnih podataka koji se obrađuju, kategorije lica čiji se podaci obrađuju, korisnici ili kategorije korisnika ličnih podataka, kao i vrijeme za koje se lični podaci čuvaju, određeni zakonom.”

Takođe, smatramo da u skladu sa članom 50 Zakona, Agencija ima obavezu da na zahtjev za davanje saglasnosti na uspostavljanje zbirke ličnih podataka bez obzira da li je obaveza rukovaoca predviđena članom 28 Zakona, istu izda.

#### **9.4. Inicijativom Agencije i u saradnji sa Zavodom za statistiku došlo je do Izmjena i dopuna dva Pravilnika Zavoda za statistiku**

- Pravilnik o čuvanju statističkih podataka („Sl. List CG“, br.47/12);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o korisnicima individualnih statističkih podataka ( „Sl. List CG“ , br. 53/12 )

#### **9.5. Analiza zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na obradu ličnih podataka od strane Poreske uprave**

Nakon inspekcijskog nadzora vezano za dopis N.K., konstatovano je da postoji Zakonski osnov obrade ličnih podataka putem obaveznog dostavljanja fotokopije identifikacionih dokumenata, iz razloga što se u članu 4 stavu 1 tački 4 Pravilnika o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar, koji definiše, koje sve lične podatke su poreski obveznici u cilju identifikacije fizičkog lica, dužni da podnose, odnosno, dostave poreskoj upravi, a odnose se na: fotokopiju dokaza o identifikaciji (lična karta, pasoš ili vozačka dozvola) za fizičko lice podnosioca Prijave, isti je u skladu sa članom 28 stav 3 tačka 1 Zakona o poreskoj administraciji, koji kaže: „uz prijavu za registraciju lica iz člana 27 stav 2 ovog zakona podnose: dokaz o identifikaciji (akt o registraciji pravnog lica ili preduzetnika, lična karta, pasoš, vozačka dozvola)“. Međutim obrada ličnih podataka putem dostavljanja fotokopije identifikacionih dokumenata je u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (član 2. stav 2 ), „da je obrada podataka u većem obimu, nego što je to potrebno da bi se postigla svrha obrade“ ,( misleći pritom na biometrijske podatke, koji su sastavni dio svakog identifikacionog dokumenta). Takođe, pomenuta obrada podataka je suprotno odredbama Zakona o ličnoj karti (član 26 Stav 2), koji kaže „ državni organi, organi lokalne uprave i drugi organi i organizacije mogu koristiti podatke iz evidencije, osim biometrijskih podataka, za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti , ako su za korišćenje tih podataka ovlašćeni zakonom“. Obzirom da postoji zakonski osnov obrade podataka putem prikupljanja fotokopije identifikacionog dokumenta od strane fizičkih lica, koji je po nalazima iz zapisnika isti u suprotnosti sa članom 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, stav kontrolora koji je

izviršio inspekcijski nadzor je, da se pokrene inicijativa za izmjenu i predmetnih članova Zakona o poreskoj administraciji i podzakonskih akata koji propisuju i dostavljanje fotokopije identifikacionog dokumenta.

Što se tiče objavljivanja ličnih podataka osnivača Privrednih subjekta, stranih društava, investicinih fondova, Akcionarskih društva na Sajtu CRPS-a koju vodi Poreska uprava u kome se nalaze sljedeći lični podaci: ime i prezime osnivača i JMBG, isti je dostupan svim kornisnicima interneta. Uvidom u pomenuti sajt, jasno se može utvrditi da kod svih osnivača pored imena i prezimena стоји broj pasoša (ako se radi o stranom osnivaču) i JMBG ako je građanin Crne Gore. Pravni osnov za prikupljanje ličnih podataka nalazi se u Zakonu o privrednim društvima, koji jasno propisuje način prikupljanja podataka putem obrazaca koji su dati na pomenutom sajtu. Čl. 20, stav 2. tačka 1 pomenutog zakona precizira šta Ugovor o osnivanju (P.D; A.D) sadrži; imena i prezimena osnivača, odnosno naziv pravnih lica, njihove adrese i matični broj. Zakon o privrednim društvima u članu 83 jasno propisuje način prijave, unošenja i uvid u podatke koji se nalaze u CPRS-u. Tačka 1 pomenutog člana propisuje da, CPRS vodi Poreska uprava; tačka 2 CPRS je u Podgorici; tačka 3. Upis u CPRS vrši Poreska uprava na osnovu registracione prijave uz koju se prilaže dokumentacija utvrđena ovim zakonom; tačka 5 Podaci i dokumentacija dostavljena CPRS vode se u jedinstvenoj informacionoj bazi podataka; tačka 6. Uvid u bazu podataka CPRS-a, se može vršiti šest sati dnevno svakog radnog dana; tačka 7. U vrijeme predviđeno za uvid, svako lice može pogledati, prepisivati ili kopirati izvod iz registra i dokumentaciju dostavljenu CPRS; tačka 9. Uvid u podatke CPRS-a može da se vrši i putem elektronskih sredstava komunikacije, uključujući i internet prezentaciju.

## **9.6. Analiza Zakona o prekršajima**

Agencija za zaštitu ličnih podataka vrši nadzor preko zaposlenih lica, koja su Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti ovlašćena za obavljanje poslova nadzora, u skladu sa aktom o sistematizaciji (kontrolori). Na postupak i način vršenja nadzora, obaveze i ovlašćenja kontrolora i druga pitanja od značaja za vršenje nadzora shodno se primjenjuju propisi kojima je uređen inspekcijski nadzor i upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, shodno članu 3 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, podnosi Odsjek za nadzor odnosno kontrolori.

Prepostavke za podnošenje ovog zahtjeva podrazumijevaju da je kontrolor u postupku nadzora utvrdio kršenje odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti od strane subjekta nadzora na šta je i ukazao Zapisnikom o inspekcijskom nadzoru. Kontrolor, kada procijeni potrebnim, podnosi Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. U slučaju kada su Zapisnikom konstatovane nepravilnosti a kontrolor nije podnio Zahtjev, isti je dužan da šefu Odsjeka za nadzor dostavi pisano izjašnjenje zbog čega postupak nije pokrenut. Izjašnjenje mora sadržati: činjenično stanje kod subjekta kontrole; osvrт na opis nepravilnosti; osvrт na kooperativnost subjekta kontrole i postupanje subjekta kontrole nakon izvršenog nadzora kao i razloge za nepodnošenje Zahtjeva. Šef Odsjeka za nadzor u okviru mjesecnog izvještaja dostavlja informacije o zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka koji su pokrenuti kao i o izjašnjenjima kontrolora o nepokrenutim postupcima.

Članom 74 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti predviđene su kaznene odredbe i to:

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) vrši obradu ličnih podataka suprotno članu 10 ovog zakona;
- 2) obrađuje posebne kategorije ličnih podataka suprotno članu 13 ovog zakona;
- 3) obrađuje lične podatke u vezi sa krivičnim i prekršajnim postupkom suprotno članu 14 ovog zakona;
- 4) ukoliko se podaci koji pripadaju jednoj od posebnih kategorija koriste u svrhe; direktnog marketinga bez saglasnost lica (član 15 stav 2);
- 5) poslove obrade ličnih podataka iz svog djelokruga povjeri obrađivaču ličnih podataka koji nije registrovan za obavljanje djelatnosti obrade ličnih podataka ili koji ne ispunjava uslove za sprovodenje tehničkih, kadrovskih i organizacionih mjera za zaštitu ličnih podataka (član 16 stav 3);
- 6) ako ne vodi evidenciju o trećim stranama, odnosno korisnicima ličnih podataka (član 19 stav 1);

- 7) ne izbriše lične podatke ako njihova obrada nije u skladu sa zakonom (član 23 stav 1);
- 8) ne obezbijedi tehničke, kadrovske i organizacione mjere zaštite ličnih podataka, radi zaštite od gubitka, uništenja, nedopuštenog pristupa, promjene, objavljivanja, kao i od zloupotrebe (član 24 stav 1);
- 9) prije uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka ne dostavi obavještenje nadzornom organu (član 27 stav 1);
- 10) vrši video nadzor na način kojim se prikazuju snimci unutrašnjosti stambenih zgrada koji nemaju uticaja na ulaz u stambene i poslovne prostorije ili snima ulaz u stanove (član 35 stav 4);
- 11) zaposlene u prostoru pod video nadzorom ne obavijesti, u pisanom obliku, o vršenju video nadzora i ne donese odluku (član 35 st. 2 i 5);
- 12) vrši video nadzor u službenom i poslovnom prostoru van radnog mesta (član 36 stav 2);
- 13) zaposlene ne obavijesti, u pisanom obliku, o uvođenju video nadzora prije početka vršenja video nadzora (član 36 stav 5);
- 14) vrši video nadzor ulaza u stanove (član 38 stav 4);
- 15) na vidnom mjestu ne istakne javno obavještenje da se vrši video nadzor (član 39 st. 1 i 2);
- 16) javno obavještenje da se vrši video nadzor ne sadrži propisane informacije (član 39 stav 3);
- 17) sistem video nadzora koji se koristi za vršenje video nadzora ne zaštiti od pristupa neovlašćenih lica (član 39 stav 5);
- 18) licu ne dostavi obavještenje u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva (član 43 stav 1);
- 19) u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva ne izvrši dopunu ili izmjenu i brisanje ličnih podataka (član 44 stav 1);
- 20) u roku od osam dana ne obavijesti lice, odnosno njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika, kao i treću stranu, odnosno korisnika ličnih podataka o izvršenoj dopuni ili izmjeni i brisanju ličnih podataka (član 44 stav 2);
- 21) korisnik ili obrađivač ne postupi po nalogu ili zabrani Agencije (član 71).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave i fizičko lice novčanom kaznom od 150 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Način podnošenja, sadržina i forma zahtjeva su definisani Zakonom o prekršajima.

U cilju izrade Obrasca prekršajne prijave predstavnici Agencije su 25.09.2012. godine održali sastanak sa predsjednikom Područnog organa za Prekršaje Podgorica, Srđanom Đurovićem. Analiziranjem odredbi Zakona o prekršajima, utvrđen je Nacrt Obrasca Zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sa pratećim odredbama, kojima se definiše procedura i rokovi.

## **10. DAVANJE SAGLASNOSTI U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM ZBIRKI LIČNIH PODATAKA**

Nadležnost Agencije za zaštitu ličnih podataka shodno članovima 28 i 50 stav 1 tačka 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ( “Sl. List Crne Gore”, br.79/08, 70/09 i 44/12 ) je davanje saglasnosti u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka. Na osnovu starog zakona koji je važio do 04. 09.2012. godine, rukovalac je bio obavezan da prije uspostavljanja zbirke ličnih podataka pribavi saglasnost shodno članu 27 Zakona . Izmjenana i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti od 09.08.2012. godine., došlo je do izmjene odredbi koje se odnose na davanje saglasnosti na uspostavljanje zbirki, osim u slučajevima predviđenim članom 28 ako se predviđa obrada posebnih kategorija ličnih podataka, podataka koji se odnose na procjenu ličnosti, sposobnosti ili ponašanje, biometrijskih podataka.

Agencija je u izvještajnoj godini razmatrala ukupno 34 zahtjeva za davanje saglasnosti, od čega su date 22 saglasnosti za uspostavljanje zbirki video nadzora,

7 (sedam) saglasnosti za uspostavljenje zbirki ličnih podataka, dvije (2) saglasnosti za uspostavljenje zbirki audio nadzora.Tri zahtjeva nijesu dobila formalnu saglasnost uslijed nepotpunosti podnešenih zahtjeva.

**10.1. Sekretarijat za lokalnu samoupravu, Opština Budva**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnost za uspostavljanje zbirke Evidencija o prisustvu na radu u Opštini Budva, br. 03/1526 od 30.12.2011. Saglasnost je data pisanim putem 19.01.2012.god.

**10.2. Ministarstvo unutrašnjih poslova**, je podnijelo zahtjev za dobijanje saglasnosti za vodenje registra udruženja, registra fondacija i registra stranih organizacija predviđenih čl.14 Zakona o nevladinim organizacijama, br. 03/31 od 13.01.2012. Saglasnost je data pisanim putem 16.01.2012.god.

**10.3. NLB Montenegrobanka a.d. Podgorica**, je podnijela zahtjev za saglasnost za formiranje zbirke audio zapisa br. 03/179 od 06.02.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“ br. 79/08 i 70/09) , kojima se analogno regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisanim putem 17.02.2012. pod br. 325/12.

**10.4. Advokatska kancelarija Karanović/Nikolić**, je kao pravni zastupnik privrednog društva „Inditex Montenegro“ d.o.o. Podgorica, podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke Evidencija o kandidatima za zaposlenje pod br. 03/172 od 03.02.2012. Zahtjev nije bio potpun u smislu nedostataka u popunjavanju obrasca, kao i podnošenja dodatnog zahtjeva za saglasnost za iznošenje ličnih podataka iz zemlje, što je dopunski utvrđeno i u komunikaciji sa podnosiocima zahtjeva. Iz Agencije je upućen nacrt dopisa za slanje podnosiocima zahtjeva, sa instrukcijama saglasnim sa gore navedenim. Još uvijek nije stigao odgovor.

**10.5. Security guard Montenegro**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za video nadzor objekata firmi sa kojima imaju saradnju pod br. 03/27 od 12.01.2012. U smislu podnošenja formalnog zahtjeva i ispunjavanja uslova za razmatranje davanja saglasnosti, ovo pravno lice nije ispunilo zakonsku obavezu. S tim u vezi, upućen je dopis podnosiocu zahtjeva da upotpuni svoj zahtjev, pa se jedino

ukoliko podnositac zahtjeva to i ispuni, može reći da je formalno stigao zahtjev za saglasnost i da će se isti razmatrati. Predmetni rukovalac nije ponovio zahtjev.

**10.6. Ministarstvo održivog razvoja i turizma**, podnijelo je zahtjev za saglasnost za uvođenje video nadzora br. 01-4610/12-2011 od. 02.02.2012. god. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“ br. 79/08 i 70/09) , kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisanim putem 06.02.2012. pod br. 191/12

**10.7. Hotelska grupa „Budvanska rivijera“**, podnijela je zahtjev za saglasnost za uvođenje video nadzora, br.03-349 od 23.02 2012.god. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“ br. 79/08 i 70/09) , kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisanim putem 24.02.2012.god. pod br. 524/12

**10.8. Kavarić group doo**, podnijela je zahtjev za saglasnost za uvođenje video nadzora, br.03-527 od 19.03.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data prečutno.

**10.9. Gradska knjižara Nova knjiga doo**, podnijela je zahtjev za saglasnost za uvođenje video nadzora br.499-03 od 14.03.2012.god. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09) , kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisanim putem 19.03.2012.god pod br. 525/12

**10.10. JP “Sportski objekti”** br. 03-202 od 07.02.2012. god., podnijelo je zahtjev za saglasnost za uvođenje video nadzora. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data prečutno, registrovanjem zbirke video nadzor, pod br. 03/625 od 29.03.2012. god.

**10.11. Maestral - Hit Montenegro d.o.o iz Budve**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke Podaci o gostima (hotel i kazino), pod br. 848/12 od 27.04.2012.god. Saglasnost je data pisanim putem, pod br. 890/12 od 09.05.2012 god.

**10.12. MPM d.o.o-Cosmetics market iz Podgorice**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnost za uspostavljanje zbirke Video nadzor, dana 06.06.2012. god. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisanim putem pod br. 1013/12 08.06.2012. god.

**10.13. Rektorat Univerziteta Crne Gore**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnost za uspostavljanje zbirke Video nadzor, br.893/12 od 10.05.2012. god. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisanim putem pod br. 1098/12 od 25.06.2012.

**10.14. Adv. Branislav Ćupić** kao ovlašćeni predstavnik društva **HBO Holding Zrt iz Mađarske**, dana 29.06. 2012. god. je podnio zahtjev za dobijanje saglasnost za uspostavljanje zbirke Evidencija određenih podataka o korisnicima Telekom usluga. Saglasnost je data pisanim putem pod br. 1146/12 od 02.07.2012.

- U vezi Zahtjeva za izdavanje potvrde o usklađenosti društva Ljetopis-Automotive sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, br.551 od 26.06.2012. god., Agencija za zaštitu ličnih podataka je utvrdila da Ljetopis Automotive d.o.o. iz Podgorice rukovalac zbirki ličnih podataka: zbirke evidencije o kupcima i zbirku evidencije o korisnicima usluga shodno čl.26 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (SL.list.CG, br.79/08 i 70/09).

**10.15. HTP Queen of Montenegro d.o.o. iz Budve**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzor, kadrovske evidencije, elektronska evidencija prisustva na radu i podaci o gostima, pod br. 1223/12 od 17.07. 2012. god. Saglasnost je data pisano, pod br. 1273/12 od 23.07.2012.

**10.16. Glavni grad Podgorica-Komunalna policija**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzor, pod br. 1272-1/12 od 23.07.2012. god. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano, pod br. 1287/12 od 24.07.2012. god.

**10.17. HTP “Mimoza” a.d. Tivat**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzor pod br. 1240-1/12 od 23.07.2012. god. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano, pod br. 1316/12 od 26.07.2012. god.

**10.18. BK- Commerce d.o.o. Podgorica**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzor, zbirki lični dohodak i kadrovske evidencije br. 1373/12 od 20.08.2012. god. Saglasnost je data pisano, pod br. 1410/12 od 10.09.2012. god.

**10.19. Prijestonica Cetinje**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzor za uvođenje video nadzora Prijestonice Cetinje, br. 1366/12 od 13.08.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 i 70/09 i 44/12), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano, pod br. 1441/12 od 21.09.2012. god.

**10.20. “Okov” d.o.o.**, pod br. 1383/12 od 30.08.2012. god., je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzor i elektronske evidencije ulaska i izlaska zaposlenih. Saglasnost je data pisano, pod br. 1442/12 od 21.09.2012. god.

**10.21. Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke evidencija lica sa stečenim visokim obrazovanjem, pod br. 1443/12 od 12.09.2012. god. Saglasnost je data pisano, pod br. 1443/12 od 21.09.2012. god.

**10.22. Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke e-peticije, pod br.1493/12 od 01.10.2012. god. Saglasnost je data pisano, pod br.1496/12 od 02.10.2012. godine.

**10.23. Neregelia d.o.o.** je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora, br. 1539/12 od 10.10.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08 , 70/09 i 44/12) , kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano, pod br. 1539/12 od 10.10. 2012. godine.

**10.24. Filan company**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora, br.1706/12 od 24.10.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12) , kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano, br. 1751/12 od 30.10.2012.

**10.25. Hotel Šajo**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora, br.1199/12 od 09.11.2011. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano br.1917/12 od 22.11.2012.

**10.26. JZU Hitna pomoć**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora , 1869/12 od 19.11.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“ br. 79/08,70/09 i 44/12) , kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora Saglasnost je data pisano br. 1953/12 od 28.11.2012.

**10.27. “13 jul. –Plantaže” ad** Podgorica podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora, 1945/12 od 29.11.2012. godine. Podnositac zahtjeva je obaviješten o nepotpunosti dokumentacije. U izveštajnom periodu predmetni rukovalac nije dostavio potrebna akta.

**10.28. Mi-Rai Group doo**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora br. 1957/12 od 30.11.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano 2034/12 od 09.12.2012.

**10.29. MB Team doo**, je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora br. 1956/12 od 30.11.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano br.2035/12 od 09.12.2012.

**10.30. Sava Montenegro**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora br. 1854/12 od 16.11.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano br.2057/12 pod 12.12.2012.

**10.31. Agencija za nadzor osiguranja**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora br.2127/12 od 25.12.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano, br.2161/12 od 28.12.2012.

**10.32. Avon Cosmetics**, je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke audio nadzor. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12 ), kojima se analogno regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano br.2162/12 od 28.12.2012.

**10.33. Concordia commerce doo**, je podnio zahtjev za uspostavljanje zbirke video nadzora, br.1898/12 od 22.11.2012. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“,

br. 79/08, 70/09 i 44/12 ), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano br. 2163/12 od 28.12.2012.

**10.34. Institut za biologiju mora** je podnio zahtjev za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke video nadzora br.2107/12 od 24.12.201. Dostavljenom dokumentacijom su se u potpunosti ispoštovale odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12 ), kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora. Saglasnost je data pisano, br. 2164/12 od 28.12.2012.

## **11. INSPEKCIJSKI NADZOR**

Inspeksijski nadzor vrši se kod svih kategorija rukovaoca zbirki ličnih podataka koji su obavezni da postupaju shodno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, i to: državni organi, organi državne uprave, organ lokalne samouprave i lokalne uprave, privredno društvo i drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice sa sjedištem u Crnoj Gori.

Postoje dva vida inspeksijskog nadzora i to:

- redovni i
- vanredni inspeksijski nadzor.

Redovni nadzor vrši se na bazi planiranog inspeksijskog nadzora kod rukovaoca zbirki ličnih podataka na osnovu obaveza definisanih godišnjim planom nadzora, kod svih kategorija rukovaoca:

- državni sektor;

- javni sektor;
- jedinice i organi lokalne uprave;
- privredna društva i druga pravna lica;
- preduzetnici;
- fizička lica.

Vanredni nadzor može biti:

- nadzor po zahtjevu za zaštitu prava;
- nadzor po inicijativi za zaštitu prava;
- nadzor po nalogu.

Vanrednim nadzorom mogu se obuhvatiti sve kategorije rukovaoca zbirki ličnih podataka:

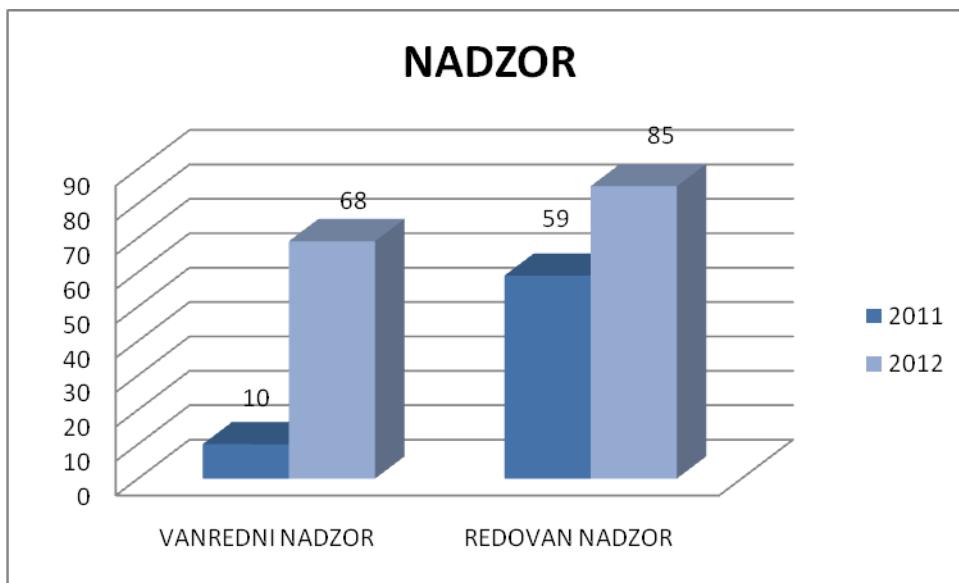
- državni organi i organi državne uprave;
- jedinice i organi lokalne uprave;
- privredna društva i druga pravna lica;
- preduzetnici.

Predmet nadzora:

Redovnim inspekcijskim nadzorom kod rukovaoca zbirki ličnih podataka po pravilu se kontrolišu:

- zbirke ličnih podataka sa nazivom zbirki;
- pravni osnov za obradu ličnih podataka;
- naziv rukovaoca zbirke;
- svrhu obrade ličnih podataka;
- kategoriju lica, vrste ličnih podataka sadržanih u zbirci;
- način prikupljanja i čuvanja ličnih podataka;
- rok čuvanja i korišćenja ličnih podataka;
- naziv korisnika zbirke ličnih podataka;
- iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore;
- interna pravila obrade i zaštite ličnih podataka rukovaoca zbirke ličnih podataka;
- posebni vidovi obrade ličnih podataka;
- biometrijske mjere;
- video nadzor i
- ulazak i izlazak iz službenog, odnosno poslovnog prostora.

## Gragički prikaz:



U izvještajnom periodu izvršeno je ukupno 169 (sto šesdeset devet) nadzora. Od ukupnog broja nadzora u okviru redovnog nadzora izvršeno je 82 (osamdeset dva) nadzora. Sproveden je 1 dopunski nadzor, jedan ponovni nadzor dok je 1(jedan) nadzor prenijet na tekuću godinu.

Kada je u pitanju redovan nadzor, prikazan po kategoriji rukovalaca subjekata nadzora izvršeno je 13 (trinaest) nadzora kod državnog sektora, 9 (devet) kod javnog sektora, 20 (dvadeset) kod jedinica–organova lokalne uprave i 40 (četrdeset) nadzora kod privrednih društava.

Izvršeno je 75 vanrednih nadzora; 30 nadzora po zahtjevu za zaštitu prava, 20 nadzora po inicijativi za zaštitu prava. Nadzori po inicijativi sprovedeni su kod sljedećih subjekata-rukovaoca: u državnom sektoru 7, privrednom sektoru 10, javnim ustanovama 2 i 1 u NVO sektoru. Nadzori za zaštitu prava vršeni su: u državnom sektoru 7, privrednom sektoru 10, u lokalnom 2, javnim ustanovama 3, vjerskim objektima 2 i 6 nadzora u ostalim.

U 2012. godini, ukupno je podneseno 10 (deset) prigovora na zapisnike inspekcijskog nadzora. Rješenjem Savjeta Agencije usvojeno je 3 (tri) prigovora, a 6 (šest) je odbačeno kao neosnovano. U jednom slučaju kontrolor je Rješenjem

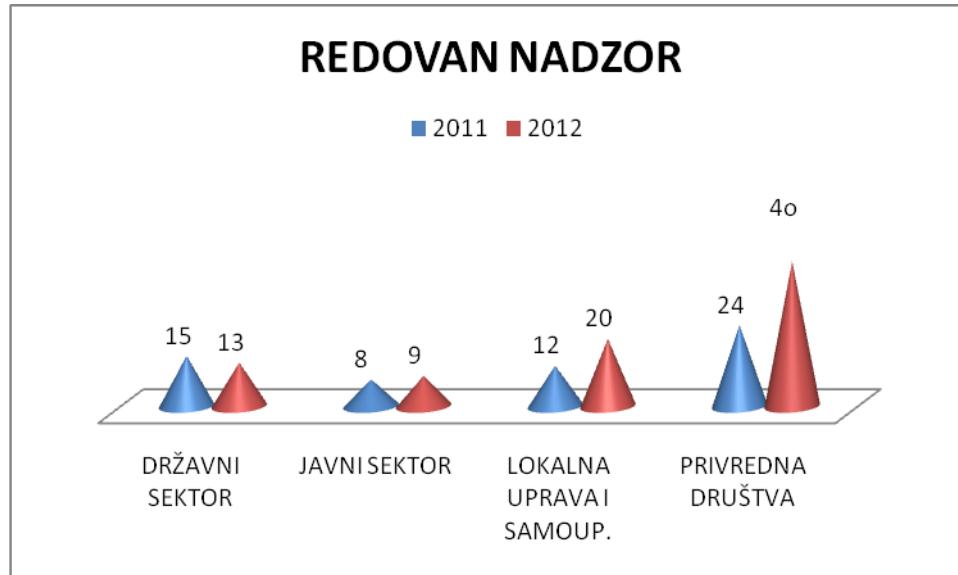
naložio da se otklone utvrđene nepravilnosti u roku od tri dana od prijema Rješenja, uslijedio je prigovor na zapisnik od strane kontrolisanog subjekta Agenciji.

U 2012. godini podneseno je 6 (šest) tužbi Upravnom судu protiv dva Zaključka o slobodnom pristupu informacijama i četiri Rješenja Agencije . U izvještajnom periodu nadležni sud nije donio odluke po predmetnim tužbama.

### **11.1. Redovni inspekcijski nadzor**

Redovnim inspekcijskim nadzorom kontrolori provjeravaju primjenu zakona i podzakonskih akata kojima se uređuje oblast zaštite ličnih podataka. Kontrolori prilikom nadzora vrše uvid u zbirke ličnih podataka koje su ustrojene i provjeravaju da li su zbirke koje su već proslijeđene Agenciji valjano predočile stanje zaštite ličnih podataka kod rukovaoca zbirki.

Grafički prikaz:



Tokom 2012. godine redovnim nadzorima je u najvećem broju slučajeva utvrđena nepravilnost da rukovalac zbirke ličnih podataka nije dostavio zbirke ličnih podataka Agenciji, u skladu sa članom 27 Zakona. Dalje, nepravilnosti bi se u suštini mogle generalizovati kao zanemarivanje ili neadekvatna primjena mjera obrade i zaštite ličnih podataka prilikom obrade podataka. Iz navedenog proizlazi zaključak da se propisi iz oblasti zaštite ličnih podataka uglavnom krše iz razloga nedovoljnog poznavanja istih. To potvrđuje činjenica da se nalazi kojim se naređuje otklanjanje nepravilnosti poštuju skoro u svim slučajevima.

Inspeksijskim nadzorom obuhvaćeni su rukovaoci na području cijele Crne Gore, što podrazumijeva principijelnu zastupljenost nadzora kako u centralnom, tako u primorskom i sjevernom području Crne Gore. Najveća zastupljenost nadzorom podrazumijevala je centralni dio, odnosno Podgoricu kao administrativni centar Crne Gore u kojoj se odvija oko 60 do 70 procenata administrativnih, ekonomskih, privrednih i drugih aktivnosti.

- Određenim brojem nadzora obuhvaćeni su državni organi i organi državne uprave i to:
  - Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo pravde, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo finasija, Fond rada, Uprava za imovinu, Zavod za intelektualnu svojinu, Direkcija za saobraćaj, Zavod za meteorologiju, Poreska uprava, Željeznica Crne Gore, Nacionalna turistička organizacija.
- Nadzor je izvršen kod određenog broja obrazovnih institucija, i to:
  - Univerzitet Crne Gore, odnosno fakulteti: Elektrotehnički, Mašinski, Metalurško-tehnološki, Arhitektonski, Političkih nauka i Građevinski fakultet.
- Kada su u pitanju jedinice lokalne uprave, nadzor je izvršen kod sljedećih rukovalaca:
  - Sekretarijat za lokalnu samoupravu, Sekretarijat za zajedničke poslove, Sekretarijat za socijalno staranje, Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine Glavni Grad Podgorica, Sekretarijat za upravu, propise, kadrove i društvenu djelatnost, Sekretarijat za urbanizam i uređenje prostora, Sekretarijat za privredu i ekonomski razvoj Opština Ulcinj, Sekretarijat za lokalnu samoupravu, Sekretarijat za društvene djelatnosti, Sekretarijat za prostorno planiranje i održivi razvoj Opštine Budva, Sekretarijat za upravne poslove i društvene djelatnosti, Sekretarijat za uređenje prostora, zaštitu životne sredine i komunalno stambene poslove, Sekretarijat za privredu i finasije Opština Žabljak, Sekretarijat za opštu upravu, Sekretarijat za privredu, Sekretarijat za uređenje prostora Opštine Pjevlja, Sekretarijat za opštu upravu, Sekretarijat za uređenje prostora, komunalne stambene poslove i zaštitu životne sredine, Uprava lokalnih javnih prihoda Opština Rožaje, JP Čistoća GG Podgorica i Dječji Savez Podgorica.

- Kontrola je izvršena u sljedećim privrednim društvima koja poslju u raznim oblastima privrede (proizvodnja, turizam, trgovina, usluge i dr.):
  - Zetagradnja doo Podgorica, Hemomont doo Podgorica, Kips doo Podgorica, Auto moto savez Crne Gore, Hotel "Best Western" Podgorica, Hotel Podgorica, Career team Podgorica, Kavarić group doo Podgorica, Cijevna komerc Podgorica, Turistička agencija "Grand" Podgorica, Turistička agencija "IN" Podgorica, Prohouse doo Podgorica, Novi "Volvox" doo Podgorica, Mesna industrija Goranović doo Nikšić, Eming doo Nikšić, Vip broker Montenegro Podgorica, ETG Group d.o.o. Podgorica, Galeb group doo Podgorica, Nivel Podgorica, Albona doo Podgorica, Ramel doo Nikšić, Delux doo Nikšić, Eko Meduza Bijelo Polje, Merkator internacional Bijelo Polje, Hotel Delta Pljevlja, Hotel Gold Pljevlja, Hotel "Oaza" Pljevlja, Concordia commerce doo Pljevlja, Primus electronics doo Ulcinj, Cungu doo Ulcinj, Lisina Nikšić, Bast doo. Nikšić, Gardašević Nikšić, hotel Grbalj Budva, Hotel Mogren Budva, hotel Šajo Budva, hotel Sidro Bar, hotel Princess Bar, hotel Montenegro Čanj, Hotel Perla Herceg Novi, MFI "Alter Modus" Podgorica.

## **11.2. Vanredni inspekcijski nadzor**

Odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti definisan je postupak zaštite privatnosti kojim se na brz, kratak i efikasan način sprječava povreda privatnosti putem nezakonite obrade ličnih podataka.

U 2012. godini izvršeno je dvadeset pet (25) inspekcijskih nadzora u oblastima turizma i trgovine sa ciljem kontrole video nadzora i zaštite ličnih podataka prilikom evidencije korisnika usluga. Nadzorom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

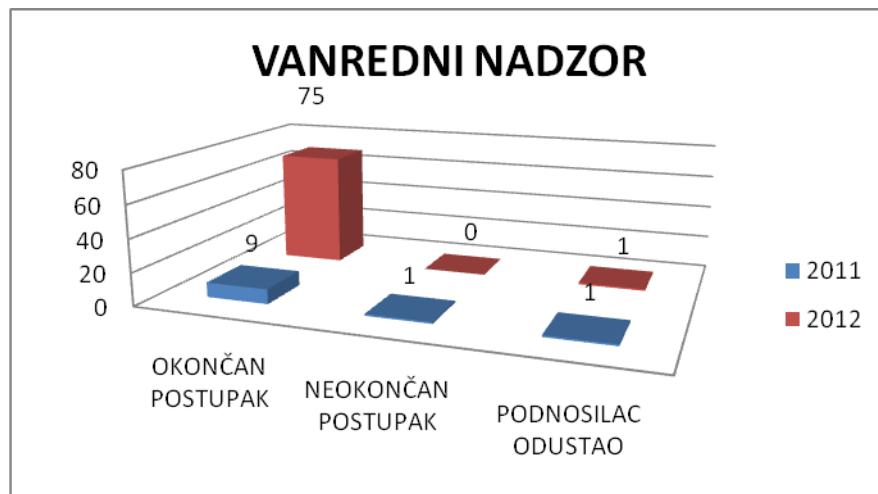
Kod većine kontrolisanih subjekata uočeno je da rukovalac zbirki nije donio Odluku o uvodenju video nadzora sa jasnim razlozima za uvođenje video nadzora, da je korišćen internet prilikom video nadzora, da u objektima gdje su dozvoljene video kamere (kuhinja, šank, magacinski prostor) nije pribavljeno mišljenje zaposlenih, da ne postoji vidno obavještenje da se vrši video nadzor i da pojedine postavljene kamere vrše povredu privatnosti, pa su samim tim prekršena

elementarna ljudska prava na privatnost i lični integritet. Nepravilnosti koje su uočene u dijelu prikupljanja ličnih podataka kod zbirki- Korisnika usluga, odnose se na kopiranje, odnosno skeniranje identifikacionih dokumenata, zadržavanje istih bez saglasnosti korisnika, kao i nedostavljanje zbirki Agenciji. U svim slučajevima gdje je ukazano na nepravilnosti shodno ostavljenom roku, rukovaci zbirke otklonili su nepravilnosti, što su kontrolori u postupku provjere i konstatovali. Inspeksijski nadzor sproveden je kod sljedećih subjekata: hotel "Pine", "Park" Tivat, hotel "Splendido" Prčanj, hotel "Vila Duomo" Kotor, hotel "Perjanik" Danilovgrad, Merkator CG Podgorica, Gradska knjižara, "Solo case" Podgorica, Ugostiteljski objekti "Cafe prive", "Forum kafe", "Giardino", "Legend", "New York" Podgorica, Eurofashion doo Bata, "Carine" doo Podgorica, restorani "Shanghai", "Diamond", "Imanje Knjaz", "Alpe" Podgorica, hotel "MB" Žabljak, hotel "Ski", "Polar star" Žabljak, hotel "Bijela Rada"; "Royal", "Dominus" Bijelo Polje, hotel "Dulović", "Palas" Mojkovac.

U okviru vanrednih nadzora, Agencija kao nadzorni organ vrši inspeksijski nadzor po incijativi i zahtjevima za zaštitu prava. Ukupno je izvršeno po ovom osnovu 50 ( pedeset) inspeksijskih nadzora.

U 2012. godini podnesena su 23 (dvadeset tri ) Zahtjeva za zaštitu prava i u svim slučajevima je izvršen inspeksijski nadzor, izuzev u jednom slučaju, jer je podnositelj Zahtjeva za zaštitu prava odustao od zahtjeva.

Agencija je obavezna da po podnešenom Zahtjevu za zaštitu prava najkasnije u roku od osam dana sačini zapisnik o utvrđenom



činjeničnom stanju kod rukovaoca zbirki ličnih podataka. Zapisnik se dostavlja podnositocu zahtjeva za zaštitu prava i rukovacu ličnih podataka, koji mogu u roku od osam dana od prijema zapisnika podnijeti prigovor Agenciji.

Agencija je na osnovu 22 (dvadeset dva) Zahtjeva za zaštitu prava izvršila vanredni inspekcijski nadzor kod 30 ( trideset) subjekata:

**1. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca G.S., br. 03/95 od 24. 01. 2012. godine kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka putem video nadzora na od strane D.G.**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava., br. 03/95 od 24. 01. 2012.godine, podnosioca G.S., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, dana 31. 01. 2012 . godine je izvršen inspekcijski nadzor na posjedu S.G. u smislu kontrole video nadzora na posjedu D.G. Inspekcijskim nadzorom je naloženo da se opseg snimanja kamere podesi na način da snima samo posjed vlasnika D.G., kako bi se izbjegla povreda privatnosti. Subjekt nadzora, D.G. je u ostavljenom roku otklonio nepravilnost pomjeranjem kamere, što je utvrđeno ponovnim nadzorom. Usljedio je prigovor od strane podnosioca zahtjeva.

Savjet Agencije je dana 05.06.2012.donio Rješenje, br.992/12 kojim je odbacio Prigovor br. 684/12, od 05.04.2012. godine, izjavljen od strane G.S, na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br. 140/12 , od 31.01.2012. godine, kao neosnovan.

**2. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava, br. 03/139 od 31.01.2012. god., podnosioca Sindikalne organizacije službe zaštite Podgorica, kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka putem video nadzora Službe zaštite Glavnog grada Podgorica.**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br.03/139 od 31.01.2012.god, podnosioca Sindikalne organizacije Službe zaštite Glavnog grada Podgorica, na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod Službe zaštite Glavnog grada Podgorica. U Zahtjevu je navedeno da se vrši video nadzor u prostorijama dispečerskog centra i prostorijama dnevnog boravka i da prisustvo kamera u pomenutim prostorijama stvara psihološki pritisak na zaposlene i uzinemirava zaposlene. Inspekcijskim nadzorom utvrđen je niz nepravilnosti kod Rukovaoca zbirke Službe zaštite Glavnog grada Podgorica i naloženo je da u roku od 15 dana starješina organa doneše Odluku o uvođenju video nadzora, kojom će precizirati razloge formiranja iste, ukloniti tri kamere postavljene u sobama za

odmor, rekreaciju, garderoberu i dispečerskom centru, a da se dosadašnji video snimci izbrišu iz memorijske kartice. Uslijedio je prigovor na zapisnik inspekcijskog nadzora, od strane rukovaoca zbirke.

Savjet Agencije dana 05.03.2012. god. br.446/12 donio Rješenje i odbio prigovor br.227/12, izjavljen od strane Službe zaštite Glavnog grada Podgorica, na zapisnik o inspekcijskom nadzoru br.188/12 od 09.02.2012. god, kao neosnovan

**3. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca T.K br. 01/03 od 16. 02. 2012. god. kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka putem video nadzora „AD Pomorski saobraćaj”, Kamenari**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 01/03. od 16. 02. 2012. god. podnosioca T.K, na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod „AD Pomorski saobraćaj”. Inspekcijskim nadzorom je konstatovano da obradom ličnih podataka putem video zapisa, kamerama postavljenim na poslovnoj zgradi “AD Pomorski saobraćaj”, kao i na stubu u blizini kuće odakle se snima imovina i objekat u vlasništvu imenovanog nema nepravilnosti od strane “AD Pomorskog saobraćaja”.

**4. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca poslanika u Skupštini Crne Gore E.S., br. 01/06 od 02. 03. 2012. god kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka Komisije za sprječavanje sukoba interesa.**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 01/06 od 02. 03. 2012. god, podnosioca poslanika u Skupštini Crne Gore E.S., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod Komisije za sprječavanje sukoba interesa. U zahtjevu je navedeno da su po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa funkcioneri dužni da prijave imovinu, pa i novčana sredstva koja su deponovana kod banke u zemlji i inostranstvu, gotov novac i hartije od vrijednosti preko 5.000,00 eura, a da ne postoji pravni osnov da se novčana sredstva objavljuju na web sajtu Komisije za sprječavanje sukoba interesa. Dana 16. 03. 2012. god. izvršen je inspekcijski nadzor kod Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore i konstatovano je da rukovalac zbirke ličnih podataka smanji obim objavljivanja ličnih podataka na web sajtu i da umjesto imena i prezimena

maloljetnih lica objavljuje samo inicijale. Usljedio je prigovor na zapisnik od strane Komisije za sprečavanje sukoba interesa Crne Gore.

Savjet Agencije je dana 17.05.2012. donio Rješenje, br. 932/12 kojim se usvaja Prigovor br. 777/12, od 17. 04. 2012. godine, izjavljen od strane Komisije za sprječavanje sukoba interesa, na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br: 513/12, od 16. 03. 2012. godine, kao osnovan.

U Rješenju se nalaže Odsjeku za nadzor da se u ponovnom postupku nadzora zapisnički konkretno odrede nepravilnosti koje Komisija za sprječavanje sukoba interesa treba da otkloni, u pogledu obima podataka koji se ne mogu objavljivati na web sajtu.

Izvršen je dopunski nadzor kod Komisije za sprječavanje sukoba interesa, po osnovu Rješenja Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka, br. 932/12 od 17. 05. 2012. Godine u kojem je naloženo da se u ponovnom postupku nadzora zapisnički konkretno odrede nepravilnosti koje Komisija za sprječavanje sukoba interesa treba da otkloni, u pogledu obima podataka koji se ne mogu objavljivati na web sajtu.

Nadzorom je konstatovano sljedeće činjenično stanje

- Da rukovalac zbirke ličnih podataka smanji obim obrade, tj. objavljivanja na web sajtu Komisije ličnih podataka o prihodima i imovini javnog funkcionera E. S. i njegovih srodnika koji nijesu u vezi sa vršenjem javne funkcije, a odnose se na prihode i imovinu koja je stečena prije stupanja na javnu funkciju, a to su podaci o:
- nepokretnoj i pokretnoj imovini, vlasništvu u privrednim društvima, kreditima, dugovanjima i potraživanjima.
- podaci o supružniku - ime i prezime, podaci o radnom odnosu, mjesecna plata, podaci o nepokretnoj i pokretnoj imovini, vlasništvo u privrednim društvima, kreditima, dugovanjima i potraživanjima.
- podaci o maloljetnoj djeci - ime i prezime, podaci o prihodima i nihovoj imovini, koji se u konkretnom slučaju odnose na pokretnu imovinu kod CKB banke.

Uslijedio je prigovor na zapisnik o inspekcijskom nadzoru , od strane rukovaoca zbirke.

Savjet Agencije je dana 19.10.2012. godine donio Rješenje, br.1600/12 u kojem se odbija Prigovor br. 1320/12, od 27.07.2012. godine, izjavljen od strane Komisije za sprječavanje sukoba interesa, na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br.1063/12, od 19.06.2012. godine, kao neosnovan.

Naređuje se Slobodanu Lekoviću, odgovornom licu Komisije za sprječavanje sukoba interesa, da u roku od 15 dana od dana prijema ovog Rješenja, otkloni nepravilnosti u obradi ličnih podataka na koje je ukazano Zapisnikom br.1063/12 od 19.06.2012.godine.

Komisija za sprečavanje sukoba interesa je Upravnom суду podnijela tužbu U.br. 2516/2012 radi poništaja rješenja Agencije za zaštitu ličnih podataka br. 1600/12 od 19.10. 2012. godine.

Tužilac u tužbenom zahtjevu osporava Rješenje tuženog br.1600/12 od 19.10. 2012. godine zbog progrešne primjene materijalnog prava čime je kako navodi počinjena bitna povreda pravila postupka što tuženi smatra neosnovanim.

Tužena Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je predložila da se odbije tužbeni zahtjev Komisije za sprečavanje sukoba interesa, kao neosnovan i da se potvrdi Rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka br.1600/12.

**5. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca S.K., br. 01/07 od 12. 03. 2012. god. kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka Elektroprivrede Crne Gore i Osnovnog sud u Danilovgradu**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, podnosioca S.K., br. 01/07 od 12. 03. 2012. god., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod Elektroprivrede Crne Gore i Osnovnog sud u Danilovgradu. U zahtjevu je navedeno da su Elektroprivreda Crne Gore i Osnovni sud Danilovgrad učinili povredu prava, tako što su na koverti koje je dostavio

Osnovni sud Danilovgrad ispisali JMBG S.K. bez saglasnosti. Inspeksijskim nadzorom kod Osnovnog suda u Danilovgradu konstatovana je nepravilnost u obradi ličnih podataka . Zapisnički je konstatovano da Osnovni sud u Danilovgradu prilikom dostavljanja pošte na koverti sa povratnicom ispisuje isključivo neophodne lične podatke, koje se odnose na ime, prezime, adresu i mjesto stanovanja. Subjekt nadzora i podnositelj zahtjeva za zaštitu prava nijesu uložili prigovor na zapisnik.

**6. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca Đ.V. br. 03/214 od 08. 02. 2012. god kojim je ukazano na povredu prava privatnosti i nepravilnosti u obradi ličnih podataka od strane privrednog društva “Peracto” doo Cetinje**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava. br. 03/214 od 08. 02. 2012. god, podnosioca Đ.V., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspeksijski nadzor kod “Peracto” doo Cetinje. U zahtjevu je ukazano na moguće ugrožavanje privatnosti maloljetnog člana porodice Đ.V., od strane privrednog društva “Peracto” doo . Naime, u svrhu direktnog marketinga službenica “Percato” doo, je telefonskim putem tražila adresu radi uručivanja pozivnice za promociju proizvoda, iako je mogla zaključiti po glasu, da se radi o maloljetnom licu. Inspeksijski nadzor nije se mogao izvršiti u zakonskom roku, zbog uvođenja vanrednog stanja, odnosno vremenskih neprilika, pa je uz saglasnost podnosioca zahtjeva nadzor odložen. Dana 22. 03. 2012. godine izvršen je inspeksijski nadzor kod privrednog društva “Peracto” i u prisustvu kontrolora izvršeno je brisanje ličnih podataka Đ.V. iz papirne i elektronske baze podataka. Zapisnik je dostavljen podnosiocu zahtjeva za zaštitu prava, koji nije imao primjedbe na isti.

**7. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca D.V. br. 03/545 od 20. 03. 2012. god. kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka putem video nadzora privrednog društva “Voli-trade” i povredu prava privatnosti od strane M.P.**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 03/545 od 20. 03. 2012. god podnosioca D.V. iz Kotora, na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspeksijski nadzor kod privrednog društva „ Voli-trade” .U Zahtjevu se ukazuje na povredu privatnosti od strane M. P., navodno da M.P. posjeduje video

snimak od strane privrednog društva "Voli-trade" market 13 Radanovići, na čijem snimku je prikazano vozilo marke "Mercedes" vlasništvo podnosioca zahtjeva. U zakonskom roku izvršen je inspekcijski nadzor kod privrednog subjekta "Voli" market 13 Radanovići, kontrolom video zapisa, koje posjeduje rukovalac zbirke video nadzora nije utvrđena nepravilnost jer sporni snimak koji se pominje u prijavi nije kopiran od strane subjekta nadzora i isti je putem automatizma obrisan, tako da M.P. nije imao u posjedu video snimak. Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavljen je podnosiocu zahtjeva, na koji nije imao primjedbe.

**8. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca J.K. br. 03/571 od 23. 03. 2012. god. kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka Telenora Crna Gora**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 03/571 od 23. 03. 2012. god., podnosioca J.K., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod Telenora Crna Gora. U Zahtjevu je navedeno da je zaposleni u Telenoru, P. B., navodno neovlašćeno dao trećem licu lokaciju i brojeve sa kojima je komunicirao J.K. u određenom periodu. Uz prijavu za zaštitu prava dostavljena su dva e-maila i dvije fotografije ekrana sa telefona gdje se vide pozivi. Inspekcijski nadzor kod Telenora izvršen je 28. 03. 2012. god. u kome je utvrđeno da P.B. ima ovlašćenje na pristupnoj bazi, ali i ne da vrši bilo kakvu obradu, uključujući kopiranje ili štampanje. Kontrolom je izvršen uvid u Bazu zadržanih podataka, koja sadrži navedene podatke, a kojima navedeno lice koje se tereti nema pristup. Bazi zadržanih podataka imaju pristup četiri operatera i to isključivo uz predhodno dobijen pisani zahtjev od strane pravne službe. Uvidom u registar Baze zadržanih podataka za period od 24. 12. 2011. godine do 31. 12. 2011. god., koji se u zahtjevu za zaštitu prava pominje kao period pristupa podacima navedenog broja, utvrđeno je da listing ovog broja nije bio predmet obrade. Zapisnikom o inspekcijskom nadzoru nijesu utvrđene nepravilnosti kod Rukovaoca zbirke "Telenora", zapisnik je dostavljen podnosiocu zahtjeva, koji nije uložio prigovor.

**9. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca H.Š. br. 03/5951 od 27. 03. 2012. god. kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka od strane P. Č., stanara zgrade u ul. Slobode br. XX**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava podnosioca H.Š. br. 03/5951 od 27. 03. 2012. god. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod P. Č. U Zahtjevu je navedeno da je zloupotrebljen JMBG H.Š. , od strane P. Č., stanara zgrade u ul. Slobode br. xx, stavljanjem istog na spisak Saglasnost stanara. Inspekcijski nadzor urađen je 29. 03. 2012. god. u kome je konstatovano da nema zloupotrebe JMBG H.Š. od strane P. Č. Naime, P. Č. je djelovao saglasno Zakonu o etažnoj svojini čl. 24, stav 1. koji ga je obavezivao da mora prikupiti saglasnost stanara zgrade za prenamjenu stambenog prostora u poslovni. Isti se obratio Agenciji za stanovanje 13. 10. 2008. god. za dobijanje saglasnosti, koja mu je izlistala Izvještaj o svim stanaima pomenute zgrade sa ličnim podacima: ime, prezime, ime oca, JMBG, adresa, površina stana i godina gradnje i dozvolila da nakon dobijene saglasnosti može započeti postupak pretvaranja stambenog prostora u poslovni. Tačni su bili navodi podnosioca Zahtjeva H. Š. da se pored njenog imena nalazio i JMBG i prazna crta, pa je kontrolor naredio P. Č. da iz Spiska stanara odmah izbriše JMBG H. Š. Nakon dobijenog zapisnika P.Č. je izbrisao JMBG H.Š. i o tome obavijestio Agenciju, uz dopis priložena je kopija Spiska stanara gdje se jasno vidi da je postupljeno po zapisniku. Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavljen je podnositcu Zahtjeva, koja je u zakonskom roku uložio prigovor Agenciji.

Savjet Agencije je dana 18.10.2012. donio Rješenje br. 1587/12 kojim se usvaja Prigovor br. 1384/12, od 31.08.2012. godine, izjavljen od strane H.Š. iz Podgorice, na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br. 1378/12 , od 27.08.2012. godine, kao osnovan.

Nalaže se Odsjeku za nadzor da se, u ponovnom postupku, nadzor proširi na Agenciju za stanovanje kako bi se utvrdilo na koji način ovaj rukovalac vrši obradu podataka; ko ima pristup podacima kao i da li je ova Agencija Čedomiru Paunoviću dostavila spisak stanara sa matičnim brojevima.

**10.** Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca Demokratske partije socijalista Crne Gore, br. 03/745 od 12. 04. 2012. god. kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka dnevnog lista „DAN”

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 03/745 od 12. 04. 2012. god. podnosioca DPS CG na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor u dnevnom listu "DAN". U Zahtjevu se navodi da je prekršen Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, zbog objavljivanja imena i prezimena, adrese, visina uplate donatora DPS CG u dnevnom listu "DAN". Dana 09. 04. 2012. godine inspekcijski nadzor izvršen je u zakonskom roku kod dnevnog lista "Dan" i kontrolom je utvrđeno da objavljinjem ličnih podataka nije prekšen Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, na što ukazuje DPS CG, a ovo iz razloga što su lični podaci preuzeti sa web sajta Državne izborne komisije, koja je saglasno čl. 26 Zakona o finasiranju političkih partija objavila navedene podatke. Podnositelj zahtjeva nije uložio prigovor na zapisnik.

**11. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca D.M. i V.P. br. 08/12 od 26. 03. 2012. godne kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka hotela „Maestral”**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 08/12 od 26. 03. 2012. god. podnosioca D.M. i V.P. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod hotela „Maestral”. U Zahtjevu se navodi da je došlo do zloupotrebe ličnih podataka skeniranjem ličnih identifikacionih dokumenata prilikom prijavljivanja na recepciji hotela Maestral. Inspeksijskim nadzorom utvrđeno je da prikupljanje ličnih podataka za formiranje zbirke Evidencija korisnika usluga smještaja i igara na sreću, putem skeniranja ličnog identifikacionog dokumenta jeste u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (član 2, stav 1 i 2), kao i sa članom 10, stav 1. Zakona, vezano za nemogućnost obrade ličnih podataka bez prethodno dobijene saglasnosti kao i bez zakonskog osnova obrade istih, kao i obrada podataka u većem obimu, nego što je to potrebno da bi se postigla svrha obrade (misleći pri tom na fotografiju i biometrijske podatke, koji su sastavni dio svakog identifikacionog dokumenta). Takođe, obrada podataka putem skeniranja identifikacionog dokumenta je u suprotnosti sa odredbama Zakona o registrima prebivališta i boravišta (član 21, stav 4), koji propisuje obavezu davaoca smještaja da provjeri istinitost podataka uvidom u javnu ispravu. Rukovacu zbirke naloženo je da u roku od 20 dana briše sva skenirana identifikaciona dokumenta i da ubuduće prilikom prikupljanja ličnih

podataka ne skenira identifikaciona dokumenta, što je Rukovalac u potpunosti ispoštovao, provjerom od strane kontrolora.

**12. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca P.R. br. 03-771/12 od 17.04.2012. god. kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka Atlas Banke AD Podgorica**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 03-771/12 od 17.04.2012. god , podnosioca P.R., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod Atlas Banke AD Podgorica. U Zahtjevu je navedeno da se planira uspostavljanje Evidencije o prisutnosti službenika na poslu putem biometrije u prostorijama Atlas Banke AD Podgorica. Inspekcijski nadzor izvršen je 24. 04. 2012. godine i utvrđeno je da Atlas Banka AD Podgorica nije instalirala uređaj o evidentiranju službenika na poslu putem biometrije, kao i da ne postoji namjera o instaliranju iste, već se planira uspostavljanje Evidencije o prisutnosti na poslu putem uređaja čitača kartice.

**13. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca Ž.M., br. 03-935/12 od 18. 05. 2012. god. kojim je ukazano na povredu prava na privatnost vršenjem video nadzora u stambenoj zgradbi Meše Selimovića br. x u Podgorici**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava br. 03-935/12 od 18. 05. 2012. god, podnosioca Ž.M. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor u stambenoj zgradbi Meše Selimovića br. X u Podgorici. U Zahtjevu je navedena povreda prava na privatnost Ž.M., upotrebom video nadzora u stambenoj zgradbi. Inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da se na pomenutoj adresi nalaze dvije kamere, koje su postavljene sa unutrašnje i spoljašnje strane ulaza u stambenoj zgradbi Meše Selimovića br. x u Podgorici. Pomenute kamere nemaju mogućnost snimanja iz razloga što iste nijesu povezane sa računarom ili drugim uređajem za snimanje, odnosno čuvanje video zapisa.

Obzirom da su kamere samo fizički postavljene i da nemaju mogućnost snimanja, što sa aspekta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti znači da nema obrade ličnih

podataka, s tim u vezi i nema povrede privatnosti, odnosno povrede odredaba Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**14.** Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca N.N. br. 583/12 od 23.03.2012.godine, kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka Call centra Elektropirvrede Crne Gore

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava br. 583/12 od 23.03.2012.godine podnosioca N.N na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor u Call centru Elektroprivrede Crne Gore. Nadzor je izvršen povodom traženja informacija o stanju računa od Call centra Elektroprivrede Crne Gore, pozivom na broj 19100. Zapisnički je utvrđeno da svi klijenti koji putem poziva na broj 19100 zatraže stanje na računu za utrošenu električnu energiju dobijaju informaciju o utrošku odnosno o stanju na brojilu. Naime, službenici prije davanja bilo kakve informacije o stanju na računu za utrošenu električnu energiju, osim imena i prezimena traže i informaciju o broju brojila za mjerjenje potrošnje električne energije čije se prikuljanje vrši putem telefonskog poziva od strane klijenata, tj. "Sistema za pružanje usluga kupcima" br. 10-00-4526 od 06.05.2010 godine, kojim se uređuje način funkcionisanja Centra, za kontakt sa kupcima u okviru kojeg je funkcioniše Call centar. Vrste ličnih podataka koje se prikupljaju su: ime i prezime, broj uređaja brojila i telefon i ovi se podaci čuvaju shodno čl.24 ZOPL. Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja tokom inspekcijskog nadzora, vezano za postupanje operatora Call centra privrednog društva konstatovano je da u proceduralnom postupanju i načinu obrade ličnih podataka putem telefona, sa aspekta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, nijesu utvrđene nepravilnosti.

**15.** Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca S.K. br. 01/20, 07. 06. 2012. godine kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka Vojno građevinske ustanove "Lovćen"

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 01/20, 07. 06. 2012. godine, podnosioca S.K. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod Vojno građevinske ustanove "Lovćen". U zahtjevu je navedeno da je vršena nezakonita obrada ličnih podataka od strane Vojno

građevinske ustanove “Lovćen“ Podgorica na osnovu evidencije iz Fonda zdravstva. Inspekujski nadzor je vršen kod vezanih subjekata Fonda PIO, Fonda zdravstva, Područne poreske uprave i VGU „Lovćen“. Zapisnikom je nesporno utvrđeno da je vezivanje S. K. kao uposlenika za VGU „Lovćen“ Podgorica proizvod administrativne greške službenika Fonda PIO, Područna služba Podgorica, u smislu unošenja pogrešnog PIB-a u masi predmeta dobijenih na obradu. Takođe je utvrđeno da je Područna služba Podgorica postupila u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (član 44, stav 1., tač. 1.), i na zahtjev lica čiji su podaci bili predmet obrade, u predviđenom roku je obrisala netačno unesen podatak. Nije ustanovljena zloupotreba, kao posljedica pogrešno obrađenog dijela podataka podnosioca zahtjeva za zaštitu prava S. K.

**16. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca T.R, br. 01/22, od 19. 06. 2012. godine, kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka putem video nadzora hotela “Obala”**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 01/22, od 19. 06. 2012. godine , podnosioca T.R. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspeksijski nadzor u hotelu “Obala”. U Zahtjevu je navedena povreda prava na privatnost T.R. u smislu nepropisnog korišćenja video nadzora od strane hotela „Obala“. Inspeksijskom kontrolom video nadzora u hotelu “Obala” jasno se vidi prostor koji je pokriven video nadzorom i utvrđeno je da se ne pravi video zapis predmetnog objekta i pripadajuće parcele, koje je u vlasništvu podnosioca inicijative.

Prilikom kontrole pomenutog subjekta ustanovljene su određene nepravilnosti. Rukovalac zbirke je postavio video nadzor na terasi i restoranu namjenjenim gostima objekta, čime je bitno ugrozio njihovu privatnost, kao i pravo na zaštitu ličnih podataka, takođe nije postavio vidno obavještenje o vršenju video nadzora i nije pribavio saglasnost zaposlenih o vršenju video nadzora. Za utvrđene nepravilnosti u dijelu uklanjanja kamera ostavljen je rok od 15 dana, nakon čega će se izvršiti inspeksijski nadzor, da li je postupljeno po zapisniku kontrolora. Zapisnik o inspeksijskom nadzoru dostavljen je podnoscu Zahtjeva, koja je u zakonskom roku uložio prigovor Agenciji.

Savjet Agencije je dana 25.07.2012. godine donio Rješenje, br. 1309/12 kojim se odbija se prigovor br. 1107/12, od 27.06.2012. godine, izjavljen od strane T.R. , na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br. 1083/12 od 21.06.2012. godine, kao neosnovan.

T.R. iz Budve je Upravnom суду podnio tužbu U.br.1863/2012 radi poništenja Rješenja Agencije za zaštitu ličnih podataka br.1309/12 od 25.07.2012.godine. Tužilac je tužbom zahtijevao poništenje konačnog rješenja Agencije gornji broj, zbog “pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava”, shodno čl.9 Zakona o upravnom sporu.

U odgovoru na tužbu je istaknuto činjenično stanje na osnovu spisa Agencije i predloženo je da se odbije tužbeni zahtjev, Tomislava Rafailovića kao neosnovan, i potvrdi rješenje Agencije br.1309/12 od 25.07.2012.godine.

**17. Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca Š.H. br. 1284/12 od 24. 07. 2012. god. god kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka stanara stambene zgrade ul. Slobode br.xx**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava , br. 1284/12 od 24. 07. 2012. god ,podnosioca Š.H. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor kod stambene zgrade ul. Slobode br.xx. Zahtjev je vezan za objavljivanje imena i prezimena stanara sa JMBG na vratima zajedničkog prostora stambene zgrade. Izvršen je inspekcijski nadzor i konstatovano da je postojao spisak stanara, ali je takođe utvrđeno da na postavljeni spisak postoji saglasnost svih stanara. Nije utvrđena povreda odredaba Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Usijedio je prigovor na zapisnik o inspekcijskom nadzoru, izjavljen od strane podnosioca zahtjeva.

Savjet Agencije je dana 05.06.2012. godine donio Rješenje br. 992/12 kojim se Prigovor izjavljen na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br. 1723/12 od 29.10.2012. godine, H.Š. iz Podgorice, odbija kao neosnovan.

**18.** Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca Z.B. br. 01/24 od 25. 07. 2012. godine god kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka JU OŠ "Aleksa – Bećo Đilas"

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 01/24 od 25. 07. 2012. godine, podnosioca Z.B., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor u JU OŠ "Aleksa – Bećo Đilas" i Područnog organa za prekršaje Mojkovac. U Zahtjevu se navodi da je J. D., podnio prekšajnu prijavu dana 15. 12. 2011. god. zavedenu pod br. 01/062-6444 kod MUP i javne uprave CG -odeljenju bezbjednosti Mojkovac za prekšaj iz čl. 7 Zakona o JRM i da je po istom pokrenut prekršajni postupak koji se vodi pod brojem P. br. 172/11. Izvršen je inspekcijski nadzor kod JU OŠ "Aleksa-Bećo Đilas" iz Mojkovca, kod rukovaca zbirke D.J., direktora škole, i vezanog subjekta Područnog organa za prekršaj Mojkovac, po zahtjevu za zaštitu prava Z.B. Na osnovu kompletног uvida u činjenično stanje kroz provedeni postupak inspekcijskog nadzora konstatovano je da nije bilo materijalne povrede Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, jer podnositelj zahtjeva nije pretrpio štetu, ali je na strani Rukovaca zbirke ličnih podataka bilo nepravilnosti u radnjama činjenicom da je vršen uvid u podatke kojima se nezvanično koristio u "sporu" sa Z. B. S tog razloga kontrolor je upozorio Rukovaoca podataka da to ubuduće ne čini.

Preduzimanje sankcija nad D., kontrolor ne predlaže, jer je uvjerenja da uvid u podatke koji je D. učinio nije uradio da bi iste zloupotrebio, već da pokuša opravdati motiv grubog ponašanja prema njemu od strane Z.B. Na zapisnik kontrolora nije podnijet prigovor.

**19.** Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava J.D., br.30/12 od 21. 09. 2012. god, kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka Radio televizije Crne Gore

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 30/12, dana 21. 09. 2012. godine podnosioca J.D. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor u Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore i vezani nadzor u JZU Dom zdravlja Podgorica i Radio Televiziji Crne Gore. Navodi iz Zahtjeva vezani su za dostavljanje Izvještaja o privremenoj sprječenosti za rad

(dozname) poslodavcu, sa navedenom šifrom dijagnoze, kao i tekstualnom definisanošću dijagnoze na latinskom jeziku. Zapisnički je zaključeno sljedeće; neophodno je u što kraćem roku, a najkasnije do kraja tekuće godine sva podzakonska akta sa propisanim obrascima koji sadrže lične podatke, a pogotovu one čiji su zakonski korisnici pravni subjekti koji ne pripadaju zdravstvenom sektoru uskladiti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. U konkretnom slučaju, kada je u pitanju Izvještaj o privremenoj spriječenosti za rad na mjestima koja su određena za dijagnozu ili šifru dijagnoze dovoljno je unijeti procenat ostvarenosti zarade u rasponu od 70% do 100% na osnovu kategorizacije bolesti koju posjeduju zdravstvene institucije.

Na osnovu izloženog, osim činjenice o neophodnosti usklađivanja podzakonskih akata i formi obrazaca sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, zaključujemo da nije bilo zloupotrebe aktuelnih ličnih podataka od strane niti jednog subjekta koji su vršili njihovu obradu.

Savjet Agencije je dana 11.12.2012.godine donio Rješenje, br.2044/12 kojim se usvaja Prigovor izjavljen od strane Dragana Janjića iz Podgorice, na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br. 1487/12 od 01.10.2012. godine, kao osnovan. Nalaže se JZU Dom zdravlja Podgorica da odmah otkloni nepravilnosti u obradi ličnih podataka koje se unose u Izvještaju o privremenoj spriječenosti za rad na način što neće unositi šifru dijagnoze bolesti i latinski naziv dijagnoze bolesti.

**20.** Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava M.M. br. 37-2, dana 12. 11. 2012 kojim je ukazano na nepravilnosti u obradi ličnih podataka JP “Parking servis” Herceg Novi.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 30/12 od 21. 09. 2012. godine podnosioca J.D. na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor u JP “Parking servis” Herceg Novi.

Navodi iz Zahtjeva vezani su za postajanje zakonskog osnova obrade ličnih podataka putem fotografisanja i automobila i vlasnika automobila J.D. na opštem parkiralištu kojim gazduje JP “Parking servis” Herceg Novi.

Inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da u elektronskoj bazi podataka u kojoj se nalaze fotografije parkiranih putničkih vozila na javnom parkingu kojim gazduje

JP "Parking servis" Herceg Novi, a za koja prethodno nije izvršena uplata za parkiranje, postoji i snimak opisan u zahtjevu za zaštitu prava. Snimak je napravljen od strane radnice Parking servisa službenim aparatom marke "Samsung 4 esg" br. 8137C3AC3007PCZ, i isti je unesen u navedenu bazu podataka. Na osnovu navedene fotografije i obilaska fotografisanog mjestu na kojem se nalazilo aktuelno putničko vozilo utvrđeno je da se radi o parking mjestu br. 358, Zona I, kojim gazduje Parking servis Herceg Novi. Svrha formiranja navedene baze podataka je, prema navodima direktora Javnog preduzeća, isključivo vezano za obezbjeđivanje dokaza neophodnih za vođenje prekršajnog postupka.

U postupku nadzora utvrđeno je: obrada ličnih podataka putem fotografisanja i formiranje baze podataka na osnovu fotografija putničkih vozila na kojima se može vidjeti vlasnik automobila ili neko od sputnika je u suprotnosti sa članom 10, stav 1 i 2 tačka 1. i članom 2, stav 2. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i predstavlja veći obim podataka nego što je to potrebno ba bi se postigla svrha obrade (obezbjeđivanje dokaza neophodnih za vođenje prekršajnog postupka).

Na osnovu utvrđenih nepravilnosti rukovacu je naloženo da u roku od 5 dana iz formirane baze podataka fotografisanih putničkih vozila, obriše sve fotografije na kojima se vide vlasnici putničkih vozila i njihovi sputnici u skladu sa članom 2, stav 2, Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Rukovalac je u svemu postupio, što je utvrđeno u postupku provjere po zapisniku kontrole.

**21.** Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava M.K., br. 2080/12 od 17. 12. 2012. god, kojim je ukazano na povredu prava privatnosti putem video kamera u džamijama Starodoganskoj i Osmanagića.

Nadzorom je utvrđeno je sljedeće:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 2080/12 od 17. 12. 2012. god, godine podnosioca M.K., na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor u Džamijama Starodoganskoj i Osmanagića. U Zahtjevu je navedena povreda prava privatnosti zbog nezakonito postavljenih kamera u Džamijama Starodoganskoj i Osmanagića.

Inspekcijskim nadzorom utvrđene su nepravilnosti i naloženo je Mešihatu islamske zajednice da fizički ukloni sve kamere koje su postavljene u unutrašnjosti džamija i molitvenog prostora, kao i kamere koje su postavljene na ulazu u Starodogansku i Osmanagića džamiju.

Da se ostale kamere koje ne ugrožavaju privatnost a koje služe isključivo za zaštitu objekata, stave van funkcije do ispunjavanja zakonskih uslova.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, Rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 2 dana da otkloni iste, poslije tog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

**22 . Postupanje po Zahtjevu za zaštitu prava podnosioca Z.V. br. 03/2126 od 25.12. 2012. godine kojim je ukazano na povredu prava privatnosti putem video nadzora od strane Ž.R. u Ul. Ivana Crnojevića br.xx**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Na osnovu inicijative za zaštitu prava, br. 03/2126 od 25.12. 2012 god, podnosioca Z.V, na osnovu člana 68 Zakona za zaštitu podataka o ličnosti, izvršen je inspekcijski nadzor vezano za povredu prava na privatnost u smislu nepropisnog korišćenja video nadzora Ž.R. u Ul. Ivana Crnojevića br.xx. Konstatovano je da Rukovalac zbirke nije pribavio pisanu saglasnost članova skupštine etažnih vlasnika stambene zgrade kojima pripada najmanje 70% vlasništva, za uvođenje video nadzora. Rukovalac zbirke nije postavio adekvatno obavještenje o vršenju video nadzora.

U toku inspekcijskog nadzora subjekt nadzora dostavio je prateću dokumentaciju (saglasnost, list nepokretnosti i odluku o uvođenju video nadzora).

- Agencija je u 2012. godini na osnovu 14 (četrnaest) inicijativa za vršenje inspekcijskih nadzora, izvršila 20 (dvadeset) nadzora kod sljedećih subjekata:

**1. Vanredni nadzor po inicijativi izvršen je kod Uprave policije i Crnogorskog Telekoma ad Podgorica, br.277/12 od 24.05.2012. godine vezano za provjeru postupanja predmetnih rukovaoca shodno članu 257 Zakona o krivičnom postupku.**

Nadzorom je konstatovano sljedeće činjenično stanje:

Nadzori kod Uprave policije i Crnogorskog Telekoma ad Podgorica odnosili su se na čl. 257 ZKP, vezano za podatke iz telefonskog listinga. Pregledana je kompletna dokumentacija; Zahtjev Uprave policije za dostavljanje ličnih podataka odnosno listinga, način dostavljanja ličnih podataka, tehničko obezbjeđenje i

čuvanje podataka. Nadzorom nijesu konstatovane nepravilnosti. Crnogorski Telekom dostavlja podatke limitirano isključivo na formi zahtjeva, pozivajući se na čl. 257 ZKP

Agencija je pokrenula inicijativu za izmjenu navedenog člana.

**2.** Vanredni nadzor po incijativi izvršen je kod Uprave policije Crne Gore - Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, br.293/12 od 16.02.2012. god. Pristupljeno je pregledu i analizi Sistema prikupljanja, obrade i distribucije podataka o IP adresama u okviru Uprave policije Crne Gore, kao i utvrđivanje procedure prikupljanja i načina obrade ličnih podataka koji se odnosi na predmetni slučaj korisnika IP adrese.

Nadzorom je konstatovano sljedeće činjenično stanje:

Utvrđeno je da Uprava policije – Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije nakon dobijanja naloga od strane Osnovnog državnog tužioca Bijelo Polje br. 56/2010 od 06. 08. 2010., pokrenula istragu o provjeravanju sajta www.youtube.com, kao i utvrđivanju vlasnika domena IP adrese sa koje je publikovan predmetni video snimak.

Nakon dobijenih informacija posredstvom međunarodne saradnje, od strane Uprave policije utvrđeno je da predmetna IP adresa pripada domenu Crnogorskog Telekoma. Nakon toga Istražni sudija osnovnog suda u Bijelom Polju, na Prijedlog za preuzimanje istražne radnje Osnovnog državnog tužioca iz Bijelog Polja Ktr. br. 56/11 od 14. 06. 2011. god., je izdao Naredbu Kri.199/2011 od 15. 06. 2011. god., o identifikaciji korisnika predmetne IP adrese, iz domena Crnogorskog Telekoma.

Na osnovu gore pomenute Naredbe suda, Uprava policije-Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije je, od Crnogorskog Telekoma zatražila dostavu ličnih podataka o korisniku predmetne IP adrese, nakon čega je ista i postupila po zahtjevu.

Nakon izvršenog inspekcijskog nadzora, utvrđeno je da, Uprava policije Crne Gore, u ovom slučaju kao organ koji je vršio obradu ličnih podataka, tj. otkrivanje identiteta predmetnog korisnika IP adrese, sve predmetne radnje obrade je vršila na osnovu Naredbe Istražnog sudije Bijelog Polja, što je u skladu sa odredbom iz člana 2, stav 1. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**3.** Vanredni nadzor po incijativi br. 01-21/12 od 08. 06. 2012. godine, upućenoj od strane NVO Građanska alijansa, izvršen je kod Uprave policije - Područne jedinice Herceg Novi i kod Uprave policije Podgorica. Nadzor je vezan za objavljivanje ličnih podataka N.N. lica na web sajtu Uprave policije.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Konstatovano da je Šef odsjeka za odnose sa javnošću Uprave policije objavio na zvaničnom web sajtu Uprave policije podatke o procentu prisutnosti alkohola u krvi za lice sa incijalima S.P. Obzirom da se prethodno putem medija već otkrio identitet lica predmetnog slučaja, objavljinjem ličnog podatka, tj. rezultata iz alcotesta S.P. lica sa incijalima u ovom slučaju se smatra obradom, tj. otkrivanjem ličnog podatka putem objavljinja. S tim u vezi Uprava policije je prilikom informisanja javnosti o predmetnom slučaju otkrila lični podatak S.P. lica, što u ovom slučaju predstavlja povredu člana 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Takođe je utvrđeno da je radnja objavljinja gore navedenog ličnog podatka iz alcotesta od strane Uprave policije izvršena bez saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, što u konkretnom slučaju predstavlja povredu iz člana 10, stav 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja Rukovaocu zbirke ličnih podataka naloženo je da obriše sve lične podatke, tj. podatke iz alcotesta za S.P. lice koji su bez pravnog osnova, kao i bez saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju javno objavljeni na web sajtu Uprave policije.

**4.** Vanredni nadzor po inicijativi izvršen je u KBC Crne Gore, br. 1012/12 od 08. 06. 2012. godine vezano za navode iz teksta u dnevnoj novini „Pobjeda“. U Dnevnim novinama „Pobjeda“ od petka 08. juna 2012.godine na str. br. 14, u članku pod naslovom „Ministarstvo zdravlja i KCCG čute o „slučaju vibrator“: „Čaršija jača od etike“, objavljena je informacija o snimku napravljenom mobilnim telefonom koji je navodno nastao u operacionoj sali Kliničkog centra Crne Gore na kojem se može vidjeti postupak uklanjanja stranog tijela –vibratora- iz organizma muškarca. Takođe, navodi se da će nadležni organi istragu početi danas, a čaršija već zna kako se on preziva i u kojem gradu živi.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Izvršena je kontrola zbirke video nadzora koji je smješten u operacionom bloku, kao i kontrola snimka koji se pominje u dnevnim novinama “Pobjeda”. Pregledan je sporni snimak koji se odnosi na operativni zahvat nad N.N. i konstatovano je da

se ne može utvrditi identitet pacijenta. Naime, kamera koja je postavljena iznad ulaznih vrata operacione sale ne pokriva prostor gdje se vrši operativni zahvat tako da ne postoji mogućnost identifikacije identiteta lica koje se nalazi u operacionoj sali. U konkretnom slučaju, radilo se o uklanjanju stranog tijela iz organizma pacijenta, a nakon odstranjenja, dužnost hirurga je da slika izvađeno strano tijelo, za arhivsku dokumentaciju. Izvađeno strano tijelo slikano je od strane ovlašćenog lica na prostoru gdje se vrši video zapis, shodno internim upustvima Kliničkog centra. Na osnovu utvrđenog stanja konstatovano je sljedeće:

- Da u materijalnom smislu nije povrijeđen Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, jer je identitet lica ostao nepoznat osim službenim licima (čl. 9, tačka 1 i 9 Zakona).
- Da je neodgovornim ponašanjem pojedinaca, tj. fotografisanjem predmeta koji pripadaju kategoriji posebnih podataka, objektivno mogla i dalje može dovesti do otkrivanja identiteta pacijenta, što bi izazvalo teške posljedice za pacijenta, a time i za zdravstvenu ustanovu.
- Da su odgovorna lica zdravstvene ustanove sa punom odgovornošću prišla rješavanju ovog nemilog događaja, što će nesumnjivo preventivno i vaspitno djelovati na osoblje zdravstvene ustanove da se slični slučajevi ne ponove.
- Da zbog nedovoljnog iskustva u zaštiti podataka o ličnosti ustanova nije obezbjedila sve uslove da se podaci adekvatno obezbijede. Uočeno je da sama tehnika formiranja istorije bolesti ne pruža sigurnost obezbjeđenja podataka jer se na prvoj strani osim osnovnih ličnih podataka nalaze i osjetljivi podaci iz tzv. posebne kategorije, prema kojim postoji posebna obaveza i protokol njihove obrade i zaštite od strane rukovalaca zbirke. Ohrabruje informacija direktora Kliničkog centra, dr. Mijovića, da se već radi na proceduri - da se na prvoj strani istorije bolesti unese šifra ili barkod pacijenta, na osnovu kojih je nemoguće utvrditi identitet, a da se lični podaci, osnovni i osjetljivi mogu naći isključivo u bazi podataka kod izabranog ljekara, koji će korišćenjem posebne individualne šifre za ulazak u bazu biti i jedini odgovoran za njihovo korišćenje.
- Da iako u predmetnom slučaju nema povrede privatnosti pacijenata, jer je identitet lica nepoznat, konstatovane nedozvoljene radnje kose se sa osnovnom institucijom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, tj. zaštitom osnovnih ličnih prava. Preporuka kontrolora sadržana je u citiranju teksta iz Odluke direktora KCCG.

**5.** Vanredni nadzor po incijativi izvršen je kod "Carina" doo Podgorica, br. 1026/12 od 08. 06. 2012. godine., radi provjere navoda da instalirani video sistem u upravnoj zgradbi ima mogućnost audio zapisa.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Nadzorom je konstatovano je da sistem za video nadzor funkcioniše putem DVR uređaja, koji je smješten u kancelariji računovodstva i isti je adekvatno zaštićen. U DVR uređaju je instalirano 7 aktivnih kamera, u kojem se vrši obrada podataka putem video zapisa. Prilikom Inspeksijskog nadzora utvrđeno je da u samom DVR uređaju nema instaliranih kablova putem kojih se može vršiti prenos podataka za audio zapis. U konkretnom slučaju nijesu utvrđene povrede odredaba Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**6.** Vanredni nadzor po incijativi izvršen je kod Uprave za šume Crne Gore, br. 1197/12 od 05.07.2012 godine na osnovu informacije iz dnevnog lista „Pobjeda“ od 18.12.2011. godine po naslovom „ Skrivene kamere motre na divljač i krivolovce“

Nadzorom je konstatovano sljedeće činjenično stanje:

Konstatovano je da je postavljena eksperimentalna kamera u Lovištu za posebne namjene na Pivskoj planini. Pomenuta kamera se nalazila na tom mjestu svega pet dana, radi provjere njenih tehničkih performansi i da se ista trenutno nalazi u prostorijama Uprave za šume, a da očekuju donaciju još četiri takve kamere od strane Norveške grupe za šume. Radi se o pokretnim kamerama koje prave video zapis na memorijskoj kartici i ista se nalazi unutar kamere, a da se aktivira na pojavu pokreta u opsegu od dvadesetak metara. Kontrolom je ustanovljeno da nema povrede ZZPL.

**7.** Vanredni nadzor po inicijativi izvršen je kod Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije Crne Gore ,br.1507/12 od 04.10.2012. kao rukovaoca zbirke "Birački spisak".

Nadzorom je konstatovano sljedeće činjenično stanje:

Nadzorom je konstatovano da nema nepravilnosti. Data je preporuka Ministarstvu da se preispita neophodnost dostavljanja CD-ova parlamentarnim partijama i podnosiocima potvrđenih izbornih lista, kako je propisano članom 15 Zakona o biračkim spiskovima.

**8.** Vanredni nadzor po inicijativi izvršen je kod Mreže za afirmaciju nevladinog sektora „MANS“ Podgorica, , br.1555/12 od 15.10.2012. U dnevnim novinama „DAN“ od srijede 19. septembra 2012.godine na str. 2-4, pod naslovom: Mans otkrio teške zloupotrebe u biračkom spisku uoči izbora 14.oktobra „Na dva mesta glasa 290 birača“, objavljen je spisak „duplicih glasača“ koji sadrži podatke kao što su: Opština, JMBG, Prezime, Ime i Adresa lica. Svi podaci za 290 lica su objavljeni u cijelosti.

Nadzorom je konstatovano sljedeće činjenično stanje:

Da je subjekat nadzora NVO „MANS“ dana 19. 09. 2012. godine izvršio obradu ličnih podataka putem objavljivanja spiskova ličnih podataka fizičkih lica iz biračkog spiska i to: spisak lica bez matičnog broja, duplikati u biračkom spisku, spisak lica sa istim imenom i adresom a različitim matičnim brojem, na svom web sajtu, bez pravnog osnova, suprotno članu 10, stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Da je subjekat nadzora NVO „MANS“ dana 19. 09. 2012. godine izvršila obradu ličnih podataka putem objavljivanja spiskova ličnih podataka fizičkih lica iz biračkog spiska i to: spisak lica bez matičnog broja, duplikati u biračkom spisku, spisak lica sa istim imenom i adresom a različitim matičnim brojem, na svom web sajtu, bez prethodno dobijene pisane saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, suprotno članu 10, stav 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Takođe je Rješenjem od 15. 10. 2012. godine naloženo NVO ”Mans“ Podgorica da otkloni utvrđene nepravilnosti.

Uslijedio je prigovor na zapisnik od strane kontrolisanog subjekta Agenciji.

Savjet Agencije je dana 30.10.2012. donio Rješenje , br.1727/12 kojim se odbija Prigovor br. 1588/12, od 18.10.2012. godine, izjavljen od strane NVO MANS, na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru br.1551/12, od 15.10.2012. godine, kao neosnovan.

Naređuje se Ćalović Vanji, odgovornom licu subjekta nadzora NVO MANS , da u roku od 5 dana od dana prijema ovog Rješenja, izbriše sve spiskove koji sadrže lične podatke fizičkih lica (ime i prezime, JMBG ili broj lične karte, datum

rođenja, adresa, biračko mjesto i broj) koji su objavljeni na web sajtu [www.mans.co.me](http://www.mans.co.me) bez prehodno dobijene saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, kao i bez pravnog osnova.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS je Upravnom судu podnijela tužbu U.br. 2430/2012 radi poništaja rješenja Agencije za zaštitu ličnih podataka br. 1727/12 od 30.10.2012.godine.

Tužilac u tužbenom zahtjevu osporava Rješenje tuženog br.1553/12 od 15.10. 2012. godine zbog progrešne primjene matrijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i bitnih povreda pravila postupka što tuženi smatra neosnovanim i ističe sledeće:

Tužena Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je predložila da se odbije tužbeni zahtjev, Mreže za afirmaciju nevladinog sektora (MANS), kao neosnovan, i potvrdi Rješenje Agencije broj 1553/12 od 15.10. 2012. godine.

**9.** Vanredni nadzor po inicijativi izvršen je kod Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, br.1540/12 od 10.10.2012. god. vezano za provjeru ličnih podataka birača objavljenom u dnevnom listu "Dan", U dnevnim novinama „DAN“ od srijede 19. septembra 2012.godine na str. 2-4, pod naslovom: Mans otkrio teške zloupotrebe u biračkom spisku uoči izbora 14.oktobra „Na dva mjesta glasa 290 birača“, objavljen je spisak „duplih glasača“ koji sadrži podatke kao što su: Opština, JMBG, Prezime, Ime i Adresa lica. Svi podaci za 290 lica su objavljeni u cijelosti.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Nadzorom je utvrđeno da su lični podaci (ime i prezime, JMB i adresa) objavljeni u dnevnom listu "Dan" u potpunosti tačni, s tom razlikom da je u Evidenciji prebivališta i izdatih ličnih karata upisan datum posljednjeg prebivališta, odnosno adresa stanovanja.

**10.** Vanredni nadzor po inicijativi izvršen je kod Agencije za stanovanje Podgorica, saglasno Rješenju Savjeta Agencije br. 1587/12 od 16. 10. 2012. godine

kojim je usvojen prigovor Š.H. na zapisnik o inspekcijskom nadzoru od 29. 03. 2012. godine.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Agencija za stanovanje je dostavila spisak stanara zgrade ul. Slobode br. xx u kojem se nalaze matični brojevi stanara, među kojima je i matični broj Š.H. U vrijeme postojanja spiska stanara, nije postojao propis koji bi Agenciji za stanovanje ovo pravo uskraćivao, pa samim tim nije moglo doći do povrede propisa od strane Agencije. U vrijeme korišćenja podataka iz predmetnog spiska važio je Zakon o zaštiti podataka o ličnosti i trebalo je iz spiska stanara brisati matični broj Š. H. Međutim, P.Č. je koristio pomenuti spisak i zatražio od svih stanara saglasnost za otvaranje kreativne igraonice „Kids Time“. Prilikom ostvarivanja svojih prava i dostavljanjem spiska stanara ( koji su dali saglasnost), nadležnom organu lokalne samoprave, P.Č. je dostavio i JMBG Š.H., ali pored njenog imena stajala je crta. Na osnovu iznijetih činjenica, jasno se upućuje na zaključak da P.Č. nije zloupotrebio matični broj Š. H.

**11.** Vanredni nadzor po incijativi je izvršen kod Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.1794/12 od 08.11.2012. godine . Elektroprivreda Crne Gore je ,putem flajera, obavijestila potrošače električne energije o mogućnosti dobijanja elektronskog računa (e-račun) posredstvom e-mail adrese. U flajeru je navedeno da se registracija za korišćenje ove usluge vrši na način što se putem e-mail adrese [račun@epcg.com](mailto:račun@epcg.com) dostavljaju sljedeći podaci: kopija posljednjeg računa, fotokopija lične karte (obostrano) i e-mail adresa na koju korisnik želi da mu se dostavi račun.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Svi klijenti koji redovno plaćaju račun za utrošenu električnu energiju postaju dio „Zlatnog tima“ koji uz ostale povoljnosti imaju i mogućnost prijavljivanja za nagradnu igru. Inspekcijskim nadzorom u pomenutom privrednom društvu kao rukovaocu zbirke ličnih podataka utvrđeno je da se radi o test projektu koji se odnosi na usluge koje klijenti mogu koristiti kao povoljnosti po osnovu redovnog plaćanja mjesecnog računa za utrošenu električnu energiju. Prijavljanje i korišćenje gore pomenutih usluga se zasniva na dobrovoljnoj osnovi.

Nadzorom je utvrđeno da privredno društvo ne posjeduje zakonski osnov za obradu predmetnih ličnih podataka, kao i da ne postoji prethodno dobijena saglasnost lica čije se prikupljanje vrši putem elektronske dostave E-računa. S tim

u vezi, radnja, odnosno prikupljanje i čuvanje ličnih podataka, tj. skeniranih fotokopija ličnih karata, je u suprotnosti sa članom 2, stav 2. i članom 10, stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Na osnovu utvrđene nepravilnosti, rukovaocu zbirke ličnih podataka ukazano je da prekine obradu ličnih podataka putem skeniranih fotokopija ličnih karata od klijenata, bez zakonskog osnova, kao i bez prethodno dobijene pisane saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, shodno članu 10, stav 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Određeno je da rukovalac zbirke ličnih podataka obriše sve prethodno prikupljene lične podatke, tj. skenirane fotokopije ličnih karata koje se nalaze u elektronskoj bazi podataka ili naknadno zatraži pisani saglasnost lica čiji se podaci obrađuju, shodno članu 10, stav 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

**12.** Vanredni nadzor po incijativi izvršen je nadzor kod "Double L" Podgorica, škola stranih jezika i prevodilački biro, br.1764/12 od 05.11.2012.godine. Uvidom u aplikativni obrazac škole za engleski jezik i prevođenje „Double L“ iz Podgorice utvrđeno je da se od strane ovog rukovaoca vrši obrada ličnih podataka polaznika i njihovih roditelja (ukoliko se radi o maloljetnom licu) u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha, što je suprotno članu 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Izvršen je uvid u aplikativni obrazac i utvrđeno je da isti sadrži sledeće lične podatke: Podaci o polazniku- ime, ime roditelja i prezime, datum i mjesto rođenja, JMBG, adresa stanovanja, broj telefona, e-mail adresa i zanimanje, kao i podaci o roditeljima (samo za maloljetna lica) – ime, adresa, broj mobilnog telefona i zanimanje.

Podaci o polazniku u navedenom obimu potrebni su i isključivo služe za formiranje ugovornih obaveza, kao i za dodjeljivanje Sertifikata za čiju formu postoji Rješenje o odobravanju obrasca Ministarstva prosvjete i sporta br. 01-1173/2.

Takođe su traženi podaci o roditeljima kada su u pitanju maloljetna lica, u razgovoru sa izvršnim direktorom, pojašnjeno je da se radi o namjeri da se uspostavi kontakt sa roditeljima maloljetnih lica, koji su polaznici tečaja stranog jezika, u smislu kontrole njihove prisutnosti. Rukovalac zbirke ličnih podataka „Double L“ Podgorica, prilikom obrade podataka za roditelje maloljetnih lica, obzirom da ne postoji definisan zakonski osnov, nije naznačio da se obrada navedenih podataka ostvaruje uz njihovu prethodnu pisano saglasnost.

Na osnovu utvrđenog, rukovacu je ukazano da pribavi pisano saglasnost roditelja maloljetnih lica za obradu njihovih ličnih podataka, na način da u drugom dijelu aplikativnog obrasca, pored naznake „podaci o roditeljima“ dopiše formulaciju “nije obavezno popuniti”, kako bi bio ispoštovan član 10. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Rukovalac navedene zbirke u svemu je postupio po zapisniku.

**13.** Vanredni nadzori po inicijativi izvršeni su u bankarskom sektoru br.2081 od 11.12.2012. godine sa ciljem provjere navoda iz štampanih medija, vezanim za “ustanavljanje nove prakse, kojom se, prilikom plaćanja računa i novčanih transakcija na šalterima banaka traže na uvid lična dokumenta i podaci sa njih se unose u bazu podataka banaka”. Nadzor je vršen kod sljedećih rukovaoca:

**13.1. CKB AD Podgorica**

**13.2. HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD Podgorica**

**13.3. ERSTE BANKA AD Podgorica**

Nadzorom je utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Konstatovano je da pravni osnov obrade ličnih podataka prilikom plaćanja računa od strane korisnika usluga banke, odnosno obavezni elementi naloga za transfer sredstava u zemlji i sa inostranstvom, koji se odnosi na uplatioca regulisan Zakonom o platnom prometu u zemlji (čl.7, tačka 4), Zakonom o Centralnoj banci Crne Gore (čl.14, tačka 4) i čl. 2 Odluke o obaveznim elementima naloga za transfer sredstava koje se odnose na uplatioca propisuje, da su obavezni elementi naloga za transfer sredstava u zemlji i sa inostranstvom koji se odnose na uplatioca za fizička lica: ime i prezime, prebivalište i boravište, broj računa. Pomenuti član takođe propisuje da se informacije o prebivalištu i boravištu fizičkih lica mogu zamijeniti za podatke: datum i mjesto rođenja, identifikacioni broj uplatioca kao klijenta, jedinstveni identifikacioni broj uplatioca sredstava (matični broj ili JMBG broj fizičkog lica koje obavlja registrovanu djelatnost, odnosno JMBG fizičkog lica

koje ne obavlja registrovanu djelatnost). Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja se konstatiše da kontrolisani subjekti sa aspekta primjene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti nijesu povrijedili Zakon i nijesu utvrđene nepravilnosti.

**14.** Vanredni nadzori po incijativi, br.2082/12 od 12.12.2012. godine izvršeni su kod subjekata koji su dobili saglasnost od Agencije za uvođenje video nadzora. Nadzor je izvršen kod sljedećih rukovaoca:

- 14.1.** Filan company doo Podgorica
- 14.2.** JP "Sportski Objekti" Podgorica
- 14.3.** Eminent doo Podgorica
- 14.4.** Radio Televizije Crne Gore

Zapisnički je konstatovano je da su rukovaoci zbirke Video nadzor u potpunosti ispoštivali članovi 35, 36, 37 i 39 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kojima se regulišu uslovi i način uvođenja video nadzora kod privrednih društava.

U 2012. godini podnijeta su dva Zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, i to:

1. Mreža za afirmaciju nevladinog sektora "MANS", pravno lice i Vanja Ćalović, kao odgovorno lice u pravnom licu.
2. "Jumedia mont" doo Podgorica, pravno lice i Mladen Milutinović, kao odgovorno lice u pravnom licu.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora "MANS", Podgorica, dana 19. 09. 2012. godine, u okviru saopštenja za medije pod nazivom „Neažurni birački spiskovi”, objavila spiskove ličnih podataka fizičkih lica iz biračkog spiska i to: Spisak lica bez matičnog broja, duplikati u biračkom spisku, spisak lica sa istim imenom i adresom a različitim matičnim brojem. Lične podatke fizičkih lica, kao što su: ime, prezime, JMBG ili broj lične karte, datum rođenja, adresa, biračko mjesto i broj, subjekat nadzora je objavio na svom web sajtu [www.mans.co.me](http://www.mans.co.me), što je suprotno odredbama iz člana 10, stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Subjekat nadzora, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora "MANS", je izvršila obradu ličnih podataka fizičkih lica putem objavljuvanja bez prethodno dobijene saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, kao i bez zakonskog osnova suprotno odredbama iz člana 10, stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

„Jumedia Mont” doo Podgorica je dana 19. 09. 2012. godine u dnevnom listu „Dan” na strani 2,3 i 4 objavio spisak „duplicih birača”, pod naslovom: “Na dva mesta glasa 290 birača”. Lične podatke fizičkih lica, kao što su: ime, prezime, JMBG ili broj lične karte, datum rođenja, adresa, naziv biračkog mesta i broj, subjekat nadzora je objavio u štampanom i elektronskom izdanju na svom web sajtu [www.dan.co.me](http://www.dan.co.me), što je suprotno odredbama iz člana 10, stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Subjekat nadzora „Jumedia Mont” doo Podgorica je izvršio obradu ličnih podataka fizičkih lica putem objavljuvanja bez prethodno dobijene saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju, kao i bez zakonskog osnova suprotno odredbama iz člana 10, stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

## **12. ANALIZA STANJA ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA**

Za razliku od prethodnih godina, podnoseći Izvještaje o radu s ocjenom stanja u kojima smo konstatovali da je u Crnoj Gori svijest građana o pravu na zaštitu ličnih podataka, kao i odgovornost državnih organa, organa lokalna uprave, privrednih društava i drugih pravnih lica, na niskom nivou, ovoga puta imamo

zadovoljstvo da saopštimo da je situacija bitno drugačija. Naravno, ovim ne želimo da kažemo da je ona zadovoljavajuća ali je, imajući brojne okolnosti u vidu, prihvatljiva i podnošljiva. Uostalom, ovakva se ocjena može izvući i iz Izvještaja Evropske komisije o stanju zaštite ljudskih prava u Crnoj Gori za 2012. godini, u kome je iskazano zadovoljstvo postignutim napretkom u oblasti zaštite ličnih podataka, naročito zakonodavnog okvira koji je u potpunosti usklađen sa pravnom tekovinom EU. Osim pomenutog izvještaja brojni su razlozi koji nam daju za pravo da ustvrdimo da se radi o vidljivim i mjerljivim pomacima u ovoj oblasti.

Broj zahtjeva za davanje mišljenja o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti upućenih Agenciji podjednako od državnih organa, organa lokalne uprave, javnih preduzeća, privrednih društava i drugih pravnih lica, nevladinog sekrota i pojedinaca, potvrđuju ne samo povećanu svijest, nego i naglašenu odgovornost da se poštuju i primjenjuju međunarodni standardi u oblasti prava na privatnost.

Sa zadovoljstvom možemo konstatovati da su subjekti nadzora u ogromnoj većini slučajeva postupali po uputstvima kontrolora Agencije i otklanjali nepravilnosti u ostavljenom roku. Nakon tri godine od postojanja Agencije prava je rijetkost da će vam u hotelskim ili ugostiteljskim objektima zadržati ili kopirati identifikacioni dokument. Državni organi najčešće postupaju po uputstvima Agencije prilikom vođenja evidencije o ulasku i izlasku iz službenih prostorija i identifikaciona dokumenta koriste samo za uvid u ista. Video nadzor, iako je najčešće postavljen protivno odredbama predmetnog zakona, nije pojava zbog koje bi mogli reći danas "veliki brat posmatra na svakom koraku".

Nakon jasno saopštenih stavova Agencije o obradi ličnih podataka, posredstvom biometrije, skoro da i nemamo neopravdanih zahtjeva za uvođenjem ove svojevrsne zaštitne mjere.

U godini za nama, Agenciji kao nadzornom organu, 136 rukovaoca prijavilo je 487 zbirki ličnih podataka. Zaključno sa 31. 12. minule godine u Agenciji je registrovano 256 rukovaoca i 949 zbirki, što je podatak kojim se ne mogu pohvaliti slični organi u zemljama okruženja za ovaj relativno kratak period.

Ovi ohrabrujući podaci koje ističemo u prvi plan ne znači da problema na ovim poljima nema. Na njih i ovim putem jasno ukazujemo.

Putem nadzora Agencija je jasno identifikovala oblasti, kao i vrste subjekata koji su zanemarili obaveze predviđene Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Zanemarljivanje pomenutih obaveza i dalje je podjednako prisutno kod svih, bez obzira na stepen njihove društvene odgovornosti. Te obaveze se najčešće odnose na poseban vid obrade ličnih podataka, prije svega na video nadzor, način vođenja evidencije o ulasku i izlasku iz službenih prostorija, izostanak prijavljivanja zbirkličnih podataka na propisanom obrascu, kao i obavljanje o značajnim izmjenama do kojih dodje u istim. Takođe, kontrolori Agencije su identifikovali rasprostranjenu pojavu obrade ličnih podataka u većem obimu nego što je potrebno da bi se ostvarila svrha istih i na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom. Ovo je posebno vidljivo u sektoru zdravstva i finansija i zbog toga smo se odlučili da ove oblasti budu u centru naše pažnje u tekućoj godini.

Agencija je u izvještajnom periodu dolazila do saznanja potencijalnog kršenja prava na zaštitu ličnih podataka, tako da je, po službenoj dužnosti inicirala vršenje postupka inspekcijskog nadzora kako bi se utvrdilo činjenično stanje. Iako mediji, po prirodi stvari predstavljaju izvor informacije i dobrog saveznika za promociju prava na zaštitu ličnih podataka, često, u namjeri da objave ekskluzivnu vijest i oni sami krše zagarantovana prava.

Praksa je pokazala očiglednim da se zloupotreba ličnih podataka građana intezivira u toku izbornih kampanja. Štampani mediji u Crnoj Gori su kršili pravo na privatnost i zaštitu ličnih podataka, naročito kada su objavljivali podatke koji spadaju u posebnu kategoriju ličnih podataka, bez saglasnosti lica; ili objavljanje matičnih brojeva iz Centralnog biračkog spiska. Činjenica je da se nijedan građanin, čiji su lični podaci obrađivani na ovaj način, nije obratio Agenciji kao nadzornom organu, iako su imali mogućnost podnošenja Zahtjeva za zaštitu prava, tako da je ovaj slučaj od strane Agencije procesuiran po službenoj dužnosti.

Ovaj postupak medija je, sa njihove strane obrazložen javnim interesom koji im je, kako navode, davao za pravo da kroz obradu ličnih podataka ukažu na nepravilnosti koje mogu uticati na izborni proces. Smatramo da se mora naći ravnoteža između dva jednakoznačena prava: prava na privatnost, zajamčenog članom 8 i prava na slobodu izražavanja zajamčenog članom 10 Evropske

konvencije o ljudskim pravima. Ravnoteža mora počivati na utvrđivanju demarkacione linije između onoga što znači pravo na privatnost i onoga što je potreba javnosti da zna. U svakom slučaju, standard Evropskog suda za ljudska prava propisuje da se legalnost, legitimnost i neophodnost kršenja prava privatnosti može opravdati "snažnom i neodložnom društvenom potrebom".

Poseban oprez je potreban kada se radi o informacijama koje, na neposredan ili posredan način, otkrivaju identitet maloljetnog lica u slučajevima koji su suprotni ostvarivanju najboljeg interesa djeteta, i koji mogu imati štetne posljedice po njegov dalji razvoj i socijalni život. Agencija će, u narednom periodu, preduzeti aktivnosti na podizanju nivoa svijesti o značaju prava na zaštitu ličnih podataka kod djece školskog uzrasta.

Način obrade ličnih podataka, koji je posebno interesantan u svjetlu zaštite privatnosti, jeste video nadzor. On je postao često korišćena tehnologija. Velika raspoloživost sistema sa pristupačnim cijenama je dovela do potražnje za istim od strane klijenata koji koriste ovu tehnologiju kako bi osigurali svoju imovinu.

Iako su ovi interesi legitimni, mora se napomenuti da je video nadzor tehnologija koja dovodi do samo zamišljenog osjećaja sigurnosti, dok u isto vrijeme predstavlja upad u pravo na privatni život.

Cilj Zakona je da propiše određene mjere zaštite ličnih podataka koje bi naložile subjektima, koji uvode video nadzor, da opravdaju razloge za takav vid obrade ličnih podataka, pravilno obavijeste pojedince i primijene odgovarajuće tehničke i organizacione sigurnosne mjere. Pri tom, rukovaoci treba da poštuju načelo proporcionalnosti i ograniče opseg kamera na ono što je neophodno kako bi se ispunila svrha za uvođenjem video nadzora. S tim u vezi, Evropski nadzorni organ za zaštitu podataka (EDPS) je u Smjernicama za video nadzor od 2010. godinu propisao da sistemi video nadzora ne smiju vršiti snimanje (odnosno zumiranje ili diskriminаторно targetiranje) ili drugu obradu profilisanja ili indeksiranja snimaka, koji otkrivaju posebne kategorije podataka: rasno ili etničko porijeklo, političko opredjeljenje, vjersko ili filozofsko uvjerenje, članstvo u sindikatu, kao i podaci koji se tiču zdravlja ili seksualnog opredjeljenja.

Protekli period karakterišu i nastojanja različitih subjekata da im Agencija putem davanja mišljenja o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti da smjernice za

odlučivanje po zahtjevima za sloboden pristup informacijama. Budući da od 18. februara Agencija rješava po žalbama na prvostepena rješenja o zahtjevima za sloboden pristup informacijama vjerujemo da će naša prethodno data mišljenja biti svima od koristi, te da ćemo o sličnim predmetima odlučivati rješenjima kao drugostepeni organ.

Nadamo se da smo na nedvosmislen način prikazali zabilježene napretke, ali i jasno ukazali na probleme u primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Pri tom ne smije se izgubiti iz vida da bi rezultati svakako bili bolji da Agencija nije minulu godinu završila sa svega 60% popunjenoj kadra u oblasti zaštite ličnih podataka. U vama želimo da vidimo snažnog saveznika u nastojanjima da Agencija bude dodatno kadrovski osnažena i finansijski podržana, kako bi odgovorila zadacima na polju zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama. Tim prije što su to naše obaveze predviđene i Konvencijom 108 Savjeta Evrope, ali i Direktivom 95/46.

Ne smijemo izgubiti iz vida ni ocjene Evropske komisije da Agencija, kao nadzorni organ, mora biti kadrovski osnažena i sposobljena za sofisticirane istrage i prethodne provjere.

Rezultat do kojeg smo došli nakon nadzora kod određenih privrednih društava, Fonda za zdravstveno osiguranje i JU Dom zdravlja Podgorica, sadržan je i u Rješenju Savjeta kojim je naloženo da se obrada posebne kategorije ličnih podataka, kao što su zdravstveni, prilikom popunjavanja doznaka licima koji su na bolovanju ne vrši na način upisivanja medicinske šifre, niti dijagnoze na latinskom jeziku, pozdravljeni od najšire javnosti. Posebno raduje to što je Fond za zdravstveno osiguranje pristupio izmjeni pomenutog obrasca na način na koji se ne krši Zakon o zaštiti podataka o ličnosti o čemu nas je obavijestio početkom januara 2013. godine.

Nakon sastanaka koje smo imali u prvom kvartalu 2013.godine sa predstavnicima više ministarstava i državnih organa sa zadovoljstvom konstatujemo da će već i u narednim mjesecima doći do izmjene određenih zakona u skladu sa našim smjernicama i analizom evropskih eksperata, a sve u cilju zaštite ličnih podataka.

Ovaj Izvještaj, koji govori o urađenom u periodu za nama, ali i identificuje probleme, a posebno što najavljuje nove i značajne rezultate na polju zaštite ličnih podataka, cijenimo da je dobra preporuka da ga zajednički prihvate i na taj način nas podržite i ohrabrite da dostignemo tako željene standarde u ovoj oblasti.

### **13. PLANIRANE AKTIVNOSTI**

U 2013. godini Agencija će sprovoditi aktivnosti u skladu sa Planom rada za 2013. godinu, koji je usvojen dana 27.12.2012. godine., kao što su :

- uspostavljanje Informacionog sistema za slobodan pristup informacijama
  - zapošljavanje savjetnika za slobodan pristup informacijama;
  - vršenje redovnog i vanrednog inspekcijskog nadzora;
  - saradnja sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama;
  - unapređenje međunarodne saradnje kroz nastavak procesa zaključivanja Memoranduma i Deklaracija o saradnji, kojima se definišu budući odnosi sa Agencijama iz regionala i šire ;
  - prisustvo na domaćim i međunarodnim skupovima;
  - organizacija seminara i obuka na temu unapređenja zaštite ličnih podataka, i slobodan pristup informacijama, samostalno i u saradnji sa drugim organima i organizacijama;
  - organizacija Regionalne Konferencije
  - aktivnosti na podizanju svijesti o nadležnostima Agencije i edukaciji opšte javnosti kroz izradu publikacija, flajera, brošura, video materijala (tv spotova) i sl.;
  - nastavak saradnje i pružanje instrukcija i stručne pomoći rukovaocima zbirki podataka.
-